PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 299 (9301)

TRST, sreda, 24. decembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

V OKVIRU NAPOVEDANE SREDNJEROČNE GOSPODARSKE POLITIKE

Vlada sprejela ukrepe za preureditev industrijske proizvodnje in za Jug

Nezadovoljstvo sindikalne federacije - Kritike socialista Giannotte - Prve ugodne ocene Confindustrie - 90 milijard za tržaški in goriški krožni sklad

RIM, 23. — Vlada je na današnji seji odobrila na predlog predsednika Mora dva zakonska ukrepa, ki se nanašata na srednjeročno gospodarsko politiko, in sicer na preureditev industrijske proizvodnje in na izredne posege na Jugu. Oba ukrepa je vlada dlje časa pripravljala in preden ju je odobrila, se je posvetovala s sindikalnimi organizacijami in Confindustrio. Kljub temu pa sta oba ukrepa naletela pri sindikatih na nezadovoljstvo. Po prvih vesteh, ukrepe ugodno ocenjuje Confindustria.

Prvi ukrep, ki ga je vlada odobrila, določa nov ustroj uskladitve industrijske politike, ki mora sloneti, tako pravi uradno sporočilo vlade, na enotnosti odločitve industrijske politike in na skupni odgovornosti pri dodeljevanju pomoči. V ta namen vlada ustanavlja odbor za industrijsko politiko, ki mu predseduje proračunski minister in ki ima nalogo, da usklajuje na najboljši način tako nujne posege, kot vse ostale posege na industrijskem področju.

Vlada pravi, da bosta tudi industrijska politika na Jugu in politika državnih udeležb pod vodstvom novega odbora, ki bo odločal tudi o glavnih pobudah sklada za preureditev industrije. Sklad pa bo upravljal minister za industrijo, ki bo v tem pogledu sestavil pristojne odbore.

Ob odobritvi tega ukrepa je minister za industrijo Donat Cattin izjavil, da bodo v tem okviru dali v prihodnjih treh letih 1.500 milijard lir nizkoobrestnih posojil, kar bo v izključno breme države. Tej vsoti je treba dodati še 1.500 milijard lir posojil raznih kreditnih zavodov. Donat Cattin meni, da bo samo s to pomočjo mogoče sprožiti za 5.000 milijard investicij, upoštevajoč, da bodo denarni ukrepi, ki jih je sprejela danes vlada, krili 60 odstotkov naložb. Minister je poudaril tudi važnost določitve novega denarja v okviru zakona 623, kar bo omogočilo nadaljnjih 1.400 milijard lir investicij letno, ali 4.200 milijard lir v treh letih. Poleg tega pravi Donat Cattin, so predvidena tudi posojila posebnih kreditnih zavodov za tisoč milijard lir, kar bo omogočilo nadaljnjih 2.000 milijard investicij.

Kot pravi minister za industrijo, bodo samo omenjeni ukrepi sprožili pobude za 11.200 milijard lir naložb v industriji.

Vlada je na današnji seji odobrila tudi ukrep, da se izdajo prispevki do največ 50 odstotkov za razne raziskovalne dejavnosti, ter da se ti prispevki povišajo na 80 odstotkov, če je preureditev pogojena določenim zakonom.

V primeru preureditve, reorganizacije ali industrijske preusmeritve, vladni ukrepi zagotavljajo izredno pomoč za 18 mesecev vsem delavcem in uradnikom, ki bodo zaradi preureditve industrijske proizvodnje odpuščeni z dela in jim je zagotovljena minimalna plača za nadaljnjih največ 36 mesecev. V tem času bodo prizadeti delavci uživali vso zdravstveno in ostalo socialno oskrbo. To obdobje jim bo šteto tudi v pokojninski sklad. Zakonski ukrepi določajo tudi ugodnosti za strokovno prekvalifikacijo delavcev, ki so zapopadeni v preureditev industrijske proizvodnje.

Drugi zakonski ukrep se nanaša na novo ureditev finansiranja izrednih posegov na Jugu. Ukrep določa približno 16.000 milijard lir za prihodnjih pet let.

Poleg tega zakonski ukrep predvideva določitev deželnim upravam na Jugu denarnih sredstev za uresničitev izrednih posegov, ki so bili do sedaj v pristojnosti Blagajne za Jug in sicer na področju javnih del in turizma. Hkrati so določena tudi denarna sredstva za spodbujanje pobud v vsedržavnem okviru na industrijskem področju na Jugu, zlasti za mala in srednja podjetja, ki nameravajo povečati število zaposlenih.

Vlada je sprejela še veliko število drugih zakonskih odlokov, med katerimi tudi odlok, ki podaljšuje predpise o najemanju posojil krajevnih uprav za kritje proračunskih primanjkljajev in izgub za občinske in pokrajinske javne prevoze. Ti predpisi bodo v veljavi, pravi sporočilo vlade, do odobritve novih ukrepov o uravnovešenju ekonomskih proračunov krajevnih uprav.

Vlada je odobrila tudi zakonski odlok, s katerim določa 90 milijard krožnemu skladu za gospodarske pobude v tržaški in goriški pokrajini. Vladno sporočilo pravi, da se je ta sklad že pokazal za nepogrešljivo sredstvo za krepitev gospodarstva v dveh pokrajinah, ki omogoča s posojili, da se gradijo, obnavljajo ali preurejajo industrijska podjetja in druge pobude, ki služijo industrijskemu razvoju. Sklad omogoča tudi kreditiranje malih in srednjih podjetij, gradnjo ladij, pospešuje turistično dejavnost in služi za gradnjo ljudskih stanovanj.

Omenili smo že, da so sindikati izrazili nezadovoljstvo za vsebino vladnih ukrepov tako za preureditev industrijske proizvodnje kot za Jug. Tajništvo sindikalne federacije se je danes sestalo in razpravljalo o sklicanju seje izvršnega odbora federacije, ki bo 12. in 13. januarja. Na tej seji bo izvršni odbor sindikalne federacije proučil splošni položaj v državi v zvezi s sindikalnimi pobudami v teku. Zvedelo se je, da so na sestanku tajništva proučili tudi možnost napovedi splošne stavke kot odgovor sindikalnega gibanja na gospodarski načrt, ki ga je vlada včeraj obrazložila sindikalistom in danes odobrila. O tej pobudi bodo ponovno govorili na prihodnji seji tajništva in nato na seji izvršnega odbora. Pred sprejemom katere koli odločitve se bo vodstvo sindikalne federacije posvetovalo z vodstvi sindikatov posameznih industrijskih strok.

Sindikalna federacija je že po včerajšnjem sestanku z vlado poudarila, da ne more sprejeti vladnih predlogov o preureditvi industrijske proizvodnje, ker bi morali ti ukrepi ohraniti in celo povečati število zaposlenih, ne pa povzročiti več brezposelnih, kot je pričakovati na osnovi predlaganih ukrepov. V resnici je vlada danes odobrila tudi denarni prispevek za pomoč delavcem, ki bodo ostali brez dela zaradi preureditve ali preusmeritve industrijske proizvodnje. Glede Juga sindikalna federacija meni, da vlada ne predlaga nič novega in da določa ukrepe, ki jih bodo več ali manj uresničevali po starem nezadovoljivem načinu.

Zvezni tajnik CGIL Marianetti je izjavil, da so vladni ukrepi o industrijski preureditvi nesprejemljivi tudi zaradi tega, ker s podporo brezposelnim delavcem neposredno prispeva k večji brezposelnosti.. Dejal je, da sindikati sicer nimajo naloge prevrniti vlade, imajo pa dolžnost, da povedo, da vsi dosedanji pogovori med sindikati in vlado niso dali nobenega uspeha. Zaradi vseh teh kritik in pripomb, sindikalne organizacije se obračajo na politične sile in jih pozivajo, naj v parlamentu, ko bo razprava o vladnih ukrepih, odločno nastopajo za njihovo spremembo, da bodo ustrezali resnični obnovitvi italijanskega gospodarstva, hkrati pa povečanju zaposlitve.

Predsednik vsedržavne Kmečke zveze Esposto je danes izjavil, da vesti o vladnih ukrepih za izvajanje srednjeročnega gospodarskega načrta vzbujajo zaskrbljenost. Obsodil je vlado, da je vse te ukrepe namenila samo industriji in da se do sedaj niti ni zmenila za kmetijstvo. Predsednik vsedržavne Kmečke zveze Esposto meni, da ni mogoče sprejemati ukrepov za okrepitev gospodarstva, če se ti ukrepi ne nanašajo skladno tako na industrijo, kot na kmetijstvo. Pripomnil je, da kmetje ne bodo molčali in da bodo pravočasno dali pobudo za odločne politične posege, predvsem v parlamentu.

Po današnjih vladnih ukrepih za preusreditev in preusmeritev industrijske proizvodnje je odgovorni za gospodarska vprašanja pri vodstvu PSI Giannotta izjavil, da, kolikor mu je znano, ukrep za industrijsko proizvodnjo gre po stari poti diskretnega pospeševanja industrije, ki se je že pokazalo za neučinkovito. Giannotta pravi, da vladni ukrep. ne jamči zadostnih naložb in zaposlitev in celo grozi, da bo povzročil potrato denarja in sredstev, ki si jo Italija v sedanjem položaju ne more privoščiti. Komisija za vprašanja Juga pri vodstvu socialistične stranke pa ugotavlja, da ukrepi za Jug, ki jih je vlada danes sprejela, ne bodo vključili južnih dežel v celotni italijanski gospodarski sistem, kot to zahtevajo sindikati in vse politične sile.

Vesel božič bralcem in naročnikom

Sporazum o zaposlitvi v obratih «Montefibre»

RIM, 23. — Tukaj so danes sklenili sporazum med sindikalnimi organizacijami in ravnateljstvom «Montefibre» o preureditvi proizvodnje v podjetjih te družbe, ki pripada skupini Montedisona in o zagotovitvi zaposlitve. Ukrepi, ki jih bodo sprejeli, bodo preprečili odpuste z dela in po možnosti ustvarili pogoje za večjo zaposlitev. Sindikati so sporazum ugodno ocenili. Zato so preklicali stavko, ki je bila napovedana za 30. decembra v vseh podjetjih skupine Montedison.

IZVOLJEN NOVI DEŽELNI ODBOR

Novi deželni odbor takoj po izvolitvi na včerajšnji seji deželnega sveta med govorom predsednika Comellija - Poročilo o seji na 2. strani.

PO STARIH KOLESNICAH

Deželna kriza je torej rešena s sestavo tristranskega odbora pod predsedstvom odv. Comellija. Tri stranke nove koalicije — KD, PSDI in PRI — poudarjajo, da gre za «prehodno rešitev», v pričakovanju «kongresne sezone», po kateri naj bi se ponovno ustvarila možnost sodelovanja s socialistično stranko. Prav zaradi tega nova koalicija zavrača oznako, da gre za «centristični odbor»: nasprotno, je v bistvu dejal predsednik Comelli v svoji programski izjavi, gre za «odprt» odbor, ki si ne prizadeva samo ohraniti dialog s socialisti, ampak je celo pripravljen sprejeti konstruktivne prispevke opozicijskih sil, predvsem komunistov in liberalcev, pa čeprav v okviru novega programa.

Toda treba se je vprašati, ali je novi program tak, da bi lahko vzpodbudil «konstruktivne prispevke» in omogočil ohranitev dialoga s PSI. Ob prebiranju sicer obširnega Comellijevega programa se vsiljuje vtis (in sam Comelli je poudaril «kontinuiteto» s politiko stare levosredinske koalicije), da bo politika deželne uprave ostala bolj ali manj nespremenjena in da se bo v bistvu le prilagodila novemu, čedalje bolj dramatičnemu gospodarskemu položaju. Toda o «novem načinu upravljanja», za katerega se zavzemajo napredne sile ne samo na vsedržavni ravni, ampak tudi v naši deželi, ne najdemo v Comellijevem programu niti besedice. In če nato upoštevamo, da so socialisti izstopili iz deželne koalicije prav zaradi tega, ker so bili nezadovoljni s staro politiko, potem ne moremo pričakovati, da bi bila PSI pripravljena v kratkem roku obnoviti sodelovanje z ostalimi partnerji leve sredine. Sicer pa to dovolj jasno izhaja iz prvih reakcij socialistične stranke: to ni koalicija «brez PSI», ampak «proti PSI».

Prav tako ne najdemo v Comellijevem programu tistega odpiranja do komunistov, ki je bil glavni pogoj PSI za nadaljevanje sodelovanja v odboru. Comelli je v svojem programskem govoru sicer pozval opozicijske sile k sodelovanju, pri tem pa postavil na isto raven komuniste in liberalce, to je stranko s sicer hvalevredno tradicijo, ki pa danes nikakor ne odraža stališč in stremljenj živih sil italijanske družbe.

Poleg tega pa ni verjeti, da bi vprašanje zavezništev lahko strogo ločili od vprašanj programske usmeritve. Sedanje zavezništvo je objektivno centristično in kot tako ne more uresničiti naprednega programa. Še posebno ne, ko je bil ta program izdelan v ozkih krogih treh delegacij na pogajanjih in brez predhodnega posvetovanja z naprednimi strankami in s sindikati.

Še najbolj pa bi novemu odboru in njegovemu programu lahko očitali, da ne upošteva novega, kar se je v zadnjem času zgodilo v državi in v deželi. Mislimo predvsem na volitve 15. junija, ki so pokazale, da volivci želijo drugačno politiko, nov način upravljanja vzvodov oblasti, nove družbene odnose. V trenutku, ko se po vsej državi ustanavljajo levičarski ali vsekakor bolj napredni odbori, odprti sodelovanju delavskih sil in sindikatov, se v naši deželi sestavlja centristični odbor, in to proti volji obeh delavskih strank. Sedanja rešitev je sicer začasna, kot se trudi dokazovati odv. Comelli, toda gre v povsem nasprotno smer od tiste, ki jo volilni izidi v državi, pa tudi v naši deželi, terjajo.

«Kontinuiteta» s staro, preživelo politiko levega centra, se kaže tudi v obvezah novega odbora do slovenske narodnostne skupnosti. Sklicevanje na «deželne pristojnosti» je lahko iz formalnega vidika nekaj povsem nujnega in pravilnega, v preteklosti pa je ta formulacija v bistvu le pomenila izmikanje in nereševanje naših problemov. Dejstvo, da v novem odboru niso zastopane tiste sile, ki so si najbolj dosledno prizadevale urediti naša vprašanja, nam daje misliti, da tudi tokrat ne bo nič drugače. V tej luči se prav tako ne moremo zadovoljiti (pa čeprav to od dežele zahtevamo) z napovedjo deželnega posega pri vladi, ki naj uresniči obveznosti do manjšine, sprejete s sporazumom v Osimu. Glede obveze, da bo deželni odbor pri svojem zakonodajnem in upravnem delovanju upošteval tudi potrebe po zaščiti etničnih in kulturnih značilnosti slovenske manjšine, lahko ugotovimo, da bi moralo biti tako upoštevanje že zdavnaj ustaljena praksa, ko pa je bila dežela s posebnim statutom ustanovljena prav glede na obstoj manjšine. Sicer pa so trenutne zahteve manjšine, izražene v raznih dokumentih PSI, KPI, Slovenske skupnosti in Slovenske kulturno - gospodarske zveze, dobro znane. V kolikšni meri jih bo novi deželni odbor «dolžno upošteval», bomo lahko kaj kmalu videli. Za sedaj pa lahko rečemo, da glede tega nikakor nismo optimisti.

TOM MARC

UKREP BO MORDA STOPIL V VELJAVO ŽE V ŠOLSKEM LETU 1976-77

Ministrski svet sklenil odpraviti popravne izpite na obvezni šoli

Ukinitev jesenskega roka izpitov so zahtevali z raznih strani

RIM, 23. — Na današnji seji ministrskega sveta so med drugim sklenili ukiniti popravne izpite. Predlog v tem smislu je dal minister za javno šolstvo Malfatti, ki je po končanem zasedanju dejal, da je zakonski osnutek, ki so ga danes odobrili, bistven prispevek k reformi šolstva. Ukinitev popravnih izpitov v obvezni šolski dobi so z več strani že dalj časa zahtevali, saj so večkrat ugotovili, da jesenski izpiti niso koristni, vsaj kar zadeva poglobljeno pripravo učencev.

Malfatti je med drugim tudi izjavil, da bodo v bodoče obvezni predmeti tudi tehnični in glasbeni pouk ter da bodo poglobili učenje matematike in tujih jezikov. Malfatti je tudi izjavil, da je po njegovem mnenju pravilno vključiti v pouk italijanščine v tretjem razredu srednje šole tudi osnove latinščine ter tako ukiniti dosedanji sistem. Namen sedanjih ukrepov je vsekakor posodobiti šolsko reformo v obvezni šolski dobi. Tako bodo učenci dobili boljšo pripravo za nadaljevanje svojega študija.

Po predvidevanjih šolskih izvedencev bo ukinitev popravnih izpitov lahko stopila v veljavo s šolskim letom 1976/77, če bo parlament v teku poletja odobril sedanje ukrepe ministrskega sveta. Menijo pa, da bo nemogoče odpraviti jesenske izpite v teku letošnjega šolskega leta. Najbolj pereč problem je izdelati potrebne načine posega, da bi pomagali tistim učencem, ki kažejo vrzeli v svoji pripravi.

O odpravi popravnih izpitov so začeli govoriti že pred leti, potem ko so z «zakonom Sullo» odpravili jesenski rok za zrelostne izpite. V tem smislu so se izrazili tudi vsedržavni sindikati šolnikov, ki so pritiskali na vlado, da bi dosegli ta pomembni cilj v reformi šolstva. Junija je minister Malfatti napovedal, da ima namen predlagati ministrskemu svetu odpravo popravnih izpitov, kar so stranke ustavnega loka sprejele z naklonjenostjo. Zakonski osnutek so predložili ministrskemu svetu, potem ko ga je odobril višji svet za javno šolstvo.

Sodelovanje med Francijo in SFRJ

PARIZ, 23. — Novi jugoslovanski veleposlanik v Franciji Radomir Radović je danes v elizejski palači izročil svoje poverilnice predsedniku francoske republike Valeryju Giscardu D'Estaingu. Francoski državni poglavar je ob tej priložnosti izjavil, da pripisuje velik pomen svojemu obisku v Jugoslaviji. «Po najinem srečanju v Helsinkih bo to zame priložnost, da s predsednikom Titom nadaljujem izmenjavo mnenj, ki jim s svoje strani pripisujem največji pomen» — je naglasil Giscard.

Francoski predsednik je poudaril tudi «privrženost Francije in Jugoslavije nacionalni neodvisnosti, najboljšemu poroku za razumevanje in zaupanje, ki je tradicionalna značilnost naših odnosov». Po besedah Giscarda je naravno, da sta imeli Francija in Jugoslavija aktivno vlogo na evropski konferenci o varnosti in sodelovanju in da kažeta enako odločenost, ko gre zdaj za spreminjanje sklepnega dokumenta iz Helsinkov v dejanja, da bi popuščanje dobilo konkretno vsebino.

Predsednik francoske republike Valery Giscard D'Estaing je opozoril tudi na solidarnost dveh držav v Evropi in poudaril, da sta solidarni tudi v Sredozemlju, kar zanju ni nič manjši razlog za dialog in, ko bo mogoče, za skupno delovanje. «Zbližuje nas tudi ista zavest, da si je v bodoče treba prizadevati za vzpostavljanje nove svetovne gospodarske ureditve. Francija tako kot Jugoslavija želi zmanjšanje prepada, ki loči dežele v razvoju od bolje opremljenih držav. Konferenca o mednarodnem gospodarskem sodelovanju, na kateri sodelujemo, bo — kot sem prepričan — pomembna etapa na tej zastavljeni dolgi in težki poti» — je izjavil francoski predsednik, ko je sprejel poverilnice novega jugoslovanskega veleposlanika v Parizu, in ob koncu dejal: «Obojestranska skrb o privilegiranju duha dialoga in medsebojne tolerance nas poziva k boljšemu negovanju političnega dialoga, globljenu sodelovanju in pristnejšemu zbližanju naših narodov.»

Francoski komunisti na obisku v Beogradu

BEOGRAD, 23. — Tajnik izvršnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Stane Dolanc je sprejel danes člana politbiroja in tajnika centralnega komiteja komunistične partije Francije Rolanda Leroya, ki je na vabilo CK ZKJ na obisku v Jugoslaviji. Kot so sporočili, sta Dolanc in Leroy izmenjala mnenja o vprašanjih, ki zanimajo obe partiji, pozornost pa sta namenila tudi sodelovanju med Zvezo komunistov Jugoslavije in Komunistično partijo Francije.

CIPE sprejel večletni energetski načrt

RIM, 23. — Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje je danes odobril veliko število sklepov, ki se nanašajo predvsem na razna dela na Jugu. Toda najvažnejši sklep se nanaša na odobritev večletnega vsedržavnega energetskega načrta. Načrt predvideva zadostitev potreb po energiji za vse italijansko gospodarstvo in za domačo porabo z dobavo in raziskavami na področju nafte in zemeljskega plina. Poleg tega govori o večletnem načrtu ustanove EN EL za gradnjo jedrskih elektrarn.

NEW YORK, 23. — Ganski general Emanuel Erskine, dosedanji poveljnik oboroženih sil Gane, je bil imenovan za novega načelnika generalnega štaba mirovnih sil OZN v Jeruzalemu. Novi poveljnik bo nastopil svoje funkcije 1. januarja.

DANES

Po dolgih pripravah je vlada na včerajšnji seji odobrila zakonske ukrepe o preureditvi industrijske proizvodnje in gospodarskih posegih na Jugu. Po mnenju vlade bodo ti ukrepi blagodejno učinkovali na srednjeročni gospodarski načrt in na takojšnje pobude, da se ohrani zaposlitev. Obenem pa vlada s svojimi ukrepi določa pomoč delavcem, ki bodo ostali brez dela zaradi preureditve industrijskih podjetij, kar pomeni, da se bo število brezposelnih, vsaj v prvem obdobju izvajanja teh načrtov še povečalo. In prav to obsojajo sindikalne organizacije. Sindikati so od vlade zahtevali takšne gospodarske ukrepe za ublažitev krize, ki bi resnično v najkrajšem času prispevali k večji zaposlitvi tako na Jugu, kot v ostalih predelih države. Med drugimi ukrepi je vlada na včerajšnji seji odobrila nakazilo 90 milijard lir krožnemu skladu za gospodarske pobude v tržaški in goriški pokrajini.

Na letališču v Alžiru se je po skoraj dveh dneh zaključila dramatična pustolovščina ministrov OPEC, ki jih je teroristična skupina zajela v nedeljo pri napadu na sedež organizacije in obdržala kot talce. Avstrijske oblasti so jim na krajšem pogajanju dale na razpolago letalo, s katerim so odpotovali najprej v Alžir, nato pa še v Tripolis, odkoder so se vrnili v Alžir, kjer so se predali alžirskim oblastem. Po prvih treh žrtvah, ki jih je napad povzročil na Dunaju, na srečo ni bilo drugih mrtvih.

TERORISTIČNA SKUPINA JE NA LETALIŠČU IZROČILA OROŽJE ALŽIRSKIM OBLASTEM

Po dveh dneh v Alžiru srečno zaključena pustolovščina ugrabljenih ministrov OPEC

ALŽIR, 23. — Blazna akcija šestih teroristov, ki so v nedeljo napadli sedež OPEC na Dunaju ter zajeli kot talce ministre držav proizvajalk petroleja in nekatere člane njihovih delegacij se je danes navsezgodaj zaključila na alžirskem letališču, kjer so teroristi položili orožje in osvobodili talce, ki so jih še imeli v rokah. Vsa zadeva se je tako zaključila po 43 dramatičnih urah, v katerih so zabeležili tri smrtne žrtve in prav toliko ranjenih, med katerimi je tudi eden od teroristov.

Zaključno dejanje se je začelo ob 4.09 po italijanskem času, ko je letalo avstrijske družbe spet priletelo na alžirsko letališče iz Tripolisa, kjer so osvobodili libijskega ministra za petrolej in njegovega alžirskega kolego, ki se je sinoči pridružil talcem v znamenje solidarnosti. Teroristi so ob svojem prihodu postavili zahtevo po drugem letalu, baje «boeingu 707», s katerim so hoteli obiskati posamezne arabske države in postopoma osvoboditi talce. Alžirske oblasti so jim predočile, da ne razpolagajo s takimi letali, tako da se je skupina po dveh urah predala in izročila orožje alžirskim oblastem. Kmalu nato so z letala stopili še preostali ministri, med katerimi naj omenimo saudskega ministra za petrolej Jamanija in iranskega notranjega ministra Amuzegarja. Zdravstveno stanje vseh talcev je bilo zadovoljivo, čeprav so bili močno utrujeni.

Za sedaj se še ne ve, kaj bodo alžirske oblasti sklenile glede usode teroristične skupine. Odpeljali so jih vsekakor na sedež policije, kjer jih bodo zaslišali. Pravijo, da teroristična skupina ni postavila nobenih gmotnih zahtev v zameno za osvoboditev talcev. Vse njihove izjave so bile načelnega značaja. Odločno so obsodili tiste, ki so pripravljeni na pogajanja z Izraelom ter zahtevali, naj prekličejo pred kratkim dosežen sporazum med Egiptom in Izraelom za umik telavivskih oboroženih sil z dela Sinajskega polotoka. Poleg tega so obtožili Iran, da zagovarja imperialistične interese.

Kar zadeva domnevo, da je vodja teroristov znani Ilich Ramirez Sanchez, znan tudi pod imenom Carlos Martinez so časnikarji, ki so ga videli na alžirskem letališču mnenja, da ne gre za osebo, ki jo iščejo vse policije v Evropi in v svetu. Istovetnost teroristov še ni znana, kaže pa da gre za štiri Palestince ter za nemško državljanko. Alžirske oblasti še niso sklenile, kaj bodo počele s teroristi, v preteklosti pa so po navadi dovolile teroristom, da so ponovno odšli v svoja oporišča na Bližnjem vzhodu. Tokrat je zadeva nekoliko bolj komplicirana, ker je sinoči Organizacija za osvoboditev Palestine ostro obsodila njihovo akcijo in zahtevala, naj teroriste izročijo PLO, da jim bo sodila.

Tako imenovana palestinska organizacija «Oborožena roka arabske revolucije», katere člani naj bi bili teroristi, ki so napadli sedež OPEC je medtem v Bejrutu objavila izjavo, v kateri demantira, da bi bil vodja skupine znani «Carlos», obenem pa polemizira z Organizacijo za osvoboditev Palestine, ki se je pridružila vsem tistim, ki so kritizirali teroristično akcijo. V izjavi zanikajo pravico PLO, da si lasti monopol nad borbo palestinskega ljudstva za svobodo.

Arabski minister za petrolej šejk Zaki Jamani, ki so ga teroristi včeraj osvobodili.

Kljub dramatičnim dogodkom, do katerih je prišlo v nedeljo, bo sedež OPEC ostal še vnaprej na Dunaju. Izjavo v tem smislu je dunajskemu dnevniku «Die Presse» dal tajnik organizacije Nigerijec Feyide, ki je dejal, da članice OPEC nimajo nobenih zadržkov glede načina, kako so avstrijske oblasti posegle.

Funkcionarji avstrijskega pravosodnega ministrstva so medtem danes izjavili, da je dunajska vlada posegla pri alžirskih oblasteh in zahtevala, naj ne podelijo teroristom političnega zavetišča. Še več, avstrijska vlada zahteva, naj Alžirija aretira teroriste in naj jih izroči Avstriji, da bi jim sodili zaradi zločinov, ki so jih zagrešili na Dunaju med napadom na sedež OPEC.

Tiskovna konferenca španskih častnikov

MADRID, 23. — Danes je bila v Madridu prva tiskovna konferenca treh predstavnikov demokratične vojaške zveze, na kateri so častniki zahtevali splošno amnestijo za politične jetnike ter za devet častnikov, ki so jih obtožili upora. Poleg tega so predstavniki častnikov dejali, da nimajo sicer prav nič proti kralju Juanu Carlosu, da pa jih moti dejstvo, da je bil vsiljen in da ga ni izbralo ljudstvo.

MOSKVA, 23. — Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je sprejel danes v Kremlju člane jordanske delegacije, ki jo vodi senator Rifaj. Jordansko zastopstvo bo imelo v Sovjetski zvezi pogovore, ki so velikega interesa tako za SZ kot za Jordanijo.

Z GLASOVI KD, PSDI IN PRI IZVOLJENI NOVI ODBORNIKI

PREDSEDNIK COMELLI JE ORISAL PROGRAM NOVEGA TRISTRANSKEGA DEŽELNEGA ODBORA

Poudarjen «prehodni značaj» odbora v pričakovanju «kongresne sezone» - Novi program v znamenju kontinuitete s prejšnjim odborom - Obveze do slovenske manjšine «v mejah pristojnosti dežele» in z nastopom pri osrednji vladi za uresničitev sporazumov iz Osima - Sodelovanje s sosednimi deželami - Coloni izvoljen za novega načelnika svetovalske skupine KD

Z glasovi KD, PSDI in PRI je bil včeraj izvoljen novi deželni odbor, s čimer je bila formalno rešena kriza, ki je nastala z izstopom socialistov iz prejšnjega odbora. Po izjavah predsednika Comellija naj bi novi odbor bil «prehodnega značaja» v pričakovanju «kongresne sezone» in morebitne obnovitve sodelovanja s socialisti.

Novi deželni odbor sestavljajo:

Odv. ANTONIO COMELLI (KD) — predsednik
NEREO STOPPER (KD) — podpredsednik in odbornik za industrijo in trgovino
EMILIO DEL GOBBO (KD) — odbornik za kmetijstvo
BRUNO GIUST (KD) — odbornik za krajevne ustanove
ANTONIO TRIPANI (KD) — odbornik za finance s pooblastilom za splošne zadeve
GIACOMO ROMANO (KD) — odbornik za higieno in zdravstvo
ALFEO MIZZAU (KD) — odbornik za šolstvo in kulturo
ALDO ERMANNO RIGUTTO (KD) — odbornik za javna dela
BERNARDO DAL MAS (PSDI) — odbornik za delo, socialno skrbstvo in izseljenstvo
FABIO MAURO (PRI) — odbornik za načrtovanje in proračun s pooblastilom za vprašanja EGS
RENATO BERTOLI (PSDI) — odbornik za turizem
GIOVANNI COCIANNI (KD) — odbornik (suplent) za prevoze in probleme vojaških služnosti.

Za suplente so včeraj izvolili tudi Chinellata, Persella in Viginija (vsi KD), ki so se obvezali, da bodo odstopili, brž ko bo stopil v veljavo nov deželni zakon, ki predvideva skrčenje števila suplentov od štiri na enega.

V izčrpnem programskem govoru je predsednik Comelli ugotovil, da se v več kot desetih letih deželne avtonomije noben odbo: ni znašel pred tako zapletenim in težkim političnim in gospodarskim položajem. Politična kriza, do katere je prišlo konec oktobra na pobudo PSI, je nastala v trenutku, ko se politične sile na vsedržavni ravni pripravljajo na «kongresno sezono», se pravi v obdobju, ko se navadno odlašajo dokončne politične izbire. Poleg tega je kriza nastala ob problemih političnih zavezništev, ne pa zaradi neizpolnjevanja programskih obveznosti. V tej zvezi je Comelli dejal, da je bilo štiristransko sodelovanje v letošnjem letu uspešno in je rodilo važne rezultate.

Zaradi nujnosti, da se reši deželna kriza in da se omogoči deželni vladi, da se loti reševanja nujnih gospodarskih in družbenih problemov — je nadaljeval Comelli — so se KD, PSDI in PRI dogovorile o prehodni rešitvi, ki naj zajamči potrebno jasnost med političnimi silami in uresničitev programa, ki po eni strani pomeni nadaljevanje programa iz novembra 1974, po drugi strani pa vsebuje tudi nekatere nove elemente.

Predsednik novega odbora je obžaloval, da ni bilo mogoče zagotoviti sodelovanja socialistov, dodal pa je, da odbor in nova večina kljub temu nameravata ohraniti poseben dialog s PSI v želji, da bi ohranili možnost pozitivnega odnosa v bodoči perspektivi.

Glede odnosov z drugimi strankami je Comelli poudaril odločno zaprtje do neofašistične desnice. Z drugimi skupinami ustavnega loka pa želi odbor vzpodbuditi čim širše in poglobljeno soočenje o uresničevanju programa. Skupine ustavnega loka bodo lahko dale važen prispevek za čim boljše izpolnjevanje programskih obvez, možne pa so tudi konvergence ob raznih ukrepih. To je povsem v skladu z razločki med večino in opozicijo, ki jih je treba ohraniti zaradi politične jasnosti. To velja za KPI — je dejal Comelli — ki nedvomno izraža široke ljudske potrebe, pa tudi za PLI, kateri je treba priznati demokratično funkcijo. Tako stališče pa namerava odbor imeti tudi v odnosih s Slovensko skupnostjo in s Furlanskim gibanjem, ki izražata posebne potrebe, ki jih odbor namerava upoštevati v mejah svoje politično-programske usmeritve.

Comelli je nato potrdil trdno antifašistično obvezo deželnega odbora, njegovo prizadevanje za razvoj družbenega pluralizma, njegovo nasprotovanje reakcionarnim poskusom, da bi povzročili predčasne volitve in s tem frontalni spopad v državi.

Glede problemov, ki se bolj neposredno tičejo naše dežele, pa je Comelli potrdil obvezo odbora «za zaščito in čimbolj popolno uresničitev avtonomne institucije, za podporo in valorizacijo sistema krajevnih avtonomij, za zaščito deželne enotnosti in za enotni napredek prebivalstva Furlanije-Julijske krajine, za omikano sožitje, za krepitev in razvoj mednarodne funkcije dežele, ki ji nedavni italijansko - jugoslovanski sporazumi nudijo nove možnosti, za pravilno upoštevanje novih vrenj in stremljenj, ki so se pojavljala in se pojavljajo tudi v naši deželni skupnosti, za zagotovitev čim širše demokratične participacije pri sklepih javnih institucij, **za globalno zaščito slovenske narodnostne manjšine».**

Comelli je nato nadaljeval:

«V tej zvezi deželni odbor, ko potrjuje stališča in obveze, ki jih je dežela v preteklosti sprejela, namerava sprožiti pri državni vladi potrebne korake, da bi italijanska dr-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Resolucija svetovalske skupine KPI v deželi o globalni zaščiti slovenske manjšine

Svetovalska skupina KPI v deželnem svetu je na včerajšnji seji vložila obsežno resolucijo posvečeno zaščiti slovenske narodnostne skupnosti. Resolucijo je podpisalo vseh trinajst deželnih svetovalcev KPI zato, da še posebej poudarijo in podčrtajo njeno važnost.

Resolucija izhaja iz dosedanjih stališč deželnega sveta, iz italijansko-jugoslovanskega sporazuma in načela o največji možni zaščiti ter člena 8 novega sporazuma in iz priznanja načela enakega ravnanja s celotno manjšino, ne oziraje se, kje živi. V resoluciji se nato obravnava konkretna vprašanja manjšinske zaščite. Resolucija končno predlaga sklep o sestavi delegacije, ki naj od parlamenta zahteva odobritev zakonskih predlogov o globalni zaščiti, od odbora pa, da v okviru svojih pristojnosti izvede zaščitne ukrepe in da v roku treh mesecev predloži deželnemu svetu načrt ustreznih pobud.

Važno resolucijo bomo v prihodnjih dneh objavili v celoti.

S SINOČNJE SEJE OBČINSKEGA SVETA V DOLINI

Soglasno za samostojni slovenski šolski okraj

Odobren pravilnik «Odličja prijateljstva» - Občinski kulturni dom v Boljuncu poimenovali v «Gledališče France Prešeren»

Sinoči se je v Dolini sestal občinski svet. Najprej je župan Švab odgovoril na nekatere posege svetovalcev. V nadaljevanju seje so soglasno odobrili pravilnik novoustanovljenega «Odličja prijateljstva». V glavnj točki seje o razdelitvi šolskih okrajev je župan v svojem posegu dejal, da sam slovenski šolski okraj ne bo rešil vseh problemov, da so bili postavljeni dvomi o zavednosti nekaterih upraviteljev naprednih slovenskih občin in nadaljeval, da si moramo biti Slovenci v vseh stvareh ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost enotni v zahtevah in v borbi.

Načelnik Slovenske skupnosti dr. Tul je omenil, da je razumljivo, da obsegajo šolski okraji čimbolj homogena področja. Ker so slovenske šole namenjene slovenski narodnostni skupnosti v Italiji, ki ima sama po sebi lastnost homogenosti glede na kulturne, jezikovne in druge vidike, je potreben samostojen slovenski šolski okraj. Nadaljeval je, da je deželni načrt o razdelitvi šolskih okrajev nesprejemljiv za slovensko skupnost, ki vidi edino rešitev v samostojnem okraju katerega vloga se bo v bodoče prav gotovo okrepila.

V svojem posegu je Pečenik (PSI) izrazil prepričanje da če je nujno potrebno, da nastajajo socialno in ekonomsko heterogeni okraji, ni dvoma, da je nujen tudi homogen šolski okraj, ker imamo opravka s šolo narodne manjšine. Zaključil je, da socialisti v nobenem primeru ne mislijo sprejeti na svoje rame težko politično in zgodovinsko odgovornost, da bi slovenski narodni skupnosti odrekli pravico do sredstev šolskega upravljanja.

V diskusijo je posegel Švara (KP), ki je izrazil nezadovoljstvo komunistov do pooblaščenih odlokov. Pojasnil je, da KPI načelno ni bila proti samostojnemu slovenskemu okraju. Šolski okraj ne bo imel možnosti sestavljati šolskega programa, kar je potrebno za avtonomijo slovenske šole. Zato se bo treba še boriti in ne samo omejevati na očitke in politične špekulacije. Gerli (KD) je prisotne seznanil s posegom predsednika deželnega odbora Comellija v deželnem svetu o razdelitvi šolskih okrajev, v katerem je pokazal dobro voljo deželnega odbora za ugodno rešitev tega vprašanja. Odbornik za šolstvo Sancin (KPI) je omenil, da se je za delegirane odloke zavzela le manjšina učnega osebja, včlanjenega v delavske sindikate, kateri so se za to tudi zavzeli. Zaključil je, da zato moramo nujno imeti podporo vseh italijanskih demokratičnih množic, če hočemo prodreti do celotne avtonomije slovenske šole.

Nato so soglasno sprejeli resolucijo, katero so predložili načelniki vseh skupin v občinskem svetu.

Ob zaključku seje so še poimenovali občinski kulturni dom v Boljuncu v «Gledališče France Prešeren» in potrdili prejšnje računske revizorje za finančno leto 1975.

V. L.

Urnik trgovin za praznike

Združenje trgovcev iz tržaške pokrajine obvešča, da bodo trgovine v prihodnjih dneh poslovale po naslednjem urniku:

Četrtek, 25. decembra (božič) — vse trgovine bodo zaprte.

Petek, 26. decembra (Štefanovo) — vse trgovine bodo zaprte, razen pekarn in mlekarn, ki bodo poslovale od 7.40 do 13. ure.

Sobota, 27. decembra — vse trgovine bodo odprte dopoldne in popoldne.

Ponedeljek, 29. decembra — vse trgovine bodo odprte dopoldne in popoldne.

Zaradi praznikov spremembe v prevozih

Prevozna služba občinske ustanove ACEGAT se bo danes in na Silvestrovo zaključila prej kot običajno in sicer pred 22. uro. Jutri, na Božič, in na prvi dan v prihodnjem letu pa se bo pričela dve uri kasneje kot ponavadi.

Danes, 24. 12. 1975, obhaja naša

ZOFIJA BATIČ

jubilejni rojstni dan

Vsi njeni dragi ji iz srca voščimo poln koš sreče, zdravja in veselja in ji kličemo še na mnoga leta.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

Nekaj božičnega je bilo pred dnevi tudi pri nas. Najprej se je nebo prekrilo s temno sivimi oblaki, zapihala je burja in hladen dež se je ulil nad mestom, na Krasu pa je človek vdihaval mrzel zrak, sneg je poškropil goljave in borovce ter pripravil mladini nekaj veselja. Kali so zamrznili in otroci so se zapodili na led, drsali, če drugače ni šlo, kar po zadnji plati. Kot prikazuje zgornja slika, posneta v Bazovici, se pa vsakdo ni zadovoljil z običajnim drsanjem, novega je venomer treba, zato pa... kar s kolesom na led. Kdo je bolj iznajdljiv od otrok? Takega veselja pa je bilo le malo; ledene sveče so se zablesčale, sren se je zaleskatal, led v kali se polagoma topi.

Slovenska skupnost vošči vsem Slovencem v zamejstvu ter rojakom v Sloveniji in v tujini radostne božične praznike in mnogo uspehov v letu 1976.

Gospodarsko društvo na Kontovelu

vošči vsem članom in klientom vesele božične praznike in srečno novo leto

Amaterski oder Prosek - Kontovel

vošči vsem svojim članom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST
Kulturni dom

30 let nepretrganega delovanja

MAKSIM GORKI

BARBARI

prizori iz okrajnega mesta

Prevod	**Janko Moder**
Scena	**Petar Pašič**
Kostumi	**Božana Jovanović**
Glasba	**Bojan Adamič**
Režija	**STEVO ŽIGON**

V petek, 26. t.m., ob 16. uri **abonma red G - okoliški**

Prodaja vstopnic eno uro pred začetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734-265.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

30 let neprekinjenega delovanja

ALDO NICOLAJ

STARA GARDA

tragikomedija v dveh dejanjih

Prevod	**Borut Trekman**
Scenograf in kostumograf	**Edvard Zajec**
Režija	**MARIO URŠIČ**

V soboto, 27. decembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na OPČINAH

Prosvetno društvo «IVAN GRBEC»

vabi na ogled slikarske razstave umetnikov **Grimalde, Kravosa, Švare, Vecchieta in Volka.**

Ob delavnikih od 18. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 13.

Ogled in rezervacija mape, izdane ob 30-letnici osvoboditve, v prostorih prosvetnega društva in v Tržaški knjigarni

Razstava ostane odprta do vključno 6. januarja 1976.

NAROČNINA za
PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1976

CELOLETNA . . . 20.500 lir
MESEČNA . . . . 2.100 lir

ZA VSE NAROČNIKE:
- brezplačno mesečnik «DAN»

NAROČNINA ZA REVIJO «DAN» . . 3.000 lir

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE
- za vse, ki poravnajo celoletno naročnino do 29.2.1976.

VSAKDO, KI SE NA NOVO NAROČI
- bo decembra prejemal dnevnik brezplačno.

NAROČNINE SPREJEMAJO:
- Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 795-823
- Raznašalci
- Pošta: tekoči račun ZTT št. 11/5374
- Tržaška kreditna banka: tek. račun št. 1192

V OKVIRU PROSLAV 30-LETNICE OSVOBODITVE

Odkrili bodo spominske plošče v Trnovci, Prečniku in Slivnem

Svečanost bo v nedeljo dopoldne - Stalež občinskih uslužbencev in predložitev proračuna devinsko-nabrežinske občine

V nedeljo, 28. t. m., bo devinsko-nabrežinska občinska uprava odkrila spominske plošče v Trnovci, Prečniku in Slivnem. S skromnimi, a zato tem pomembnejšimi svečanostmi bo občina tako zaključila proslave 30-letnice osvoboditve, ki so se začele z predstavo tržaškega stalnega gledališča 24. aprila letos v Devinu, kjer so tudi odkrili spominsko ploščo. Občina je letos razpisala slikarski in literarni natečaj med osnovnošolskimi otroki in nižješolskimi dijaki, priredila pa je tudi osrednjo proslavo na glavnem nabrežinskem trgu pred spomenikom.

Med številne druge pobude v počastitev te pomembne obletnice sodi tudi pobuda za postavitev spomenika padlim v NOB, v spodnjem delu občine, predvidoma v Štivanu. V Štivanu in v Medji vasi so že izvolili predstavnike v pripravljalni odbor, manjkajo pa še predstavniki Devina, nakar bo začel odbor redno delovati. Od nalog, ki si jih je uprava naložila, manjkata torej le še spominski plošči v Sesljanu in v Štivanu.

Nedeljska svečanost se bo pričela ob 10. uri z odkritjem plošče v Trnovci; ob 10.30 bodo odkrili spominsko ploščo v Prečniku, ob 11. uri pa v Slivnem. V vseh treh krajih bo na sporedu polaganje vencev in kratek govor.

Na včerajšnji seji devinsko - nabrežinskega sveta, na kateri je župan Škerk povabil vse svetovalce na odkritje plošč, so razpravljali o nekaterih upravnih vprašanjih, ob zaključku seje pa je odbornik Lesizza podal obširno poročilo o predlogih za preureditev staleža občinskih uslužbencev. O tem vprašanju bo občinski svet razpravljal 8. januarja. Včeraj je odbor tudi razdelil svetovalcem osnutek občinskega proračuna za leto 1976, o katerem pa bodo razpravljali na eni prihodnjih sej.

Javni lokali med prazniki

Tržaška kvestura javlja, da bodo lahko javni lokali tudi med letošnjimi božičnimi in novoletnimi prazniki (24., 25. in 31. decembra) odprti vso noč.

Odprtje tradicionalne božične razstave

Sinoči so v občinski galeriji odprli tradicionalno božično razstavo, katere se letos udeležuje 58 tržaških slikarjev, kar je razmeroma veliko glede na omejen prostor razstavišča. Ker pa je letos neverjetno veliko majhnih slik, v galeriji ni opaziti gostote, pač pa je prostorna ureditev dobra. Razstava bo trajala do 6. januarja in bo na ogled občinstvu sleherni dan, pač po urniku galerije.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BCT
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar	**690.—**
Funt šterling	**1388.—**
Švicarski frank	**261,30**
Francoski frank	**154,40**
Nemška marka	**261,20**
Avstrijski šiling	**37,30**
Dinar: debeli	**35,25**
drobni	**35,25**

MENJALNICA vseh tujih valut

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 24. decembra
ADAM in EVA

Sonce vzide ob 7.44 in zatone ob 16.25 — Dolžina dneva 8.41 — Luna vzide ob 23.29 in zatone ob 11.01.

Jutri, ČETRTEK, 25. decembra
BOŽIČ

VREME včeraj: Najvišja dnevna temperatura 6,4 stopinje, najnižja 2,1, ob 19. uri 5, brez vetra, nebo jasno, vlaga 91-odstotna, zračni tlak 1028,2 ustaljen, morje mirno, temperatura morja 10,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Včeraj, 23. decembra 1975, se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

UMRLI SO: 68-letna Virginia Borsani vd. Rossignoli, 75-letni Carlo Genzi, 85-letni Angelo Baucer, 78-letni Giuseppe Orel, 3 meseca stara Patrizia Bertocchi, 92-letna Amalia Furlan vd. Caracoi, 88-letna Elisabetta Zamarin vd. Rechech, 62-letni Amelio Gervaso, 58-letni Carlo Crevatin, 65-letni Eugenio Rossetti, 72-letna Marija Taučer vd. Jurkič, 84-letna Maria Vascotto vd. Davanzo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(Od 13. do 16. ure)

Pizzul - Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Tiziano Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavour 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(Od 19.30 do 8.30)

All'Esculapio, Ul. Roma 15; INAM, Al Camello, Drevored XX. Septembra 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 35.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. štev. 732-627.

V predprazničnih in prazničnih dneh dnevna in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure predprazničnega dne do 7. ure dneva po prazniku. To velja za zavarovance INAM - INADEL - ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VIŠJA KAKOVOST
MERE JOPIČEV OD 42 DO 54
NAŠIVKI
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST TEL. 796-301
Viale XX Settembre št. 16/III

Mali oglasi

ČISTILNICA «La Triestina», Ul. Zovenzoni 4 in Ul. Madonnina 38, Trst, čisti obleke, krzna, antilope, koštrune — barvanje vseh vrst oblek, specializirana v barvanju po vzorcu. Ob sobotah zaprto.

La Termoelettrica
ŠVEDSKO ELEKTRIČNO GRETJE
Vse najboljše originalne firme po neprekosljivih cenah.
TRST - Ul. S. GIACOMO IN MONTE, 1
TEL. 744600

«128» '70 '73; 850 coupé '71; 500 L '70 '72; Mini '70 '72; Escort 1100 '71; 850 S. 1000 '72; 124 S. '70; 128 X 1/9 '73; 124 '70; Capri 1700 '70; 1750 '71; Simca '67; 132 1600 avtomatični '75. Na ogled pri AUTOSALONE TRIESTE — CARLI VIRGILIO, Ul. Giulia 10. Obiščite nas! Za vse prijetno presenečenje.

PAM železnina
STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska cona)
DOMJO, 132 - Tel. 824-979

HEWLETT hp PACKARD
Žepni elektronski računalniki
Trgovina
CRASSO
TRST
Galerija ROSSONI
(Korzo Italija - Coin) Tel. 64-267

NOVI zastopnik
RENAULT
vam na razpolago
F. ZAGARIA
Trst, Trg Sansovino 6
tel. 725-390
SERVIS IN REZERVNI DELI:
Ul. Lazzaretto Vecchio 24
tel. 62853 - 4

Gledališča

ROSSETTI

Danes ob 20.30, jutri, 25. dec., ob 17., v petek ob 16. in 20.30, v soboto ob 20.30 izven abonmaja: Macario in Rita Pavone «Due sul pianerottolo» Corbuccija in Amendole. Za prvi dve predstavi imajo abonenti 30% popusta, za naslednje ponovitve pa 20%. Rezervacije pri Osrednji blagajni.

Od 30. decembra do 4. januarja 1976 Aroldo Tieri in Giuliana Lojodice «Zakonska postelja».

AVDITORIJ

Drevi ob 20.30: «Anatol» z Gabrielejem Lavio, Manuelo Kustermann in Virginiom Zernitzom. Red «I. sreda». Jutri, 25. dec., ob 17. uri, v petek, 26. t.m., ob 17. uri, v soboto ob 20.30. Rezervacije pri Osrednji blagajni, Pasaža Protti za ponovitve do 5. januarja 1976.

Kino

Ariston Danes počitek.
25. in 26. t.m. ob 15.30 «Libera amore mio», barvni film, igra C. Cardinale.

Grattacielo 15.30 «Pasqualino Settebellezze». Barvni film. Igra Giancarlo Giannini.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Fenice matineja 10.00—11.30, 25. in 26. t.m., «Ringo, il cavaliere solitario», western.

Fenice 15.00 «Un genio, due compari e un pollo». Barvni film. Igra Terence Hill.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Excelsior matineja 10.00—11.30, 25. in 26. t.m., «Alice fanciulla infelice», risanka.

Excelsior 15.30—20.00 «I tre giorni del Condor». R. Redford, F. Dunaway, C. Robertson, M. Von Sydow. Barvni film.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Nazionale 15.00 «Cenerentola», barvni Walt Disneyev film.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Eden 16.00—20.15 «Il padrone e l'operaio», barvni film. R. Pozzetto. Prepovedan mladini pod 14. letom.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Ritz 16.00 «Attenti al buffone». Barvni film. Igrata N. Manfredi in M. Melato. Prepovedan mladini pod 14. letom.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Aurora 16.00—20.00 «Amici miei», barvni film, igrata U. Tognazzi in G. Moschin. Prepovedan mladini pod 14. letom.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Capitol 16.30—20.00 «Il gatto mammone». Barvni film. L. Buzzanca. Prepovedan mladini pod 14. letom.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Cristallo 16.30—20.00 «Africa-express». Barvni film. Igrata G. Gemma, U. Andress.
25. in 26. t.m. ob 15.15.

Moderno 16.30—20.00 «Piange il telefono». Barvni film. Domenico Modugno.
25. in 26. t.m. ob 15.00—22.00.

Filodrammatico 16.30 «Banana meccanica», barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Ideale 16.00 «Giubbe rosse», barvni film, igrata F. Testa in R. Ceschia. Jutri ob 15.00 uri.
26. t.m. ob 15.00 «Sette spose per sette fratelli», barvni film.

Impero 15.30—20.00 «La pantera rosa colpisce ancora». Peter Sellers.
25. in 26. t.m. ob 15.30—22.00.

Vittorio Veneto 15.45 «Il poliziotto della brigata criminale». Barvni film. Igrajo: Jean Paul Belmondo, A. M. Merli, Lea Massari itd.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Abbazia 16.00 «Città violenta». Barvni film. Igra Charles Bronson.

Radio Danes zaprto.
25. in 26. t.m. ob 14.00 «Lilly e il vagabondo», barvni film.

Astra 16.00 «Pippo, Pluto e Paperino alla riscossa», barvni Walt Disneyev film.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Mignon 16.00 «Il mistero delle 12 sedie». Barvni film.
25. in 26. t.m. ob 15.00 uri.

Volta - Milje 17.00 «Sette spose per sette fratelli», barvni film.
Jutri ob 15.00 uri.
26. t.m. ob 15.00 «Il delitto d'amore», barvni film, igrata G. Gemma in S. Sandrelli.

GOSTILNA pri STUDENCU
STRAIN
Dolina št. 40
tel. 228116

Posebna postrežba ob slavnostnih pojedinah; poroke, rojstva, godovi, birme in druge slavnosti. — Možnost prenočitve. — Izbrana jedila in pijače.

Ob petkih zaprto

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA SILVESTROVANJE

Prispevki

Stano Furlan daruje 100.000 lir za kulturni dom Prosek - Kontovel.

Ob 10. obletnici smrti nepozabne mame Štefane Tavčar daruje Darinka Franovič 5.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

Ob tretji obletnici smrti ljubljene mame Marije Santin daruje hčerka Ada Rojc z družino 5.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Elizabete Baracci daruje družina Enca Rojca 5.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

Namesto voščil za praznike daruje družina Batič (Lonjer 366) 2.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob pok. Ivanu Lapainetu, očetu prijatelja Miloša, darujeta Neva in Marijan 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob pok. Lojzeta Guština darujeta Anica in Ivan Ciani 5.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin tovarišev in tovarišic, ki so delovali v OF daruje Ida Toškan 5.000 lir za Dijaško matico.

Alojz Milkovič od Banov daruje 5.000 lir za ŠD Polet z Opčin.

V počastitev spomina pok. Ivana Lozeja darujeta Marčela in Karlo Pahor 10.000 lir za PD Škamperle. V isti namen daruje Pini Kocjančič 3.000 lir za PD Škamperle.

V spomin na moža Maria Daneua daruje žena Milka 5.000 lir za spomenik padlim ruskim partizanom.

V počastitev spomina Ivana Lozeja darujeta Albina in Josip Lozej 2.500 lir za PD Škamperle in 2.500 lir za ŠZ Bor.

Dne 23. decembra je preminila naša draga sestra

Marija Jurkič

Pogreb bo danes, 24. decembra, ob 10.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Kontovelu.

Žalostno vest sporočata sestra Ivana in brat Alojz.

Trst, 24. decembra 1975

(Občinsko pogrebno podjetje)

24.12.1974 — 24.12.1975

Ob žalostni obletnici smrti našega dragega očeta

Josipa Černeta

se ga spominjajo z ljubeznijo in obžalovanjem.

Hčeri in zet.

Trst, 24. decembra 1975

Dne 23. decembra je v miru zaspala naša draga

NATALIJA SIMONITI roj. MAVRIČ

Pogreb bo v petek, 26. decembra, ob 10.45 z Opčin, Ul. Cardi 14, v opensko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: hčerka Krasulja in sin Gracijan z družinama, sestre in drugo sorodstvo.

Namesto cvetja, v dobre namene.

Opčine, 24. decembra 1975

25. 12. 1971 — 25. 12. 1975

Ob četrti obletnici tragične in prerane izgube se mati in oče, sorodniki, prijatelji in vsi, ki so ga imeli radi, spominjajo dragega

HERMANA GERLIJA

OB ZAKLJUČKU PRVEGA TRIMESEČJA

S pesmijo in deklamacijami so otroci navdušili starše

Sproščen nastop otrok iz škedenjske osnovne šole in vrtca

Na škedenjski osnovni šoli že dosti let ni bilo tako lepe prireditve, kot so jo prikazali naši otroci iz osnovne šole ter iz otroškega vrtca. Ob zaključku prvega trimesečja in ob priliki božičnih ter novoletnih praznikov, smo se lahko na lastne oči in ušesa prepričali, da je naša slovenska šola v Škednju še živa in da z dobro voljo vseh dejavnikov, ki so zainteresirani na šoli in sicer v prvi vrsti učiteljic; nato otrok, ki so vedno navdušeni, ko lahko pokažejo svojim staršem česa zmorejo, ter ob podpori nekaterih staršev, se le utegne spraviti skupaj še marsikaj pozitivnega.

Pričeli so naši najmanjši iz otroškega vrtca, ki so pod vodstvom vzgojiteljice zapeli nekaj božičnih pesmic. Pripomniti moramo, da niso imeli mnogo časa na razpolago, da bi pripravili program, saj je minilo le nekaj tednov, ko so se pripravili na prihod sv. Miklavža, ki jih je bogato obdaril. Oni pa so mu ob tisti priliki zapeli ali deklamirali priložnostne pesmice. Sedaj pa so se že spet pripravili za nov programček, ki so ga kar lepo izvedli.

Sledila je igrica, ki so jo izvedli otroci nižjih razredov osnovne šole na temo človeške dobrote in vzajemne pomoči do bližnjega, ki je v stiski. Igrica je bila podana zelo lepo in na aktualen način z modernim pristopom, tako da je lahko vsakdo razumel, da si moramo drug drugemu tudi v vsakodnevnem življenju vedno pomagati.

Nato so otroci v vezanem nastopu in v različnih skupinicah deklamirali nekaj lepih pesmic ter pripovedovali tudi o nekdanjih lepih domačih šegah in navadah, kot je bila na primer «tepežnica».

Otroci iz prvega razreda so nato pripravili pravo «ponovitev» igre Ostržkove dogodivščine in sicer v lutkovni izvedbi, in to z lutkami, ki so si jih kar sami pripravili za to priložnost. Na vrsto je prišel prizor o dvanajstih mesecih, ko je vsak mesec zase povedal svoje dogodivščine in posebnosti.

Učenci petega razreda so nam pa podali z večjo angažiranostjo svoj prizor. Ta je bil zahtevnejši od prejšnjih. Tudi naši junaki so se kar lepo izmazali z zgodbico, ki se je odigrala v božični noči.

Kot zaključek je nastopil mešani otroški zborček iz Škednja, ki je pod vestnim vodstvom svojega priljubljenega pevovodje zapel nekaj božičnih pesmi.

Torej s pesmijo so začeli — s pesmijo končali. Upajmo pa, da se bomo spet ob deklamaciji in lepi slovenski pesmi še srečali.

Vsem učiteljicam in sicer Sonji Bratina, Devani Černič - Pizziga, Marti Verk - Volk, Ondini Paoletti ter Dušanu Jakominu še enkrat najlepša hvala.

V ZGONIKU IN GABROVCU

Božični prireditvi v šoli in vrtcih

Z včerajšnjim dnem so otroški vrtci in šole zaradi božičnih in novoletnih praznikov, zaprli vrata. V zgoniški občini sta bili včeraj v obeh vrtcih, v Zgoniku in Gabrovcu, tradicionalni božičnici, ko so otroci pred svojimi mamicami recitirali in zapeli nekaj pesmi. Ob tej priložnosti sta se v imenu občinske uprave župan Guštin oziroma odbornik Gruden zahvalila vrtnaricam za ves trud, voščila sta vsem vesele praznike in izročila malčkom tradicionalne božične pakete. Občinska vrtca bosta sedaj zaprta vse do 19. januarja.

Tudi v osnovni šoli v Zgoniku so šolarji uprizorili ob božičnem drevescu majhen nastop ob navzočnosti staršev in župana Guština, ki je zastopal občinsko upravo. Z recitacijami, glasbenimi in pevskimi točkami so pokazali česa vsega so se že naučili v šoli s celodnevnim poukom.

Voščila Združenja staršev trgovskega zavoda «Ž. Zois»

Združenje staršev državnega trgovskega tehničnega zavoda «Žiga Zois» želi profesorskemu zboru, dijakom zavoda ter šolnikom, dijakom in učencem vseh slovenskih šol uspešno in plodno novo leto 1976.

Želja staršev je, da bi novo leto prineslo nam zaželeno povezavo med vsemi komponentami vseh slovenskih šol, da bi končno pristopili soglasno in enotni k reševanju perečih vprašanj naše šole, da bi ne pozabili, da je današnja šola, tako slovenska kot italijanska, pridobitev upora do nacifašističnih nazorov ter njena naloga je vzgajati mladino v duhu bratstva, enotnosti; omogočiti mora mladini razumevanje sodobne družbene stvarnosti in razviti v njej čut odgovornosti.

Praznično razpoloženje na liceju «F. Prešeren»

Zadnji šolski dan letošnjega leta so na liceju France Prešeren dijaki in profesorji preživeli v razigranem in prazničnem razpoloženju. Po tretji šolski uri je v telovadnici zanje in za goste trgovskega zavoda nastopil ansambel «Times» z Opčin s sproščenim in z umetniško dovršenim sporedom. Tega sestavljajo študentje, ki obiskujejo licej sedaj, oziroma so ga obiskovali. Tudi zaradi tega je bilo posebno lepo. Na naših šolah je dosti dijakov, ki se ukvarjajo z različnimi dejavnostmi in z glasbo.

Prosvetno društvo Kraški dom iz Repentabra vošči članom, prijateljem in bratskim društvom v zamejstvu vesele praznike ter srečno in uspehov polno 1976.

ŠE EN NASTOP TRŽAŠKEGA PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA

V nedeljo v Kulturnem domu ponovitev Partizanske balade

S tem bo TPPZ zaključil letošnje proslavljanje 30. obletnice osvoboditve

Tržaški partizanski pevski zbor zaključuje letošnje bogato in plodno delovanje, ki je imelo širok odmev tudi izven naših ozkih meja. Že v januarju letošnjega leta se je zbor predstavil tržaškemu občinstvu z mogočno prireditvijo - Partizansko balado, ki jo je naše ljudstvo sprejelo z odprtim srcem. S tem koncertom v Kulturnem domu je Tržaški partizanski pevski zbor odprl letošnje slovesno proslavljanje 30. obletnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom in tudi balada je bila pripravljena s tem namenom. Odziv našega ljudstva je bil nesluten. Pesmi o trpljenju čilskega ljudstva, o žgočem španskem soncu, o meglah nad rusko stepo, o bosanskih pečinah in o dolenjskih tihih domačijah so z neznansko silo potrkale na zavesti vseh, priklicale v podobo zmagovito epopejo naše narodnoosvobodilne borbe ter sklenile v srcih obvezo za nadaljnje stremljenje po še boljši in pravičnejši prihodnosti.

Po tem prvem nastopu so pevci TPPZ še tridesetkrat stopili z balado na razne odre in povsod so bili sprejeti z navdušenjem. Balado so v zadnjem času posneli tudi na gramofonsko ploščo ter jo s tem ovekovečili.

Balada je šla od uspeha do uspeha. V nedeljo pa se bo zbor z njo še enkrat predstavil na odrskih deskah Kulturnega doma ter s tem zaključil svoje letošnje napore, obenem pa zaključil proslavljanje 30. obletnice osvoboditve. Odločitev za ponovitev koncerta pa je zboru narekoval še drug nagib. Ves izkupiček predstave bodo namreč poklonili skupnosti handikapiranih, ki si gradi na Opčinah dom. Nedvomno gre za pomembno človekoljubno gesto, ki jo bo znalo ceniti tudi občinstvo.

Koncerta, ki bo, kot rečeno, v nedeljo, 28. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu, se bodo udeležili tudi predstavniki borčevskih in drugih organizacij. Izvedbo pesmi bo spremljalo predvajanje prizorov iz partizanske borbe. Istočasno bo v Kulturnem domu fotografska razstava o nastopih zbora, ki jo je pripravil Sergio Delmasso in nosi naslov «Mi smo tu».

Prodaja vstopnic za koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora v soboto ob 10.30 do 12.30 pri blagajni Kulturnega doma ter eno uro pred pričetkom koncerta v nedeljo.

M. P.

Danes so ljudje, ki Vam lahko termično regulirajo centralno gretje. Prihranijo Vam čas in denar. Gre za strokovnjake centralnega gretja.

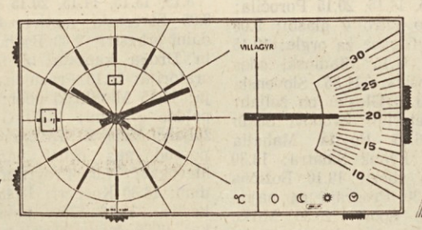

IP IP

Kakor Vam je znano, bo tudi v Italiji izšel zakon o obveznem reguliranju ogrevalnih naprav glede na vremenske razmere.

Ne čakajte na zadnji trenutek. Obiščite nas, pripravili Vam bomo brezobvezen predračun.

PRODAJA REZERVOARJEV ZA PLINSKO OLJE PEČI in GORILNIKOV IP — SOLIDNI SERVIS

LA NAFTA - J. Furlan

Ul. Rio Primario 2 - TRST - Tel. 812316, 811304

Vošči vsem prijateljem in odjemalcem vesele praznike in srečno novo leto 1976

Korošič

od obrtniških izkušenj v trgovinsko dejavnost

NOVI CENTER POHIŠTVA VAM NA RAZPOLAGO

- *serijsko pohištvo*
- *pohištvo po meri*
- *preureditve*
- *pohištvo za terase in vrtove*

TRST - Ul. S. Cilino 38 (pri cerkvi sv. Ivana) Tel. 54390

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

IZREDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA V DOBERDOBU

Voščila župana Andreja Jarca na zadnji seji v 1975. letu

Z glasovi večine odobrili pravilnike konzorcija tržiškega okoliša - Resolucija proti preštevanju manjšine v Avstriji

Kot so storile ostale občine tržiškega okoliša, je tudi doberdobski občinski svet z glasovi večine (manjšina se je vzdržala glasovanja, ker je izrazila nekatere pomisleke) odobril pravilnika gospodarsko - urbanističnega ter zdravstvenega konzorcija. Obenem je večina izglasovala resolucijo, ki je v zvezi s pravilnikom konzorcijev. V njej zahtevajo zaščito krajevnih, kulturnih in jezikovnih tradicij, pravilnik naj predvideva rabo slovenskega jezika v uradih konzorcijev, obenem se občinski svet v Doberdobu zavzema, da bi med osebjem konzorcija bili tudi pripadniki slovenske narodnosti.

V začetku seje je župan Andrej Jarc seznanil občinski svet o sestanku odbora za vojaške služnosti ter o obisku delegacije na deželi. Poročal je nadalje o sestanku na goriški pokrajini v zvezi s predlogom za ustanovitev konzorcija za slovensko nižjo srednjo šolo. Jarc je nato vzel v pretres tudi vprašanje avtobusnega podjetja Ribi in avtobusnih prevozov nasploh. Nazadnje je še poročal o pismu, ki so ga občini poslali doberdobski starši glede ukinitve popoldanskega pouka na srednji šoli. S tem v zvezi je dejal, da je samo zavodni svet pristojen, da reši to vprašanje.

Na ponedeljkovi seji so nadalje odobrili predlog za prevzem posojila v višini 12.500.000 lir za popravilo šole v Dolu.

Predstavniki manjšine so nato predlagali resolucijo, ki jo je občinski svet tudi sprejel, v kateri nasprotujejo avstrijskim oblastem, ki nameravajo izvesti preštevanje slovenske manjšine v Avstriji. V resoluciji zahtevajo, naj italijanska vlada posreduje, da bi preprečili to preštevanje.

Glede gradnje ljudskih hiš, za katere je občina že dobila zemljišče in ima izdelan načrt so predstavniki manjšine zahtevali, da bi se o tem vprašanju še razpravljalo.

Ob sklenitvi občinske seje je župan Andrej Jarc voščil vsem svetovalcem, njihovim družinam in vsem občanom, in je izrazil željo, da bi v novem letu premostili sedanjo krizo, da bi prišlo do rešitve vprašanja naše narodnostne skupnosti, ter da bi v svetu zavladal mir.

Danes so se pričele šolske počitnice

Za približno 19.000 učencev in dijakov osnovnih, srednjih in višjih šol na Goriškem so se danes pričele božične in novoletne počitnice, ki bodo letos trajale do 7. januarja.

Mestno središče je že v teh dneh zadobilo svoj tradicionalni praznični videz. Kljub podražitvam in splošni gospodarski krizi so te dni trgovine natrpane kupcev. Dobre kupčije opravljajo tudi trgovci smrek pred Ljudskim vrtom, saj je med številnimi občani še zakoreninjena tradicija božičnega drevesca.

Letošnji prazniki prinašajo nekoliko manj sreče smučarjem, saj ni na bližnjih smučiščih toliko snega, da bi se dalo smučati. Zaradi pomanjkanja snega se je moralo Slovensko planinsko društvo odreči smučarskemu tečaju na Lokvah. Smučarje obveščamo, da bo žičnica na Kaninu po vsej verjetnosti danes stekla. V soboto in nedeljo so se namreč številni smučarji vračali razočarani iz Bovca, saj so se morali zaradi popravil žičnice odreči smučanju. Brez dvoma so oba dneva ostali še bolj razočarani gostinci, ki jim je okvara na žičnici prikrajšala gotov zaslužek.

Odkritje obeležja v Prvačini

Pri prehodu čez železniško progo v Prvačini so v nedeljo odkrili spominsko obeležje osmim borcem in devetim aktivistom, ki so na tem kraju padli od 1942 do 1945. Prehod čez progo so uporabljali že v začetku leta 1942, ko so pripeljali prve ranjence v Prvačino. Nato so po njem hodili obveščevalci, kurirji, terenci in tod so prevažali tudi hrano.

Silvestrovanje sekcije ANPI na Peči

Vodstvo sekcije ANPI za Peč, Rupo in Gabrje vabi člane in vse, ki so kakorkoli sodelovali pri delovni akciji za ureditev ploščadi in odra pri Peči, da pridejo na domače silvestrovanje, ki bo v prostorih pod odrom.

Za glasbo bo skrbel domači harmonikar.

● **Na oglasni deski** županstva v Sovodnjah so na ogled spremembe regulacijskega načrta.

Urnik trgovin

V teh dneh bodo trgovine v Gorici obratovale po naslednjem urniku:

Danes, 24. decembra: vse trgovine bodo odprte.

Jutri, 25. decembra: vse trgovine bodo zaprte.

Petek, 26. decembra: vse trgovine bodo zaprte, razen mlekarn, pekarn in dežurne cvetličarne, ki bodo odprte v jutranjih urah.

Sreda, 31. decembra: vse trgovine bodo odprte.

Goriški kvestor je odredil, da bodo javni lokali ob božičnih in novoletnih praznikih lahko odprti do 6. ure zjutraj.

Brivnice in frizerski saloni bodo danes odprti ves dan, zaprti pa bodo jutri in pojutrišnjem.

Avtobusno podjetje Ribi obvešča, da jutri ne bo vozil noben avtobus. Drugi dan, na Štefanovo, bodo avtobusi vozili po prazničnem voznem redu.

OB DEBATI V PARLAMENTU

POTREBNA JE RESNIČNA REFORMA VOJAŠKIH SLUŽNOSTI

Zakladno ministrstvo noče priznati podpore prizadetim občinam - Stališče občinskega svetovalca Tuzzija

V komisiji za obrambo rimske poslanske zbornice je v diskusiji zakonski osnutek o reformi vojaških služnosti. Do diskusije je prišlo potem, ko so zastopniki vseh strank predložili svoje osnutke in tudi pomem ko je deželna uprava zavzela enotno stališče do tega vprašanja in zahtevala korenito spremembo sedanjega zakona, ki povzroča veliko škode prebivalstvu in občinam na področju Furlanije- Julijske krajine.

Diskusija v parlamentarni komisiji pa se je v zadnjih dneh ustavila, ker je zakladno ministrstvo postavilo svoj veto predlogu, da bi občinske uprave izenačili zasebnim lastnikom. Predlagatelji zakonskih osnutkov iz naše dežele so namreč zahtevali, da bi občinskim upravam država priznala enako odškodnino kot jo bo dala zasebnim lastnikom zemljišč, ki so podvržena vojaškim služnostim.

S tem v zvezi je načelnik demokristjanske skupine v goriškem občinskem svetu dr. Tuzzi predlagal resolucijo, ki obsoja stališče zakladnega ministra in zahteva enotni nastop med vsemi občinami in pokrajinsko upravo. V Tuzzijevi resoluciji je poudarjeno, da morajo še vedno občine zaprositi vojaško oblast za gradbena dovoljenja in urbanistične načrte da je v štiridesetih občinah dežele urejeno strelišče, da te vojaške služnosti hudo bremenijo občine in marsikje onemogočajo njihov razvoj. Zato je prav priznati prizadetim občinam ustrezno odškodnino.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - TRST

30 let neprekinjenega delovanja

ALDO NICOLAJ

STARA GARDA

tragikomedija v dveh dejanjih

Prevod **Borut Trekman**
Scenograf in kostumograf **Edvard Zajec**
Režija **MARIO URŠIČ**

V nedeljo, 28. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v SOVODNJAH

Na pobudo rekreacijskega krožka uslužbencev mestnega podjetja za luč, metan, vodo in avtobuse, so imeli božičnico za otroke, sinove uslužbencev, kjer so porazdelili nad 100 darilnih paketov. Danes zjutraj pa bodo vsem uslužbencem porazdelili običajno božično darilo.

Smrtna nesreča pri Manzanu

Na državni cesti, ki iz Vidma pelje proti Tržiču, pri Manzanu se je v prvih popoldanskih urah pripetila huda prometna nesreča, pri kateri je ena oseba izgubila življenje druga pa je utrpela hude poškodbe.

Okoli 13.30 je tovornjak, na katerem so bili naloženi železni drogovi in ki ga je šofiral 43-letni Ruggero Stefanutti iz Flambruzza di Rovignano, podrl 63-letno Marie Boro iz Pariza, ki je prečkala cesto. Zaradi silovitega udarca je ženska pri priči umrla. Težki tovor pa se je zaradi nesreče premaknil naprej in zmečkal kabino, v kateri je Stefanutti ostal toliko časa, dokler niso prišli gasilci z žerjavom in ga potegnili iz skrotovičene kabine. Šoferja so v videmski bolnišnici sprejeli za 60 dni na zdravljenje zaradi številnih zlomov.

Sekcija VZPI - ANPI v Dolu

vabi svoje člane in vaščane na

SILVESTROVANJE

ki bo pri Bonetih

Vpisovanje sprejema Viktor Vižintin (bencinska črpalka v Dolu)

Zagotovljena zabava

NA SESTANKU NA POKRAJINI V PONEDELJEK

Župani zgornjega dela Goriške za ustanovitev medobčinskega avtobusnega konzorcija

Konzorcij bo najbrž moral kmalu poskrbeti za prevoze dijakov in delavcev, ker podjetje Ribi grozi z odpovedjo voženj po 1. januarju 1976

Župani goriškega, krminskega in gradiščanskega okrožja so se sestali v ponedeljek na sedežu goriške pokrajinske uprave s pokrajinskim predsednikom Agatijem in predsednikom odbora mestnega avtobusnega podjetja Marinom. Tema pogovora je bila ustanovitev medobčinskega avtobusnega konzorcija zgornjega dela goriške pokrajine, ki naj bi prevzel upravljanje medkrajevnih avtobusnih prog, ki jih namerava zasebno avtobusno podjetje Ribi opustiti s 1. januarjem prihodnjega leta.

Stvar je javnosti in našim bralcem znana. Medkrajevnih avtobusov se v glavnem poslužujejo dijaki in delavci, vozijo se z znižanimi abonmajskimi izkaznicami, razliko med polno ceno in tako znižano ceno krije podjetju deželna uprava. Podjetje Ribi pa kljub temu da dobiva polno ceno za vse prevožene osebe trdi, da dela z izgubo, ker so cene vozovnicam ostale nespremenjene že dolgo vrsto let, plače osebja, gorivo in vsa popravila na avtobusih pa so se v teh letih preveč podražili. Odtod protesti dijakov in delavcev, ki se ponavljajo že nekaj let in ki so prav v zadnjem času zavzeli širši obseg. Odtod tudi zahteva sindikalne federacije, da javne uprave prevzamejo v svojo režijo vse avtobusne proge, ker je podjetje Ribi zagrozilo z opustom voženj.

Krajevne uprave na Goriškem so o stvari pričele misliti že pred več kot letom dni. Na skupnem sestanku so sklenili dati izdelati načrt za tako medobčinsko avtobusno podjetje ravnatelju videmskega mestnega avtobusnega podjetja. Rečeno je bilo tudi, da bi mestno avtobusno podjetje v Gorici služilo kot osnova takemu medobčinskemu podjetju. Prišlo naj bi do tega kar so že napravili v tržiškem okolišu.

Vendarle pa se je o teh stvareh gledalo bolj z načelnega kot s praktičnega vidika. Zato je odločitev podjetja Ribi našla javne uprave skoro nepripravljene in sedaj hitijo zastopniki javnih uprav z iskanjem praktičnih rešitev. Na ponedeljkovem sestanku so se prisotni domenili, da bodo pospešili proces ustanavljanja tega konzorcija. Prisotni so bili zastopniki pokrajinske uprave, mestnega goriškega podjetja, občin Gorica, Gradišče, Krmin, Moraro, Muš, Mariano, Fara, Vileš, Romans, Zagraj in Sovodnje. Prisotni so sklenili, da povabijo na ponovne sestanke tudi župane iz Medeje, Števerjana, Šlovrenca, Koprivnega in Dolenj, ki niso bili prisotni na tem sestanku, so pa, tako kot drugi, zainteresirani z javnimi avtobusnimi prevozi.

V ponedeljek so izbrali tudi ožji delovni odbor, ki ima nalogo izvesti vse potrebno. Čudno pa se nam zdi, da so sklenili dati strokovnjaku nalog, da izdela podrobni načrt za tak avtobusni konzorcij, saj so podrobno nalogo naložili drugemu strokovnjaku še pred letom in več dni.

Svoje sodelovanje v vsej akciji je obljubil, v imenu pokrajinske uprave, njen predsednik Agati. Včeraj je šel v Trst, kjer se je sestal z deželnim odbornikom za prevoze Cociannijem, da bi od njega dosegel ustrezno pomoč dežele pri ustanovitvi takega konzorcija.

Pokrajinski svet v Gorici se bo ponovno sestal še pred koncem leta, v torek, 30. decembra. Na dnevnem redu so številne točke, ki so ostale še s prejšnje seje pokrajinskega sveta.

Huda nesreča na Travniku

Zelo huda nesreča se je včeraj zjutraj pripetila na Travniku, kjer je 18-letni Avguštin Devetak z Vrha z avtomobilom podrl 25-letno gospodinjo Caterino Argentino por. Porucci s Travnika št. 27, ki je v naročju imela leto dni staro hčerko Agato. Obe so takoj odpeljali v goriško bolnišnico, kjer se bo gospodinja zaradi lažjih poškodb zdravila 5 dni. Njeno hčerko pa so kasneje sprejeli v nevrokirurški oddelek videmske bolnišnice, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

NAROČNINA za PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1976

CELOLETNA . . . 20.500 lir
MESEČNA . . . . 2.100 lir

ZA VSE NAROČNIKE:
- brezplačno mesečnik «DAN»
- NAROČNINA ZA REVIJO «DAN» . . 3.000 lir

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE
- za vse, ki poravnajo celoletno naročnino do 29.2.1976.

VSAKDO, KI SE NA NOVO NAROČI
- bo decembra prejemal dnevnik brezplačno.

NAROČNINE SPREJEMAJO:
- Uprava: Gorica, Ul. XXIV Maggio št. 1/1, tel. 83-382
- Raznašalci
- Pošta: tekoči račun ZTT št. 11/5374

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo sporoča, da zaradi pomanjkanja snega odpade smučarski tečaj na Lokvah. V primeru, da bodo snežne razmere ugodne, bodo tečaj pripravili od 2. do 6. januarja. Za vsa ostala pojasnila se je treba obrniti do urada SPD, Ulica Malta 2.

Kino

Gorica

VERDI 16.30—20.30 «Attenti al buffone». M. Melato in N. Manfredi. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

CORSO 16.00—20.30 «Un genio, due compari, un pollo». T. Hill in M. Miou. Barvni film.

MODERNISSIMO 16.50—20.30 «Il mistero delle dodici sedie». Režija: Mel Brooks. Barvni film.

CENTRALE 16.00—20.00 «L'isola sul tetto del mondo». Walt Disney. Barvna risanka. Sledi kratka risanka «Buon compleanno Paperino».

VITTORIA 17.00—21.00 «La liceale». G. Guida in R. Bigotti. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

EXCELSIOR 16.00—22.00 «Amici miei». Barvni film.

PRINCIPE 17.30 «Flic story». Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Dekameron», italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Somrak bogov», italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Serpico», ameriški barvni film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasani, Korzo Italija 10, tel. 25-76.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Alla salute, Ul. Cosulich 117, tel. 724-80.

Prispevki

V počastitev spomina Alojza Prinčiča daruje nečak Ivo z družino 20.000 lir za prosvetno društvo «Sovodnje».

Za Slovensko planinsko društvo je Tončka Drašček prispevala 5.000 lir.

PROSVETNO DRUŠTVO «O. ŽUPANČIČ» - Štandrež

vabi svoje člane in prijatelje na

VESELO SILVESTROVANJE

ki bo v Prosvetni dvorani v Gorici

Vstop samo z vabili, ki jih dobite v gostilni Turri, v baru Milan ter na sedežu SPZ, Ulica Malta št. 2.

Rezervacija miz

SHOES

Last. KOŠIČ JOŠKO

Travnik 33

Tel. 2885

GORICA

Velika izbira visokomodnih moških in ženskih čevljev ter torbic

RESTAVRACIJA

«RUBIJSKI GRAD»

BRUNO PETEANI

RUBIJE 5 SOVODNJE

TRGOVINA JESTVIN

DUŠAN PELICON

SOVODNJE — Ulica ex Impero 48

TRGOVINA JESTVIN

ROMANO BUTKOVIČ

vošči vesel Božič in srečno novo leto.

SOVODNJE - Ul. Impero 97

AVTOPREVOZNIŠTVO

JOSIP GORJAN

GORICA — Ul. Foscolo 14

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja se zahvaljujemo vsem, ki so spremili na zadnji poti našega dragega moža in očeta

ALOJZA PRINČIČA

Posebna zahvala darovalcem cvetja, domačemu župniku ter vsem, ki so v njegov spomin gmotno prispevali za slovenske organizacije.

Družini Prinčič in Spessot

Sovodnje ob Soči, 24. decembra

«Motorna ptica» «concorde» bo v kratkem vzletela

LONDON, 23. — Kolikšna je cena tehničnega napredka. Je morda ta cena že previsoka? Obstaja morda neka meja, pri kateri bi se moral človek ustaviti, ker bi prevelike brzine mogle spraviti v nevarnost njegove živce . . . ?»

To so vprašanja, na katera nihče ne bo odgovoril, vendar gre za vprašanja, ki so neposredno povezana z letalom «concorde», ki je postalo že več kot slavno. O njem smo že večkrat pisali, zabeležili smo uspehe in neuspehe, pa tudi težave, danes pa se k njemu vračamo zato, ker se bližamo novemu letu in kakor so v vodilnih krogih francoske in britanske letalske družbe sporočili, bo letalo «concorde» v začetku prihodnjega leta stopilo v redni promet.

Kakor je znano, je to letalo prvo potniško letalo z obilno dvojno zvočno brzino. Letalo sta gradili britanska in francoska letalska industrija in sta pri njem sodelovali s subvencijami obe ekonomiji, ki sta v trenutkih zašli celo v težave zaradi velikanskih stroškov.

Kakor poročajo Francozi, bo letalo «concorde» prvič že normalno letelo proti Braziliji. Mesta v velikem nadzvočnem letalu so za prvi polet že zdavnaj razprodana, kajti na svetu je še veliko ljudi, ki hočejo biti za vsako ceno — prvi.

Na prvi pogled se zdi vse «v redu in prav» in vse kaže, da smo v začetku nove dobe v prevozu tistih ljudi, ki se jim hudo, hudo mudi. Letalo «concorde» bo tem ljudem prav gotovo ustreglo, kajti če odletimo iz Londona opoldne, smo torej na tej strani Atlantika še v času kosila, ko pa priletimo z letalom «concorde» v New York, bomo tam sedli k zajtrku. V približno treh urah more letalo «concorde» opraviti 3000milj, se pravi 5000 km kolikor loči London od New Yorka. Če pa upoštevamo razliko v urah, bomo prispeli v New York še preden smo odleteli iz Londona. Povsem možno bo, da potnik odleti z ene celine na drugo, da tam zaključi svoj posel in se istega dne vrne domov.

Marsikdo bo rekel, da je to fantastično. In v resnici tudi je. Človek je namreč začel prehitevati čas. In vendar tudi v primeru letala «concorde» ni vse zlato, kar se sveti». Največja težava tega letala je v tem, da z njegovim letenjem ne soglašajo vsi. Na nesrečo tega letala še najmanj soglašajo z njim tisti ljudje, od katerih je letalo še največ odvisno. Gre za ljudi iz vrhunskih krogov največjih svetovnih letališč, ki hkrati izražajo nenaklonjenost še višjih funkcionarjev, samih šefov teh držav oziroma njihovih vlad. Zares ni lepo reči za neko letalo, da je nesrečno, če pa gre v resnici za izredno lepo, udobno in neverjetno naglo «kovinsko ptico». Ne bi hoteli klicati nesreče nad «motorno ptico», kot so letalu tudi rekli. Toda od svojega rojstva, rekli bi celo od svojega spočetja je letalo «concorde» ves čas v težavah.

Čemu trošiti tolikšna sredstva za letalo, ki bi v treh urah preletelo Atlantik namesto v šestih? Se bo to letalo sploh kdaj izplačalo? To so vprašanja, to so dvomi, ki so mučili konstruktorje, pa tudi tiste francoske in angleške državne kroge, ki so morali dajati velikanske subvencije britanski in francoski letalski industriji, da sta načrte pripeljali do konca. Kako utemeljen, kako globok je bil dvom v uspehe letala «concorde» nam priča dejstvo, da so bili v Veliki Britaniji še pred dvema letoma, torej v času, ko je letalo «concorde» že delalo poskusne polete, ljudje na odgovornih mestih, ki so menili, da bi bilo najbolje na «sanje, ki se kličejo 'concorde', sploh pozabiti», pa čeprav je samo iz britanskih skladov šla za letalo nad 1 milijarda funtov šterlingov, to se pravi nad 1500 milijard lir v naši valuti.

Toda v tej težavi je Angležem in Francozom priskočila na pomoč ameriška težava. Ameriške letalske družbe so se namreč znašle v finančnih težavah in so zato odjenjale. V načrtih so namreč imele letalo, ki bi doseglo trikratno zvočno brzino. To bi seveda stalo goro dolarjev in ker tega ni bilo, so ameriški poslovni krogi pristali na to, da bodo na svojih linijah uporabili britansko-francosko «concorde».

Pa ne le to, tako v Londonu kot v Parizu so se tudi v najtežjih trenutkih spomnili ponosa, ki da ga morata Francija in Anglija ohraniti, kajti sicer bi Evropa klonila pred Ameriko. Pa tudi v Sovjetski zvezi bo v kratkem začelo leteti na rednih progah podobno nadzvočno potniško letalo, za katerega trdijo, da je enako kot je francosko-britansko «concorde», celo po obliki, tako da so neki hudomušneži menili celo, da so sovjetski tehniki to letalo ukradli Francozom. Gre za znano sovjetsko letalo, ki je pred časom eksplodiralo nad pariškim letališčem in o katerem se je pozneje bolj malo govorilo.

Seveda bi morali sedaj govoriti še o drugih nevšečnostih letala «concorde», na primer o zelo nevarnem in škodljivem «bangu», ko letalo prebije zvočni zid. Govoriti bi morali o tem, da v nekaterih deželah ne bodo pristali na pristajanje in vzlete letala, nadalje bi morali reči nekaj o ekološki problematiki, ki je s tem povezana, saj «požre» «concorde» v enem samem poletu iz Pariza v New York 70 ton kisika itd. Toda to je tema za obsežnejši članek, za katerega tokrat ni mesta. Omenili smo le dejstvo, da bo «motorna ptica» - «concorde» vendarle čez nekaj dni vzletela.

Motiv iz Trčmuna v Beneški Sloveniji

V Ljubljani je umrl Venceslav Winkler

Venceslav Winkler, ugledni mladinski pisatelj, pedagoški delavec, urednik in organizator je bil goriški rojak. Rojen je bil 10.8.1907 na Lokvah kot sin delavca. Oče je od gozdarstva prešel k železnici v Gorico. Ob izbruhu vojne leta 1915 je morala družina v begunstvo, naselila se je v Šentvidu nad Ljubljano. Tu je Venceslav obiskoval osnovno šolo in nižjo gimnazijo, nato je šel na učiteljišče v Ljubljano, kjer je maturiral l. 1927. Obral je nato več učiteljskih služb, najdlje je učiteljeval na Blokah.

Bil je nosilec spomenice 1941. Na Rabu, kamor je bil deportiran, je bil med organizatorji odpora, v septembru 1943 je postal v Rabski brigadi komandant bataljona.

Od poletja 1944 do osvoboditve je bil vodja oddelka za osnovne šole pri SNOS. Tu je načrtno gradil partizansko šolstvo (Prva čitanka, Učni načrt za osnovne šole). Po osvoboditvi je imel pomembno vlogo pri obnovi šolstva.

Pisal je razprave v zvezi s šolstvom. bil je glavni organizator pedagoškega tiska. Nekaj časa je vodil Državno založbo Slovenije, vrsto let pa je bil urednik in organizator njenih šolskih izdaj, kot soavtor je sestavljal, berila za osnovne šole v Sloveniji in slovenske jezikovne vadnice za Porabje. Za delo na področju šolstva je prejel Žagarjevo nagrado.

Napisal je vrsto samostojnih mladinskih del (Hribčev Gregec, Trgovina sredi sveta, Drejc z Višave, Pot na Lisec, Šesti mora ostati, Gadje iz Šiške, Ukradena svetilka, Petelinje pero, Koča za vasjo), mnoga krajša dela so raztresena v mladinskih revijah in listih. V javnosti je obravnaval tudi kulturna vprašanja. V njegovih mladinskih spisih je zlasti vidna tematika kmečkih uporov, partizanska in mladinsko-vzgojna tematika. Leta 1973 mu je bila priznana «Kurirčkova nagrada».

Pri delu zagnan, predan in uspešen je dal ogromen prispevek k obnovi in napredku šolstva ter k obogatitvi mladinske književnosti. Užival je velik ugled, kot iskren tovariš in človek je bil povsod priljubljen.

Umrl je 11. decembra 1975, njegov pepel počiva na pokopališču v Dravljah.

A. ŠAVLI

OTOK DIEGO GARCIA JE PAČ SLUŽIL AMERIŠKI «OBRAMBI»

Vse prebivalstvo otoka so enostavno preselili

Gre za majhen otok in za komaj kakih 1300 oseb, ki pa so jih iz siromaštva vrgli v bedo in sedaj se vsi izgovarjajo, da niso nič krivi

Že vrsto let govorimo, da je kolonializem mrtev, stvar preteklosti. In res je, da je po drugi svetovni vojni Azija postala malone svobodna, prav tako je res, da postaja tudi črna celina dokončno svobodna, brez tuje nadoblasti, pa čeprav se na primer prav sedaj v Angoli bije boj med tujimi silami na afriških tleh. Pa tudi kje drugje so še vedno zasidrane tuje sile. Marsikje pa prvega bivšega kolonista skuša zamenjati drugi. Skratka, kolonializem je kot zgodovinsko obdobje že mrtev, skuša se pa ponekod ohraniti pa čeprav v drugačni obliki, v obliki neokolonializma, kjer tuji kapital, tuje družbe zamenjajo bivše kolonialne oblasti. Vrhu tega pa imamo včasih opravka tudi s svojevrstnimi neokolonialističnimi izbruhi, s postavljanjem nekakšnih vojaških stražarnic po svetu. Klasični primer za to je na primer primer otoka Diego Garcia in nekaterih sosednih otokov v Indijskem oceanu. Ne gre za veliko otočje, niti ne za veliko ljudi, gre pa za izrazit primer prehajanja oblasti z ene bivše kolonialistične sile na drugo. Pariški list «International Herald Tribune» nam zadevo otoka Diego Garcia prikazuje takole:

«Nad tisoč prebivalcev otoka Diego Garcia v Indijskem oceanu je bilo pred letom 1972 primoranih na selitev, da bi na otoku mogli ustvariti ameriško vojaško oporišče. Prebivalci otoka živijo sedaj na Maurociusu v siromaštvu in bedi, kakih tisoč milj, torej 1800 km stran od svoje domovine. Pred nedavnim so se s pisano prošnjo obrnili na britansko in ameriško veleposlaništvo na Mauriciusu, pa tudi na vlado Mauriciusa in zahtevali od vlade nujno pomoč. Washington je odklonil sleherno odgovornost za razmere, v katerih živijo, London pa je odgovornost za bedo, v kateri živijo ti ljudje, zvrnil na vlado Mauriciusa.

«Diego Garcia in ostali otoki in otočki skupine Chagos, ki so kakih tisoč milj južno od najbolj južnega rta indijske podceline, so nekoč pripadali Veliki Britaniji in bili sestavni del njenih kolonij, tudi kolonije Mauricius, ki je sedaj neodvisna dežela. Leta 1966 je Velika Britanija otok Diego Garcia «dala v najem» ameriškemu obrambnemu ministrstvu, ki je tam hotelo razširiti in povečati svoje pomorsko in letalsko oporišče. Predlog za razširitev oporišča je izzval v ameriškem kongresu spore zaradi zapletljajev, do katerih bi moglo priti ob okrepljeni navzočnosti ameriške vojske v Indijskem oceanu.

«Velika Britanija je pred tremi leti, 1972, dala vladi Mauriciusa neznatno pomoč v znesku 1 milijona 400 tisoč dolarjev, da naj bi s temi sredstvi poskrbela za vzdrževanje preseljenega prebivalstva z otoka Diego Garcia. Toda kaže, da je od teh čeprav skromnih sredstev prišlo v roke preseljenih ljudi zelo malo ali celo nič. Ena od ameriških organizacij za pomoč preseljenih otočanov je že leta 1972 skušala postaviti to vprašanje na dnevni red in «zvreči del odgovornosti tudi na Washington», vendar je ameriško zunanje ministrstvo odgovorilo, da odgovornost za razmere, v katerih živijo preseljeni ljudje, pade izključno na vladi Velike Britanije in Mauriciusa.

«Na otokih Diego Garcia in sosednih dveh otokih je živelo razmeroma malo ljudi, komaj kakih 300 družin, skupno torej od 1200 do 1300 oseb. Nekatere družine so bile na otoku tako rekoč še nove, druge pa so tu živele že dolge generacije. Pred kakimi desetimi leti je Velika Britanija že začela z izseljevanjem prebivalstva, vendar so zadnji občani zapustili otok Diego Garcia šele konec 1971. leta. To je vzpodbudilo ameriško obrambno ministrstvo, da je obvestilo kongres, da je otok «praktično nenaseljen» in da «načrt o ustanovitvi in razširjenju oporišča ne bo naletel na kakršno koli politično oviro».

«Neki stari moški z otoka Diego Garcia je izjavil, da je bil on zadnji človek, ki je zapustil otok. Spominja se tudi, da mu je neki ameriški funkcionar rekel: «če ne zapustiš otoka, boš na njem umrl od lakote».

«V zadnjih letih so se bivši prebivalci otoka obračali na vladi ZDA in Velike Britanije, naj bi pritisnili na vlado Mauriciusa, da poskrbi za njihovo vzdrževanje. Pred šestimi meseci so predložili tudi posebno peticijo britanskemu veleposlaništvu, prepis peticije pa so poslali veleposlaništvu ZDA in vladi Mauriciusa. O svojih težavah so se razgovarjali tudi z nekimi ameriškimi funkcionarji.

«Predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva pa sedaj izjavlja, da ameriško veleposlaništvo ni prejelo nikakršne zahteve in da zato ZDA ne nameravajo sprejeti nikakršnih novih ukrepov. Predstavnik britanskega veleposlaništva je izjavil, da mu razmere niso znane in da bi v primeru neke prošnje o njej razpravljalo le ministrstvo za Commonwealth. V prošnji ali bolje v zahtevi se s posebnim ogorčenjem govori o dejstvu, da so bili prebivalci otokov Diego Garcia, Poros Banhos in Salomon s svojih otokov s silo izseljeni, ker jih je britanska vlada «prodala tretji sili za to, da bi se tu zgradilo vojaško oporišče» . . . «naši predniki so bili na teh otokih sužnji, toda mi, njihovi nasledniki, smo bili svobodni ljudje. Čeprav smo živeli v siromaštvu, nismo umirali od lakote, živeli smo v svobodi, na otoku Mauriciusu pa živimo kot živali.»

«V zahtevi se govori tudi o siromaštvu, o pravi bedi, celo o smrtnih primerih zaradi bede, v kateri živijo prebivalci otoka od preselitve v letu 1971 do danes. Čeprav so bili delovni pogoji na otokih Chagos podobni malone suženjskim pogojem, ker so tam ljudje delali na plantažah in dobivali brezplačno hrano in stanovanje, vendar pa le skrajno skromno plačo, so vendarle mogli priti do kosa obleke in kolikor toliko normalno živeti. Okoli svojih domov so redili veliko perutnine in domačih živali, o prostem času pa so lovili ribe in zato živeli razmeroma brezskrbno in srečno življenje. Na Mauriciusu pa so se otočani z otoka Diego Garcia prvič srečali z denarnim gospodarstvom, kjer je treba za stanovanje, hrano, obleko, skratka za vsako stvar plačati. Ker pa zaradi diskriminacije ne morejo priti do dela, ne morejo priti do zaslužka, in živijo zato v bedi.

«V Britanskih uradnih krogih se poudarja, da je bila že leta 1972 dana vladi Mauriciusa določena vsota za preselitev in namestitev otočanov. Kako je vlada Mauriciusa ta denar potrošila, se nihče ni vprašal. Danes postaja spet zadeva aktualna, ker so se pač otočani spet oglasili.»

Tako piše pariška publikacija, ki k vsemu temu ne daje nikakršnega komentarja. Sicer pa čemu komentar, ko pa je vsa zadeva tako jasna. Propadla angleška kolonialistična politika ne more več gospodariti nad svetom. Nadomešča pa jo «novi žandar» ZDA, ki si postavlja oporišča povsod po svetu. Eno takih oporišč je tudi otok Diego Garcia. Če je moralo 1300 ljudi zaradi tega v bedo, v svet, to ljudi v Beli hiši prav nič ne moti. Poldrugi milijon dolarjev, ki je bil namenjen tem nesrečnežem, se je pač «izgubil» po raznih žepih in zadeva je rešena . . .

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Cornelia Otis Skinner:

«GOSPA SARA»

Življenje igralke Sarah Bernhardt

Slava je sicer zelo varljiv pojem. Toda če je katera umetnica doživela slavo, kakor jo je le mogla, je to bila velika francoska igralka Sarah Bernhardt. In zato najbrž ni brez osnov stavek, ki ga je knjigi na pot napisala slovenska založba, da nobena današnja filmska zvezda ne uživa tolikšne slave, kakor jo je bila nekoč deležna prav Sarah Bernhardt. In če preberemo biografijo o njej, kakor jo je napisala ameriška pisateljica neznanega imena, sicer igralka Cornelia Otis Skinner, smo v resnici prepričani, da česa večjega ni moč doživeti.

Sarah Bernhardt, rojena leta 1844, je umrla šele leta 1923, torej v starosti 80 let, pri tem pa je prav do konca svojih dni igrala in užila vsa priznanja, ki so možna. V času svojega življenja je doživela dve revoluciji, dve vojni, vladavino več cesarjev, zamenjala je vrsto ljubimcev, pri tem pa vse življenje ostala zvesta gledališču, ki ji je prineslo nesmrtno slavo. V tistem času niso še imeli ne magnetofonov ne magnetoskopskih trakov, ne televizije, da bi njene stvaritve ohranili potomcem. Umetnost igralcev je v resnici zapisana v vodo, kot se to bere nekje v tej knjigi. In vendar smemo prepričljivo napisani knjigi o veliki igralki verjeti, da je bila Sarah Bernhardtova nesmrtna igralka, ki je kot največja francoska umetnica vseh časov tudi doživela vse, kar je bilo mogoče.

Velika igralka je bila nezakonska hči nizozemske Judinje, ki se je preselila v Pariz in se tam posvetila donosni obrti kurtizane. O očetu ne vemo nič. Malo deklico, ki je kazala smisel za igralski poklic, pa so vplivni prijatelji njene mame usmerili v gledališko šolo. Toda mala Sarah sprva ni kazala dosti veselja za gledališče, zaradi samovolje so ji v prvem gledališču, kjer je začela svojo pot, pokazali vrata. Po tem je z nekim knezom imela otroka Maurica, vendar se niti sama ni hotela poročiti, niti je njen ljubimec ni mogel kot plebejko judovske krvi vzeti za ženo. Očitno je, da jo je ljubezen do igralstva vlekla na odrske deske. Ta želja se ji je uresničila in kmalu je zablestela.

Od tedaj naprej je do svoje smrti ostala zvesta gledališču. Največji francoski pisatelji so zanjo pisali vloge, največji ljudje so se pulili za njeno naklonjenost. Igrala je v Parizu, ustanovila svojo skupino, potem je imela celo svoje gledališče. Za neverjetne honorarje je po več mesecev gostovala po vsej Evropi, zlasti pa v Ameriki. Bila je celo v Avstraliji. Povsod je doživljala največje uspehe. V zasebnem življenju je sicer menjavala ljubimce drugega za drugim, toda ko se je poročila z ameriškim igralcem grškega rodu, ni imela sreče. Kmalu se je razvezala in se povsem posvetila gledališču, kateremu je ostala zvesta kot aktivna igralka prav do svoje smrti v visoki starosti. Dosegla je največja priznanja, največjo slavo, dobila je legijo časti, najvišje francosko odlikovanje, zaslužila je neverjetne vsote denarja, vendar je ogromno trošila za sebe, za svojo okolico. Sama je zapisala, da človek doseže toliko, kolikor se razdaja. In kakor se je razdajala na vse strani, tako veliko je tudi dobivala. Vsi so noreli za njo, trgali njena oblačila. Kjer se je pojavila, je doživljala že skoraj božansko čaščenje, njene turneje po svetu pa so bile kot triumfalen pohod. Tako je tudi umrla v največji slavi.

Razumljivo je, da je tako razgibano, pestro in umetnosti polno življenje velike igralke nudilo imenitno snov za pripoved o veliki igralki. Avtorica biografije je to nedvomno znala izkoristiti, saj je napisala biografijo, ki nam pove dosti zanimivega, obenem pa se tudi izredno prijetno bere. To sicer ni kaka velika biografija, ki bi dokumentarno prikazovala podrobnosti življenja tistega, kateremu je posvečena. To tudi ni biografski roman, ker je knjiga le bolj dokumentarna. Je pa vseskozi pripovedna. Pri tem pa zelo zanimiva, čeprav morda včasih tudi cenena na račun kvalitete.

Ker je pisateljica tudi sama igralka, je biografska pripoved o Sarah Bernhardt še toliko bolj zanimiva. Vsekakor pa je treba avtorici priznati spretno pero, saj je znala osebnost velike igralke, čas in okolje, naslikati jasno, prepričljivo in predvsem prikupno.

Knjigo Gospa Sara je v slovenščini izdala Cankarjeva založba. Delo je prevedla Rapa Šuklje, opremila pa jo je Nadja Furlan. Moti le velik format knjige, za katerega ni bilo razlogov.

Sl. Ru.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) V zvezi s pismom, ki ga boste prejeli, bodo nastopile neke težave. Umikajte se osebam, ki vas spravljajo v zadrego.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Izberite pot, ki najbolj odgovarja vašim stremljenjem. V družini bo prišlo do napetosti

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Imeli boste občutek, da se neki vaš poslovni tekmec opira na zamisli, ki so pravzaprav vaše. Prijeten večer.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Lahko se zanesete na obljube, ki vam bodo dane v teku dneva. Skušajte se otresti slabega razpoloženja.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Lepe možnosti za uspeh, posebno pri delu, ki zahteva razvitejši čut opazovanja. Brzdajte svojo napadalnost.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Izredno intenziven delovni dan, pri čemer boste že zjutraj dosegli dobre uspehe. Bodite bolj iskreni.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Obstaja nevarnost spora v vašem poslovnem krogu. Ne prenaglite se z oceno oseb ki jih komaj poznate.

ŠKORPIJON (od 24.10.do 22.11.) Ukvarjali se boste z zanimivim poslovnim vprašanjem, ki ga boste tudi ugodno rešili. Ljubosumni boste.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Dan bo posebno ugoden, posebno za tiste, ki se ukvarjajo z umetniško dejavnostjo. Pismo, vest.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Neko nevšečno toda potrebno delo vas bo odtrgalo od vprašanj, ki vas bolj zanimajo. Nepotrebna nervoznost.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Svoj tekmovalni duh boste uveljavili najprej na svojem strokovnem področju. Pazite na zdravje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) V svojih finančnih pobudah morate upoštevati predvsem trenutne potrebe. Veliko zadovoljstvo z nekim prijateljstvom.

RADIO TELEVIZIJA

SREDA, 24. DECEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

12.30 *Poljudna znanost: V pričakovanju otroka*
12.55 *Puščavska področja: Avstralija*
13.30 DNEVNIK
17.00 DNEVNIK
17.15 *Program za najmlajše*
17.25 *Prigode mucka Micka*
17.45 *Program za mladino: Posebna božična oddaja*
18.15 *Dežela in ljudstva;* zaključno nadaljevanje
18.45 *Poljudna znanost:* ITALIJANSKO PODEŽELJE
20.00 DNEVNIK
20.40 ANDERSEN GOVORI O ANDERSENU
Oddaja govori o velikem danskem pisatelju, katerega stoletnico smrti slavimo letos. Oddaja bo razdeljena v dve nadaljevanji. V današnjem nadaljevanju bo govor o njegovih mladih letih
21.50 *Dovoli, da ti voščimo božič*
V voščilu, ki ga je pripravil Tortorella, bo nastopil Renato Rascel z ansamblom «Piccolo coro dell'Antoniano»
22.55 *Simpatični, ihtavi Braccio di Ferro,* risanka
23.10 *Božični pogovor*
23.25 *Zaključek svetega leta in polnočnica,* prenos

DRUGI KANAL

18.45 *Športni dnevnik*
19.00 *Storie e cantastorie*
20.00 *Večerni koncert*
20.30 DNEVNIK
21.00 LO SPERONE NUDO
Film je režiral Anthony Mann, mojster ameriškega westerna, ki se je sicer odlično in z uspehom preizkušal v drugih zvrsteh, vendar je še najboljše uspeval v tem. Zgodba filma je preprosta: nekdo bi hotel sam deliti pravico in priti do denarja. Ker mu to ne uspe si najde dva priložnostna sodelavca, vendar postane med njimi življenje nemogoče. Drug ščuva drugega in napetost se neprestano veča
22.30 *Vrnitev k psalmom*

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10 in 10.00 TV ŠOLA
Življenje v gozdu, Spomini na revolucijo, Petruška, Vrtec, Pod snežno odejo, Predšolska vzgoja, Risanka itd.
17.15 *Obzornik*
18.05 *Mladi za mlade,* oddajo je pripravila Sarajevska TV
18.40 PO SLEDEH NAPREDKA
19.30 DNEVNIK
20.05 *Film tedna:* ŽIVEL JE POJOČI DROZG, sovjetski film
21.40 *Miniature: Jazz orkester*
21.55 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 *Otroški kotiček;* risanke
20.15 DNEVNIK
20.30 ALBERT EINSTEIN, dokumentarni film
21.20 *Kraljevi deček, nasvidenje,*
22.00 *Monte Generoso,* dokumentarna oddaja

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 19.00 Jazz; 19.10 Družinski obzornik; 19.30 Western, pop in folk glasba; 20.00 Šport; 20.30 Zora Tavčar: «In vse povsod nas druži ista streha hlevčka»; 22.00 Ob jaslicah; 24.00 Polnočnica.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Operni zbori in baleti; 9.00 Folklora; 10.00 Z nami je; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Nasveti; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Znane plošče; 14.00 Notranjepolitične aktualnosti; 14.35 Pismo iz...; 14.45 La vera Romagna; 15.00 Poje «Gruppo America»; 15.45 V svetu znanosti; 16.45 Poje Eva Sršen; 17.00 Po samoupravni poti; 17.10 Gojenci glasbene šole Piran; 18.00 Progresivna glasba; 18.35 Iz priljubljenih oper; 19.30 Lahka glasba; 20.00 Zborovsko petje; 21.00 Literarna oddaja.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.00 Vesela glasba; 11.30 Drugi zvok; 12.10 Četrti program; 14.05 Drobec satire; 15.30 Plošče za mladino; 16.30 Popoldanska srečanja; 17.05 Radijska priredba; 17.25 Komorna in operna glasba; 19.30 Izbrane plošče klasične glasbe; 20.20 Ponovno na sporedu z Mino; 21.15 Lope de Vega: Kristusovo rojstvo; 22.45 Orkester; 23.25 Zaključek svetega leta.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Nenavadni pogovori; 9.25 Otroški zbor OŠ Brezovica; 9.40 Samoupravljanje; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Urednikov dnevnik; 12.10 Opoldanski koncert; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 15.45 «Loto-vrtiljak»; 16.45 B. Borko: Srečanje z Venom Pilonom; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora; 18.05 Po poteh odločanja; 18.35 Instrumenti v ritmu; 19.40 Ansambel B. Adamiča in T. Domicelja; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Koncert; 22.20 S festivalov jazza; 23.05 Sodobna albanska poezija; 23.15 Jug. pevci zabavne glasbe.

ČETRTEK, 25. DECEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

11.00 *Maša,* prenos v evroviziji
11.55 *Papežev božični blagoslov*
12.30 *Dva filma s Stanliom in Oliom:*
VOJNA TATOV in DVA LEGIONARJA
13.30 DNEVNIK
15.20 BRATJE KARAMAZOVI
16.15 *Program za najmlajše: Prigode mucka Micka*
17.00 DNEVNIK
17.15 LA FAMIGLIA DELL'ANTIQUARIO
Delo Carla Goldonija je za TV priredil Carlo Lodovici
19.15 *Italijanske kronike* in *Vremenska slika*
20.00 DNEVNIK
20.40 *Charlie Chaplin:* IL MONELLO in CHARLOT E LA MASCHERA DI FERRO
22.10 *Igre pod božičnim drevescem.*
Prenos v evroviziji iz Cortine d'Ampezzo.
23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

16.15 *Ponte di Legno: smučarske tekme*
18.45 *Športni dnevnik*
20.00 *Ob 20. uri*
20.30 DNEVNIK
21.00 *Bolivija:* FOLKLORNA GLASBA
Los Rupay je ime enega najboljših folklornih ansamblov iz Latinske Amerike. Ansambel je sicer že nekaj časa v Evropi. vendar pa izvaja še vedno glasbo iz Latinske Amerike.
21.45 OGLEJMO SI JIH SKUPAJ
Popevke in prizori iz televizijskega programa v minevajočem letu

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10 - 10.00 in 14.10 *TV šola:*
Od Nove Gorice do Portoroža, Funkcije, Pravopis, Nemščina, Znanost in tehnika,
15.55 *Košarka:* LOKOMOTIVA - JUGOPLASTIKA
17.40 *Bistrooki,* pripravila Zagrebška TV
18.00 *Obzornik*
18.15 *Benetke,* dokumentarni film
19.30 DNEVNIK
20.05 *Oskar Davičo:* PESEM
20.55 *Kam in kako na oddih?*
21.05 *Četrtkovi razgledi:* STANOVANJE 76
21.50 *Po črnih in belih tipkah,* to nadaljevanje
22.35 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 *Risanke za otroke*
20.15 DNEVNIK
20.30 *Noro zaljubljen,* celovečerni film z Renatom Rascelom
22.00 AVTOMOBIL SKOZI KAMERO
22.15 *Romeo in Julija,* dramatiziran roman
23.05 *Košarka:* LOKOMOTIVA - JUGOPLASTIKA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Božično jutro v glasbi; 9.00 Maša; 9.45 Glasba za orgle; 10.15 Harmonije; 11.15 Mladinski oder «Srečen božič»; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 15.45 J. Peterlin: Zvonovi naših cerkva; 16.45 Pojeta Mahalia Jackson in Frank Sinatra; 18.30 Orkestri in zbori; 19.10 Božična novela; 19.30 Program za najmlajše; 20.00 Šport; 20.30 Mirko Mahnič: «Eno je dete rojeno»; 21.55 Glasba za lahko noč.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Glasbena galerija; 9.00 Folklorna glasba; 9.15 Od melodije do melodije; 10.10 Program za najmlajše; 11.15 Poje Iva Zanicchi; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Plošče dneva; 14.00 Turistične beležke; 14.35 Naši otroci in mi; 14.45 La vera Romagna; 15.00 Program za najmlajše; 16.45 Iz opusa velikih mojstrov; 17.00 Mladinski klub; 17.20 Orkester Billy; 18.00 Glasba po željah; 18.45 Izložba hitov; 19.00 Prenos RL; 19.30 Lahka glasba; 21.00 Operna glasba; 22.35 Slovenski solisti in ansambli.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.50 Godala; 11.00 Maša, prenos iz cerkve sv. Petra; 12.00 Papeževa božična poslanica; 12.30 Četrti spored; 14.05 Drobec satire; 15.30 Plošče za mladino; 16.30 Popoldanska srečanja; 17.00 Radijska nadaljevanka; 17.25 Komorna in operna glasba; 19.30 Veliki mojstri časa; 20.20 Ponovno na sporedu; 21.15 Radijski oder; 22.15 Pianist Giancarlo Cardini.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Beseda na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola. Mladostnica v času dozorevanja; 9.35 Zborovska glasba; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 11.03 Uganite, pa vam zaigramo; 12.10 Predstavljamo vam; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 S pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Glasbena šola Koper; 14.40 Enajsta šola; 15.45 «Vrtiljak»; 16.45 Jezikovni pogovori - Ivan Potrč; 17.00 «December 75»; 17.30 Iz domačega opernega arhiva; 18.05 Naš gost; 18.20 Iz kasetne produkcije; 18.35 Vedre melodije; 19.40 Ansambel F. Puharja; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi; 21.00 Večer umetniške besede: Drago Pogorelec-Karus; 21.40 Lepe melodije; 22.20 Slov. komorna glasba; 23.05 V Kuzmanovič: Umazane vode; 23.15 Paleta popevk.

PETEK, 26. DECEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

12.30 *Poljudna znanost: Simone* Weil
12.55 *Napravimo družno*
13.30 DNEVNIK
14.00 *Mali in veliki Klaus*
15.00 BRATJE KARAMAZOVI
16.20 *Program za najmlajše:* Lutke
17.00 DNEVNIK
17.15 *Program za mladino*
18.45 *Poljudna znanost:* PROCES PROTI ROBERPIERRU
20.00 DNEVNIK
20.40 TOMAŽ AKVINSKI
22.00 GALA UNICEF 75
Tudi letos bo na sporedu velika svečanost, ki jo prireja UNICEF, strokovna organizacija Združenih narodov, ki zbira pomoč za siromašne otroke v svetu. Kot lani, bo tudi letos prireditev vodil Peter Ustinov, ob njem pa bo znana francoska umetnica Nathalie Delon.
23.00 DNEVNIK in *Vremenska slika*

DRUGI KANAL

14.30 *Športno popoldne*
18.45 *Športni dnevnik*
19.00 JO GAILLARD
Današnje nadaljevanje bo drugo nadaljevanje te nanizanke. Gre za detektivko.
20.00 *Ob 20. uri*
20.30 DNEVNIK
21.00 UOMO E GALANTUOMO
Delo je napisal Eduardo de Filippo, ki je svojo komedijo tudi režiral in v njem tudi igra.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.10 - 10.00 in 14.10 *TV Šola*
Računstvo, Žage, Ali ste vedeli, Meritve, Promet, Obleka in omara, Angleščina itd.
17.00 OD VČERAJ DO DANES V GROŽNJANU
V oktobru je Ljubljanska TV predvajala oddajo o delu in življenju članov mednarodne organizacije, o delu glasbene mladine, ki so se v poletnem tečaju v Grožnjanu izpopolnjevali v orkestrski in komorni igri. Hkrati pa sta bila tam tudi dva tečaja iz jazzovske improvizacije ter iz folklore
17.30 *Obzornik*
17.45 *Ob 30-letnici telesne kulture v svobodni domovini*
19.10 DEDEK MRAZ
19.30 DNEVNIK
19.50 *Tedenski notranje - politični komentar*
20.05 GOSPOD KULOT NA POTI NA POČITNICE, celovečerni film
22.25 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 *Risanke za otroke*
20.15 DNEVNIK
20.30 DVIGALO ZA MORIŠČE, celovečerni film
22.00 *Ansambel Villija Petriča,*

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Godalni orkestri; 9.00 Bachova Prva in Druga kantata iz Božičnega oratorija; 10.10 Praznična matineja; 11.15 Mladinski oder; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 15.30 Z. Tavčar: «In vse povsod nas druži ista streha hlevčka»: 17.00 Program za mladino; 18.30 Koncert; 18.45 Dva orkestra; 19.10 Slov. povojna lirika; 19.20 Jazz; 20.00 Šport; 20.30 Vokalno inštrumentalni koncert; 21.00 Gasbena fantazija; 22.00 Plesna glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Stara glasba; 9.00 Folklora; 9.15 Od melodije do melodije; 10.45 Nasveti; 11.45 Orkester David Rose; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Tretja stran; 14.45 Pevski spored; 15.00 Polke in valčki; 15.45 Poskočne; 16.45 Pevci in ansambel Vilija Petriča; 17.00 Kulturna panorama: sežanska kulturna razglednica; 17.10 Orkestralne melodije; 17.45 Tops-pops; 18.45 Naši pevski zbori; 19.00 Prenos RL; 19.30 Lahka glasba; 20.00 Zvoki in glasovi; 21.35 Simfonični koncert.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Drugi zvok; 12.10 «Lo cantante alla zampogna»; 13.20 Strnjena komedija; 14.00 Glasba in pesem Divjega zahoda; 14.45 Znanstvena oddaja; 15.10 Poje Roberto Murolo; 15.30 Program za mladino; 16.30 Popoldanska srečanja; 17.00 Radijska nadaljevanka; 17.25 Komorna glasba; 19.30 Sončnica; 20.20 Ponovno na sporedu; 21.15 Simfonični koncert.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola: Srnjak s srebrnim rogovjem; 9.30 Jug. narodna glasba; 10.05 Po poteh odločanja; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Po Talijinih poteh; 12.10 Orkestri in solisti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Šopek domačih melodij; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Mladina poje; 15.30 Napotki za turiste; 15.45 «Vrtiljak»; 16.50 Človek in zdravje; 17.00 Aktualnosti; 17.20 V spomin Bele Bartoka; 18.05 Ogledalo našega časa; 18.20 Zvočni signali; 19.40 Ansambel Vilija Petriča; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Stop-pops; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.20 Zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo: Wolfgang Dauner - Volker Kriegel.

TEDEN NA TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM V SLIKAH

Predsednik SKGZ Boris Race čestita jubilantu Tonetu Ukmarju k njegovi 75-letnici in mu izroča spominsko darilo

Tone Ukmar (Ogenj, Miro) pripoveduje o svojih doživetjih v Abesiniji, Španiji, Parizu, Liguriji, Moskvi itd.

Pretekli torek po predstavi «Ostržkovih dogodivščin» v Kulturnem domu je bilo žrebanje med mladimi naročniki mladinske revije «Galeb». Žrebala sta urednik revije Lojze Abram in Ostržek (na sliki)

Slovenska kulturno - gospodarska zveza je v soboto zvečer priredila tovariško srečanje z revolucionarjem Antonom Ukmarjem ob njegovi 75-letnici. Za to priložnost se je v Dijaškem domu zbralo večje število predstavnikov našega zamejskega javnega življenja in zlasti še mnogo jubilantovih tovarišev iz prvih povojnih tržaških let, manjkali pa niso niti njegovi sovaščani pevskega zbora «Vasilij Mirk», ki so z borbenimi in narodnimi pesmimi obujali čas, ki ga je tovariš Tone živel in ki ga še danes nosi v sebi kot človek, ki je do kraja ostal zvest svojim revolucionarnim idejam in svojemu slovenskemu rodu. Bil je to res prijeten tovariški večer, ki je tudi samega jubilanta pripravil do tega, da je povedal marsikaj zanimivega iz svojega življenja

Jubilant Tone Ukmar med svojimi ožjimi proseško-kontovelskimi rojaki, člani pevskega zbora «Vasilij Mirk», ki so mu zapeli vrsto borbenih in narodnih pesmi

Prof. Pavle Petricig in Dino Del Medico (desno predsednik krožka «Pinko Tomažič») med predavanjem o današnji problematiki beneških Slovencev

Krožek za kulturne in politične vede «Pinko Tomažič» je posvetil enega svojih zadnjih večerov problemom Beneške Slovenije v preteklosti ter predvsem v današnjem razgibanem času, ko doživlja ljudstvo teh krajev nekakšen narodnostni preporod. Razpravo o tej razgibani stvarnosti beneških Slovencev sta vodila svetovalec KPI v videmski pokrajini prof. Pavel Petricig ter tajnik Zveze beneških izseljencev Dino Del Medico.

Iz posegov obeh predavateljev ter iz razprave, ki je sledila, je izšla izčrpna slika dolgotrajnega boja beneških Slovencev za svoje narodnostne pravice ter za družbeno - politični in gospodarski razvoj. Zadnja leta so namreč opazni občutni premiki, ki so kot posledica razrednega osveščanja izseljencev in samega prebivalstva Beneške Slovenije ter političnih sprememb privedli do pomembnih pojavov večje organiziranosti ter kulturnih vrenj. Oba predavatelja sta tudi poudarila vlogo izseljenskih organizacij ter dejstvo, da je boj za priznanje narodnostnih pravic beneških Slovencev tesno povezan s splošnim bojem za drugačen in skladnejši gospodarski razvoj. V tem okviru je treba posebej omeniti vprašanje šolstva, ki je predpogoj za nadaljnji narodnostni razvoj. Italijanske oblasti se namreč še zmerom krčevito upirajo priznanju te pravice in bo zato boj vseh Slovencev v Italiji potekal predvsem v tej smeri

Med otroki, ki so napolnili Kulturni dom, je vladalo ves čas napeto pričakovanje, kaj bo odločil žreb in koga bo osrečil. Kolo (na sliki) je odromalo k Sv. Jakobu, dobila pa ga je učenka 3. razreda slovenske osnovne šole

Med predstavitvijo antologije so člani Teatra Stabile in Stalnega slovenskega gledališča brali odlomke iz Cankarjevih «Hlapcev» in Smoletove «Antigone». Na sliki v ospredju Lidija Kozlovič. Od SSG so nastopili še Lukeš, Kobal in Starešinič

V mali dvorani gledališča Rossetti so v soboto zvečer predstavili knjigo «Il Teatro sloveno», ki je antologija odlomkov iz slovenskih dramskih del in poglobljen zgodovinski oris slovenske dramaturgije od začetkov do danes. Knjigo so uredili Josip Tavčar, Furio Bordon in Josip Koruza, predstavitev pa je vodil predsednik Teatra Stabile Guido Botteri

Kar dva dogodka sta v zadnjih dneh popestrila likovno razstavno dejavnost med Slovenci na Tržaškem. V škedenjskem prosvetnem društvu «Ivan Grbec» je odprla razstavo v počastitev 30-letnice osvoboditve skupina petih grafikov: Švara, Vecchiet, Volk, Kravos in Grimalda. Na sliki med odprtjem razstave

Razvitje prapora Slovenskega planinskega društva v Gorici je nudilo priložnost, da so se planinci iz zamejstva in iz Slovenije srečali ter potrdili svoje tradicionalne prisrčne stike. Prisotnih je bilo kar 15 delegacij planinskih društev iz Slovenije z delegacijo Planinske zveze Slovenije na čelu. Na sliki pogled v dvorano

Predstavnik SKGZ Edmund Košuta pripenja na prapor posvetilni trak. Trak je pripel tudi predstavnik PZS Tone Bučar

Član SPD Gorica, zastavonoša Ivo Berdon iz Štandreža, prevzema iz rok predsednice SPD Jožice Smet prapor v varstvo

V Šempolaju v gostilni Gruden pa so se naši javnosti predstavili trije umetniki z razstavo posvečeno Krasu. Noris Bevilacqua, Lorenzo Furlani in Stanko Meterc so razstavili svoje pejsaže in portrete Krasa in Kraševcev. Pobudnica razstave je bila Noris Bevilacqua - Ferfolja. Na sliki umetniki z nabrežinskim županom Škerkom in kritikom Bambičem

NAPORI BRITANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA ZA UMIK TUJIH ČET

Britanski poskus posredovanja ob državljanski vojni v Angoli

Fidel Castro: Kuba bo pomagala afriškim revolucionarjem proti imperializmu, četudi bi jo to stalo sto let gospodarskih blokad

LONDON, 23. — Britanski zunanji minister Callaghan je, baje po nasvetih iz angolske sosede Zambije, ki je članica britanske skupnosti «Commonwealth», začel «posredovalno akcijo» v zvezi s stanjem v Angoli. Tako je na zasebnih razgovorih sprejel južnoafriškega in sovjetskega veleposlanika v Londonu in jima opisal britanska stališča do državljanske vojne v Angoli. Po britanskem mnenju, je Callaghan povedal v razgovoru za televizijsko mrežo BBC, je pravi korak k pomiritvi v Angoli umik vseh tujih čet s tega ozemlja. Callaghan je pri tem izrecno omenil zgolj čete Južne Afrike, ki so zasedle nekatere strateške položaje na jugu Angole in aktivno podpirajo si le Sawimbijeve UNITA ter kubanske vojaške svetovalce, ki so v sklopu osvobodilne vojske FAPLA, se pravi oboroženih sil gibanja MPLA Agostinha Neta. Callaghan je mnenja, da bi prekinitev ognja v Angoli, umik tujih sil ob posredovanju Organizacije za afriško enotnost bistveno prispevala k premostitvi sedanjih sporov in omogočila sestanek med voditelji nasprotujočih si vojsk (Agostinha Neta, Holdena Roberta in Jonasa Sawimbija) ter oblikovanje «vlade narodne enotnosti» v Angoli.

Na splošno prevladuje ob britanski pobudi velika skepsa, če izvzamemo spoznanje, da bi le prvi korak (umik tujih čet) imel določeno politično vrednost, medtem ko je le malo verjetno pomirjenje med gibanjem, kot je MPLA, ki se že desetletja bori za osvoboditev in neodvisnost Angole izpod kolonialističnih in imperialističnih jarmov ter gibanji, kot sta FNLA Holdena Roberta in UNITA Sawimbija, ki na splošno veljata kot oboroženoi sili tujih imperialističnih interesov (FNLA deluje iz Zaira s pomočjo zairske vojske in denarjem iz ZDA, predvsem na osnovi Mobutujevih in mednarodnih apetitov po angolskem petroleju, UNITA pa se je sploh kompromitirala s sodelovanjem z južnoafriškimi rasisti).

Tudi vprašanje umika kubanskih vojaških svetovalcev iz enot MPLA ni lahka zadeva, čeprav prevladuje — po Callaghanovem mnenju — med afriškimi državami mnenje, da je prisotnost Kubancev utemeljena zaradi južnoafriškega napada.

Kakšna je vloga kubanskih svetovalcev, zdravnikov in tehnikov v Angoli je na ljudskem zborovanju, katerega se je udeležila milijonska množica, je pojasnil Fidel Castro. Polemično je označil Fordovo izsiljevanje do SZ v zvezi kot «neumnost». Po Castrovem mnenju je pomoč Kube afriškim revolucionarjem «internacionalistična dolžnost, kateri se Kuba ne bo izmaknila», neglede na to, da bi Kubo lahko stalo še nadaljnjih sto let osamljenosti in gospodarskih blokad ZDA. Kubanski svetovalci se borijo proti imperializmu in proti tujim posegom na angolsko ozemlje brez vsakršnega interesa, zaradi internacionalistične dolžnosti do nekega osvobodilnega gibanja, ki se je desetletja borilo proti portugalskemu fašizmu in kolonializmu. Enaku bo Kuba podpirala ljudstvo Portorika, je dodal Castro, da bi zbodel Forda, četudi to ni prav severni sosedi. Slednja se bo morala prej ali slej zavedati, da nima več opravka z nekdanjo Kubo, ko ji je lahko vsiljevala svoja stališča.

V polemiko je še enkrat posegel ameriški zunanji minister Kissinger, ki je ponovil Fordova stališča, da bo od «zmernosti» SZ v Angoli odvisen razvoj pomirjevanja med velesilama. Kissinger je jasno rekel, da bo prisiljen odložiti obisk v Moskvi sredi januarja in torej pogajanja o krčenju strateškega orožja, če SZ ne bo omejila svojega vpliva v Angoli. Zdi se pa, da je Kissingerjevo izzivanje namenjeno predvsem kongresu, ki odklanja vladi finančna sredstva za nadaljnje posege CIA v pomoč vojskama Holdena Roberta in Jonasa Sawimbija.

Medtem pa poročajo iz Luande, da je v kraju Huambo, v srednji Angoli, kjer zaseda samozvana vlada «demokratične republike Angole», se pravi organ secesionističnih vojsk Roberta in Sawimbija prišlo do ostrih spopadov med četami FNLA in UNITA. Že res, da sta vojski zaveznici v boju proti MPLA, vendar je tudi res, poudarja luandski radio, da ju druži samo pohlep, ne pa resnična enotnost. Spopadi zadnjih dni naj bi bili posledica sporov v lutkovni vladi v Huambu.

Moluški teroristi pred sodiščem

AMSERDAM, 23. — Moluški teroristi, ki so 19. decembra zasedli indonezijski konzulat v Amsterdamu, so bili danes na nizozemskem sodišču formalno obtoženi ugrabitve, groženj in kršitve zakona o posesti strelnega orožja. Javni tožilec pa je vsekakor poudaril, da bi lahko obtožil teroriste še vrste drugih kaznivih dejanj, ko bo preučil zajeten sveženj dokaznega gradiva.

2. februarja proces proti morilcu Pier Paola Pasolinija

RIM, 23. — Pred rimskim sodiščem za mladoletnike se bo 2. februarja začel proces proti Giuseppu Pelosiju, 17-letnemu rimskemu fantu, ki je obtožen, da je ubil pisatelja in filmskega režiserja Pier Paola Pasolinija. Pelosi, ki je bil formalno obtožen po preiskavi s hitrim postopkom, se bo moral zagovarjati zaradi zločina, opolzkih dejanj v javnosti in tatvine avtomobila, medtem ko je za obtožbo, da je vozil brez vozniškega dovoljenja, preiskava še v teku.

Preiskava o umoru Pier Paola Pasolinija je vzburila precejšnje polemike, saj je bila najprej zaupana državnemu pravdništvu, nato je bila prepuščena pravdništvu pri sodišču za mladoletnike, končno pa jo je prevzelo generalno pravdništvo, da bi pospešilo postopek.

Gosta megla pokriva severni del Italije

BRESCIA, 23. — Dva tujca sta se ubila, več pa jih je ranjenih, zaradi prometnih nesreč, ki jim je botrovala gosta megla.

Gosta, neprodirna megla je namreč pokrila celotno padsko nižino, od piemontskih obronkov tja do Benetk. Letališča in večina avtocest so morali zapreti, ker so neprehodne. Iz Piemonta poročajo, da je v verižnem trčenju bilo vpletenih kar 200 vozil. Nekaj oseb je bilo ranjenih, vendar ne huje.

PO OSEMURNEM ZASLIŠEVANJU V KAZNILNICI V COMU

Ugrabitelji Carla Saronia priznali svoj zločin

Vodja tolpe je voditelj izvenparlamentarne levičarske skupine «autonomia operaia» Carlo Fioroni - Mlad milanski inženir je bil ubit, čeprav je družina plačala odkupnino

MILAN, 23. — Nepričakovan razplet v preiskavi o ugrabitvi milanskega inženirja Carla Saronia: Carlo Fioroni, profesor, ki je bil že v ospredju pozornosti italijanskih listov med preiskavo o smrti založnika Giangiacoma Feltrinellija, je snoči med 8-urnim zasliševanjem v zaporu v Comu priznal, da je pripravil načrt za ugrabitev. Dodal naj bi tudi, da ne ve za usodo mladega znanstvenika, ker je materialno izvedbo podlega izpada zaupal devetim pajdašem. Kot smo poročali je družina Saronio plačala 470 milijonov lir odkupnine za ugrabljenca, ki se kljub temu ni vrnil domov. Čeprav njegovo truplo ni bilo še odkrito, so preiskovalci prepričani, da je bil Saronio ubit.

Carlo Fioroni, ki je po rodu iz vasi Settala pri Milanu, je bil v prijateljskih odnosih s Saroniom, zlasti še, ker sta se oba udejstvovala v levičarski izvenparlamentarni skupini «autonomia operaia». Zadnjič naj bi se «prijatelja» sešla nekaj ur pred ugrabitvijo. Med zasliševanjem je Fioroni najprej zanikal vsakršno odgovornost pri ugrabitvi, nato, po kratkem posvetu s svojo branilko, priznal svojo udeležbo pri podlem izpadu.

Kot rečeno je profesor izjavil, da je osebno pripravil načrt za podli izpad, materialno izvedbo katerega je zaupal deveterici zločincev. Dodal je tudi, da bi svoj delež izkupička porabil za finansiranje svoje politične skupine, ki pa naj ne bi bila seznanjena z njegovimi naklepi. Dodal je tudi, da je stopil v stik z nekim dekletom iz Turina, katere naloga je bila priskrbeti karabinjerske uniforme, s katerimi so ugrabitelji pripravili past Saroniu.

Fioroni je še poudaril, da ne ve ničesar o usodi ugrabljenca, priznal pa je vsekakor, da se je Saronio že takoj po ugrabitvi počutil zelo slabo zaradi prekomerne količine mirilnih sredstev. Dodal naj bi, da je nekdo od banditov stopil v lekarno po zdravilo za mladega znanstvenika in ob tem naglasil: «Zabičal sem jim, naj ne uporabljajo kloroforma, a verjetno me niso poslušali.» Po dosedanjih izjavah kaže, da so ugrabitelji izbrali za jetnišnico neko osamljeno hišo v Liguriji, vprašanje pa je, če je Saronio sploh prišel živ do celice.

Carlo Saronio je bil ugrabljen 14. aprila pred svojim domom v Ul. Venezia 14 v Milanu. Ugrabitelji so najprej zahtevali pet milijard odkupnine, nato pa zmanjšali svojo zahtevo na dve milijardi in pol. Družina je plačala le 470 milijonov lir, a po besedah Fioronija naj bi bil to le predujem. Profesorja so mesec dni po Saroniovi ugrabitvi ujeli v Švici in mu zaplenili 67 milijonov lir od odkupnine. Z njim sta bila zaprta dva pajdaša, kmalu nato pa so v past policije padli še nekateri člani tolpe. Po snočnjem nepričakovanem razpletu kaže, da imajo preiskovalci imena vseh, ki so sodelovali pri ugrabitvi in preiskovalni sodnik D'Ambrosio je že podpisal zadevne zaporne naloge. Kaže, da je preiskovalcem podrobno znan tudi film dogodkov in edini drobec mozaika, ki jim še manjka, je Saroniovo truplo. Ne gre pa vsekakor za odločilen dokaz, ker so vsi ostali zbrani indici o krivdi ugrabiteljske tolpe zelo tehtni.

Medtem poročajo iz nekega kraja pri Valladolidu, v Španiji, da je semkaj prispel general De Spinola in se ves dan sestajal s pristaši iz Portugalske.

Kot poročajo iz Lizbone je delavska skupščina dnevnika «A republica» sklenila prekiniti izdajanje dnevnika, dokler ne bo svet revolucije imenoval novega ravnatelja in upravnike lista.

RIM, 23. — Orožniki karabinjerske stotnije v Ostii so danes na ukaz namestnika rimskega državnega pravdnika Dell'Anna aretirali 23-letnega Franca Bonocoreja. Dolžijo ga treh atentatov proti telefonskim centralam v četrti Casalpalocco.

Bonocore, ki je zaposlen kot težak na rimski tržnici, je bil aretiran na osnovi pričevanj nekaterih očividcev.

USTAVNO SODIŠČE UTEMELJILO SVOJO RAZSODBO

Referendum o splavu je v skladu z ustavo

Pomisleki sodnikov, ker sta bila dva člena norm o splavu in kontracepcijskih sredstev že odpravljena kot protiustavna

RIM, 23. — Ustavno sodišče je danes objavilo utemeljitev razsodbe, s katero je sklenilo, da je ljudsko glasovanje za odpravo členov fašističnega zakona, ki prepoveduje prekinitev nosečnosti, v skladu z ustavo. Sodišče na osnovi člena 75 ustave uvodoma poudarja svojo pristojnost pri razsojanju, ali je zahteva po referendumu v skladu s temeljno državno listino, ali ne in dodaja, da je osrednji urad za ljudska glasovanja že poudaril, da je zahteva po odpravi členov 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554 in 555 kazenskega zakonika, ki so zbrani pod skupnim naslovom «zločini proti celovitosti rase», upravičena.

V svoji razsodbi pa vsekakor sodišče ugotavlja, da je z razsodbo 10. marca 1971 odpravilo člen 553 kazenskega zakonika (prepovedoval je širjenje kontracepcijskih sredstev), ker ni bil v skladu z ustavo, zaradi česar ga ni več mogoče črtati z referendumom. Nadalje sodišče opozarja, da je z razsodbo 18. februarja letos odpravilo odstavek čl. 546 kazenskega zakonika, ki je prepovedoval tako imenovan terapevtski splav, dodaja pa tudi, da se je izreklo o tem členu, ko se je že začelo zbiranje podpisov za referendum.

Pri teh ugotovitvah se sodišče v svojem izvajanju ustavlja in prepušča osrednjemu uradu za ljudska glasovanja nadaljnje presojanje. V bistvu gre za to: ustanovni zakon o ljudskem referendumu določa namreč, da ljudsko glasovanje ni več mogoče, če je bil delno ali popolnoma spremenjen člen zakonika, ki ga določena skupina ljudi (vsaj pol milijona) hoče odpraviti. Vprašanje je, če gre to normo uveljaviti tudi za referendum o splavu in prepovedati glasovanje, ali ne? Ustavno sodišče se o tem ni izreklo kot se doslej ni še popolnoma izjasnil niti osrednji urad za ljudsko glasovanje, kar pomeni, da je stroj za referendum že v teku ,nad njim pa kot Damoklejev meč visi grožnja, da ga lahko v vsakem trenutku ustavijo. Nujno bi bilo torej, čimprej razjasniti to vprašanje, da bi preprečili morebitne postopke za razveljavitev ali prizive, ki so v primeru ljudskega glasovanja možni. Referendum pa bi seveda odpadel, če bi parlament v tem času odobril novi zakonski osnutek o splavu, razprava o katerem se je pravkar zaključila v komisijah za zdravstvo in za pravosodje poslanske zbornice. Če do tega ne bi prišlo in bi odpadli vsi omenjeni pomisleki, bodo morali italijanski državljani neko nedeljo med 15. aprilom in 15. junijem na volišča, da sami odločajo o usodi sedanjih norm o prekinitvi nosečnosti.

NAROČNINA za PRIMORSKI DNEVNIK za leto 1976

Za zasebnike mesečno 30,00 din
letno 300,00 »

Za organizacije in podjetja:
mesečno 40,00 din
letno 400,00 »

ZA VSE NAROČNIKE:
- Brezplačno mesečnik DAN
- Vsakdo, ki se nanovo naroči, bo decembra prejemal dnevnik brezplačno

Naročnino sprejema!
«ADIT» 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., tel. 22207, žiro račun 50101-603-45361.

Portugalski svet revolucije poziva ljudstvo k enotnosti

LIZBONA, 23. — Portugalski svet revolucije je naslovil ljudstvu poslanico, v kateri ga poziva, naj sodeluje pri premoščanju težav, ki so neizogibne pri rojevanju «nove družbe», ki bo socialistična in demokratična, ustrezajoč specifičnim portugalskim razmeram.

Pri definiranju portugalske socialistične revolucije se najvišji organ gibanja oboroženih sil poslužuje ocene treh datumov, ko trdi, da je bila ta pot «začrtana 25. aprila 1974», nato «okrepljena 25. aprila 1975» in «zaščitena 25. novembra 1975», kar pomeni jasen namig na zrušenje fašizma, volilne izide prvih političnih volitev in končno zatrtja poskusa upora dela armade proti zmernemu zasuku De Azevedove vlade.

Svet revolucije je nadalje sprejel več sklepov, med temi ustanovitev odbora za skrb za afriške povratnike, zakon o tujih investicijah, razpis narodnega posojila, zakon o podelitvi začasne svobode obtožencem ter izpis 20 vojakov iz vojske. Zdi se, da gre za vojake, ki so bili udeleženi poskusa vstaje 25. novembra letos. Slednjim je svet revolucije odvzel politične pravice za dve leti.

Svet revolucije je tudi kooptiral kapetana Victorja Crespa in Almeida Costo.

Predsednik Comelli

(Nadaljevanje z 2. strani)

žava za uresničitev preambule in člena 8 pogodbe iz Osima poskrbela za hitro sproženje notranjih zakonodajnih aktov za ohranitev ravni zaščite, ki jo je zagotavljal posebni statut, priložen Londonskemu memorandumu, in za čim bolj popolno zagotovitev konkretnega izvajanja človeških in družbenih pravic pripadnikov slovenske narodnostne manjšine v Italiji.»

«Istočasno bo dežela — je nadaljeval Comelli — **v mejah lastnih pristojnosti, še naprej med opravljanjem svojega zakonodajnega in upravnega delovanja dolžno upoštevala potrebe po zaščiti etničnih in kulturnih značilnosti slovenske narodnostne skupnosti.»**

Comelli je tudi poudaril namen odbora, da še bolj razširi odnose kulturnega sodelovanja med deželo in italijansko narodnostno skupino v Jugoslaviji.

Predsednik deželnega odbora je nato prešel k orisu programskih obvez ter poudaril težavnost gospodarskega in družbenega položaja v naši deželi, zaradi česar je potrebna največja angažiranost deželne uprave. Treba je mobilizirati vsa razpoložljiva sredstva ter se posluževati tudi izrednih oblik zagotovitve finančnih sredstev, potrebni pa so tudi takojšnji emergenčni ukrepi na gospodarskem in družbenem področju. Glavni cilji morajo v sedanjem položaju biti po eni strani zaščita ravni zaposlovanja in omejevanje negativnih posledic krize na delavski razred, po drugi strani pa najširša in najbolj učinkovita podpora raznim produktivnim dejavnostim s posebnim poudarkom na restrukturaciji in preosnovi industrijskega sektorja. Treba je tudi odpraviti neravnovesja med raznimi conami in sektorji, posebna pozornost pa bo posvečena gorskim območjem in vprašanju izseljenstva.

Glede metode delovanja novega odbora je Comelli poudaril potrebo po stalni in organski povezavi z vsemi najbolj pomembnimi komponentami deželnega življenja, s krajevnimi ustanovami, z družbenimi, produktivnimi in kulturnimi silami, še posebno pa s sindikalnimi organizacijami. Prav tako si bo odbor prizadeval za konstruktivno programsko soočenje med odborom in vsemi drugimi skupinami ustavnega loka, tako da bi omogočili, da bi tudi opozicijske sile, v mejah lastne vloge, sprejemale nase odgovornosti.

Program novega odbora je Comelli strnil v dvanajst točk, od katerih je prva seveda zaščita ravni zaposlovanja, povezana s politiko investicij. V tem pogledu namerava odbor sprožiti nove pobude in razvijati že obstoječe na področjih industrije, obrtništva, trgovine, kmetijstva in gradbeništva. Odbor se dalje obvezuje, da bo skupaj s proračunom za leto 1976 predložil tudi večletni načrt deželnih intervencij. Program vsebuje dalje obveze glede deželnega urbanističnega načrta, zdravstvene in družbene politike, tudi v zvezi z zdravstveno reformo, ki nalaga deželi nove naloge, glede deželne reforme prevozov, glede izvajanja deželnega načrta za pristanišča. Posebna točka programa predvideva prireditev vrste deželnih konferenc, med temi konference o zaposlovanju in investicijah, o državnih udeležbah in o teritoriju. Posebno poglavje je posvečeno odnosom z državo in z Evropsko gospodarsko skupnostjo, predvidena pa je tudi krepitev deželne akcije pri uresničevanju državnih načrtov, ki se tičejo naše dežele. Eno od poglavij je posvečeno tudi izvajanju italijansko - jugoslovanskih sporazumov ter predvideva največje angažiranje dežele za čim boljšo uresničitev vseh delov sporazumov. V tem poglavju se tudi poudarja, da bo dežela še dalje razvijala koristne odnose s Slovenijo in s Hrvaško, kot tudi s Koroško in avstrijsko Štajersko.

V zaključnem delu svojega programskega govora je Comelli še enkrat poudaril demokratični in antifašistični značaj novega odbora ter nato izrazil upanje, da bi se gospodarski položaj dežele kmalu izboljšal. V ta namen je treba izkoristiti perspektive, ki jih odpirajo nedavni sporazumi z Jugoslavijo, pa tudi nove možnosti v okviru EGS, kot je pokazal nedavni obisk predsednika Ortolija. «Nove obveze so torej pred nami — je zaključil Comelli — da čim bolj konkretiziramo našo vlogo mostu ter našo željo po sodelovanju in miru.»

Razprava o programu novega deželnega odbora se bo začela prihodnji ponedeljek in bo trajala dva dni. Za sedaj se je že prijavilo k besedi 22 svetovalcev.

Po zaključku seje deželnega sveta se je sestala svetovalska skupina KD, da bi izvolila novega predsednika namesto Rigutta, ki je vstopil v deželni odbor. Na njegovo mesto so izvolili Colonija, ki je bil v prejšnjem odboru odbornik za finance.

Včeraj so tudi objavili dokument, ki ga je deželno vodstvo KPI soglasno odobrilo na ponedeljkovi seji v Vidmu in ki izraža povsem negativno stališče do novega deželnega odbora. Zaradi pomanjkanja prostora bomo dokument objavili v prihodnjih dneh.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SLOVENSKI STROKOVNJAK NA ČELO POKRAJINSKEGA KMETIJSKEGA NADZORNIŠTVA!

Na stotine podpisov in stališča občinskih uprav potrjujejo, da je zahteva občutena in utemeljena

Predstavniki Kmečke zveze in Zveze neposrednih obdelovalcev na sestanku z načelniki skupin v deželnem svetu - Kljub zagotovitvi prisotnosti, se predstavnik KD ni udeležil sestanka

V okviru posredovanja, ki ga Kmečka zveza vodi že nekaj mesecev pri pristojnih oblasteh, da se z novim letom, ob upokojitvi sedanjega načelnika pokrajinskega kmetijskega nadzorništva, postavi na to mesto slovenski strokovnjak, je bil včeraj sestanek z načelniki političnih skupin v deželnem svetu.

Pred začetkom seje deželnega sveta so se predsednik Alfonz Guštin, podpredsednik Dušan Kodrič in tajnik Lucijan Volk ter predsednik Zveze neposrednih obdelovalcev Mirko Radovič, ki ga je Kmečka zveza povabila in je tudi sam izrazil željo biti prisoten, srečali z načelnikom skupine KPI Collijem, predstavnikom socialistične skupine in predsednikom deželne komisije za kmetijstvo Ermanom, načelnikom skupine PSDI Lonzo in Slovenske skupnosti Štoko.

Predstavnikom političnih strank, ki jih je bila Kmečka zveza zaprosila za ta sestanek, so obrazložili upravičeno pričakovanje kmetov s Tržaškega, da načelduje tehničnemu organu, ki je dolžan služiti njihovim potrebam in krajevnemu kmetijstvu, strokovnjak, ki se bo mogel z njimi sporazumevati v njihovem jeziku. V preteklosti niso namreč mogli biti popolnoma zadovoljni z delovanjem nadzorništva, že zaradi dejstva, da niso mogli razlagati svojih problemov v materinem jeziku, kar jih je postavljalo v podrejen položaj, obenem pa bistveno zaviralo samo učinkovitost dela nadzorništva in prispevalo k pospeševanju krize krajevnega kmetijstva.

Zato sedaj pričakujejo, da bodo deželne oblasti izkoristile priložnost in imenovale slovenskega strokovnjaka za načelnika nadzorništva v Trstu kar bo gotovo ustvarilo potrebno zaupanje med kmeti in občutek skupne zavzetosti s tehniki za oživitev kmetijstva v naših krajih. Obenem je to priložnost za skromen dokaz iskrenosti politične volje deželne oblasti, da konkretno upošteva pravice slovenske narodnostne skupnosti, za kar se je že tolikokrat slovesno in javno izrazila. Po mnenju delegacije bi bila nesprejemljiva tudi morebitna začasna rešitev s podelitvijo odgovornosti tudi za Trst kakemu nadzorniku iz druge pokrajine, kar bi ne ugodilo zahtevi po slovenskem strokovnjaku, obenem pa bi predstavljalo nevarnost ustalitve take rešitve, z nadaljnjim podrejanjem tržaškega nadzorništva in krajevnega kmetijstva.

Da je zahteva po slovenskem načelniku kmetijskega nadzorništva občutena in utemeljena pričajo stotine podpisov obdelovalcev in stališča pokrajinske in občinskih uprav, ki so na pobudo Kmečke zveze sporočile deželi svojo podporo taki rešitvi.

Predstavniki kmetov so še izrazili obžalovanje, da je načelnik skupine KD tik pred sestankom pismeno sporočil, da njegova skupina ga ima za jalovega in nekoristnega ter da bo mogoče zahtevo upoštevati le, če in ko bo slovenski strokovnjak z dozorelo stopnjo kariere (kar je seveda sedaj nemogoče, ko vendar tako dolgo slovenskim strokovnjakom niso bila ravno na stežaj odprta vrata v javne uprave). In to kljub temu, da so še prejšnji večer, obveščeni da bosta prisotna predsednika obeh organizacij, zagotovili svojo prisotnost.

Vsi prisotni načelniki svetovalskih skupin, katerim je Kmečka zveza izročila tudi spomenico o tržaškem kmetijstvu in slovenski narodnostni skupnosti, so izrazili zadovoljstvo ob enotnem nastopu kmečkih sindikalnih organizacij, načelno podporo upravičeni zahtevi tržaških kmetov po slovenskem načelniku nadzorništva, tako zaradi večje funkcionalnosti tehnične službe kot zaradi konkretnega priznanja narodnostnih pravic, ki ga novi sporazumi med Italijo in Jugoslavijo nalagajo državi in deželi. Poudarili so, da nepojmljivo zadržanje skupine krščanske demokracije predstavlja resno negativno politično dejanje prav v trenutku, ko so vedno bolj potrebni stalni stiki med upravami in sindikati. Zagotovili so zavzemanje svojih skupin v deželnem svetu s primernimi pobudami, da se uresniči upravičena zahteva krajevnih kmetov in slovenske narodnostne skupnosti in izrazili željo po še nadaljnjih srečanjih, ki so poudarili, da nikakor niso jalova, pač pa nasprotno izredno koristna.

Predstavništvo kmetov se je nato še ločeno sestalo s predstavniki PRI in PLI v deželnem svetu, ki niso mogli biti prisotni na skupnem srečanju zaradi priprav na sejo sveta.

Nazadnje so deželnemu odborniku za kmetijstvo izročili pismo Kmečke zveze s podpisi 1185 kmetovalcev iz tržaške pokrajine z zahtevo po slovenskem načelniku pokrajinskega kmetijskega nadzorništva. Odbornik je sicer izrazil razumevanje in pripravljenost iskati primerno rešitev, toda poudaril je težave v zvezi s hierarhičnimi stopnjami strokovnjakov, ki so v službi pri deželi. Predstavniki kmetov pa so vztrajali na političnem pomenu rešitve, ki je ne smejo ovirati formalni zadržki, ker gre za funkcionalnost tehnične službe in za konkretno uresničevanje pravic slovenske narodnostne skupnosti.

L. V.

● **Danes**, 24. decembra, in na Silvestrovo bo matični urad tržaške občine odprt od 9. do 11.30.

● **V Uradnem vestniku** štev. 324 z dne 9. decembra 1975 je objavljen razpis natečaja za zasedbo 94 mest poskusnega tajnika v staležu uradniškega osebja carinarnice. Zmagovalci bodo nameščeni v Furlaniji - Julijski krajini. Ustrezne prošnje sprejema finančna intendanca v Trstu do 8. januarja 1976. Podrobnejša pojasnila daje intendanca vsak delavnik od 10. do 12. ure.

Zaradi poledenele ceste se je prevrnil z avtom

Sinoči okoli 23. ure se je pripetila prometna nesreča, pri kateri je bil ranjen 34-letni avtoklepar Romano Zidarič iz Praprota 7/4. Ko se je s fiatom 600 TS 60230 vozil iz Gabrovca proti Praprotu, je v višini gostilne Suban zaradi poledenele ceste izgubil oblast nad vozilom, ki se prevrnilo. Zidariča so z zasebnim avtom prepeljali v tržaško bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti na ortopedskem oddelku zaradi zloma leve lopatice 40 dni.

Štiriletna deklica si je poškodovala oko

Družino Agio, ki stanuje v Ul. Gatteri 47, je včeraj prizadela huda nesreča. Hčerkica Silvia, ki bo pojutrišnjem praznovala svoj 4. rojstni dan, si je namreč poškodovala levo oko in je v nevarnosti, da z njim ne bo več videla. Silvia se je igrala na tleh v bližini 25-letne mame Anne, ki je šivala. Ko je vstala je zadela ob konico škarij, ki so bile na robu mizice.

Dekletce so prepeljali na okulistični oddelek tržaške bolnišnice, kjer so si zdravniki z ozirom na ozdravitev levega očesa pridržali prognozo.

V ZVEZI S POLEMIKO O UMORU PRI PETOVLJAH

Izjava združenja sodnikov in odgovor Lorisa Fortune

Tržaški sodniki izražajo solidarnost kolegom, proti katerim bi bilo treba po mnenju socialističnega poslanca odpreti preiskavo

Izvršni odbor združenja sodnikov tržaškega okrožja je včeraj dopoldne izdal ostro in polemično poročilo v zvezi z interpelacijo socialističnih poslancev, ki se nanaša na obtožbe karabinjerskemu generalu Mingarelliju, goriškemu držav. pravdniku Pascoliju in številnim tržaškim sodnikom, ki naj bi tendenciozno vodili razpravo o umoru treh karabinjerjev pri Petovljah in pri tem opustili vse fašistične sledi. Tržaški sodniki so mnenja, da gre za strumentalizacijo, s katero želijo podpisniki interpelacije ošibiti uspešno delo sodstva in izražajo solidarnost kolegom, ki še vedno mirno in nepristransko opravljajo svojo dolžnost. Sodniki nadalje izražajo željo, da bi čimprej ukrepal višji sodni zbor in osrednji odbor združenja, da zaščitita sodnike tržaškega okrožja.

Socialistični poslanec Loris Fortuna je na to poročilo takoj odgovoril tudi v imenu drugih podpisnikov interpelacije Artalija, Zaffanelle, Lombardija, Ballardinija in Vineisa. «Ne da bi točno vedeli za kaj pravzaprav gre», je med drugim izjavil Loris Fortuna, «so sodniki Furlanije - Julijske krajine prenagljeno izrazili nekritično solidarnost z nekaterimi kolegi, proti katerim bi morali, nasprotno, uvesti sodno preiskavo». Po mnenju Fortune vzbuja takšno zadržanje do ljudi, ki bi lahko bili obtoženi nacističnih deviacij, prej ogorčenje kot začudenje. Na sodnike, ki solidarizirajo z domnevnimi naci-revolucionarji, zaključuje socialistični poslanec svojo izjavo, je treba gledati z največjim sumom.

Prispevki za šolske in socialne dejavnosti

Na predlog odbornika za šolstvo Volpeja je deželni odbor na zadnji seji nakazal vsoto 230 milijonov lir tržaški, goriški, videmski in pordenonski pokrajinski upravi na račun stroškov za vzdrževanje raznih šol in strokovnih tečajev. Gre za finančno pomoč po deželnem zakonu štev. 13 iz leta 1966, ki bo med posamezne pokrajine porazdeljena po naslednjem ključu: tržaška pokrajina 38 milijonov, goriška 48, videmska 66 in pordenonska pokrajina 78 milijonov lir. Deželni odbor je nadalje nakazal 150 milijonov lir pomoči za visokošolce, ki obiskujejo univerzitetne fakultete v Furlaniji - Julijski krajini.

Na predlog odbornika za delo Dal Masa pa je odbor nakazal 64 milijonov 340 tisoč lir pomoči za revne deželane. Sredstva — v razmerju 120.000 lir na osebo — bodo porazdelile potrebnim pristojne občine. Krajevne uprave nudijo pomoč skupno 2.510 ljudem, od tega 1050 v videmski, 714 v tržaški, 565 v pordenonski in 181 v goriški pokrajini. Z novim nakazilom se je skupen letošnji znesek, ki ga je deželna uprava nakazala v ta namen, dvignil na 300 milijonov lir.

● **V ponedeljek,** 29. decembra, ob 20. uri bo v dvorani krožka za družbenopolitične raziskave «Che Guevara» v Ul. Madonnina 19 nastop glasbene skupine «Il Canzoniere Triestino». Izvajal bo balado «No pasaran! Pasaremos!», ki je posvečena neodvisnosti in svobodi španskega naroda.

Izginotje Tržačana s kontejnerske ladje

Plovna družba Lloyd Triestino je včeraj sporočila, da je v soboto, 20. decembra izginil s kontejnerske ladje «Mediterranea», last omenjene družbe, mladi strojni vajenec Duilio Mahne iz Trsta. Ladja je plula iz Hongkonga proti Tokiu. Izginotje mladeniča so odkrili na odprtem morju, severno od otoka Taiwan. Ladja je v noči med 20. in 21. decembrom dvanajst ur krožila v bližini ter iskala mladeniča, ki je po vsej verjetnosti padel v morje, nakar je poveljstvo ladje po radiu oddalo sporočilo vsem ladjam o izginotju.

Duilio Mahne je star 22 let, in se je vkrcal na kontejnersko ladjo «Mediterraneo» junija letos, potem ko je plul tudi na drugih trgovskih ladjah tržaške plovne družbe. Družba je o izginotju že obvestila Mahnetove svojce.

● **Tržaška univerza** sporoča, da so na podlagi posebne ministrske okrožnice podaljšali do 16. januarja 1976 rok za državne habilitacijske izpite za kirurge. Prošnjo je treba vložiti na tajništvu univerze najkasneje do 31. decembra.

Obsojen lastnik «Gigi's rancha»

Tržaško kazensko sodišče (predsednik Gervasi, prisednika Moscato in Amodio, državni pravdnik Coassin, zapisnikarka Mastromauro) je včeraj potrdilo obsodbo 45-letnega Luigija Nessicha, ki ga je 17. aprila letos tržaški pretor obsodil pogojno na 250.000 lir globe in 15 dni pripora ter plačilo sodnih stroškov. Nessich je že leta 1972 brez predpisanih dovoljenj zgradil kiosk ob trbiški cesti v višini odcepa na Prosek. V tem kiosku je v poletnih mesecih prodajal meso na žaru. Leta 1974 pa so na to vprašanje postali pozorni tržaški občinski redarji, ki so jeseni lanskega leta Nessicha prijavili sodišču, ker ni imel predpisanih gradbenih dovoljenj in ker v obratu ni bilo primernih higienskih naprav. Tedaj je moral Nessich zapreti svoj obrat «Gigi's ranch».

Imate namen obnoviti opremo...
toda
ne veste, kaj bi s svojim starim pohištvom: tudi za to poskrbimo mi; poleg tega Vam, kot vedno, jamčimo prihranek in kakovost
pohištvo paolo
DOMJO 137 TRST

almira
modne pletenine
RADOVLJICA NOVA GORICA YUGOSLAVIA
Vam nudi v svoji industrijski sodobno urejeni prodajalni na Leninovi ulici širok asortma
— modne ženske pletenine, jersey obleke, kostime in krila
— modne moške pletenine
— modne otroške pletenine
Velika izbira izdelkov v kvalitetnih materialih, širokem asortmaju barv in velikosti ter za vsako priliko

IZ POROČILA PREDSEDNIKA ZSK DR. ZWITTRA NA OBČNEM ZBORU

Koroški Slovenci ne bodo odnehali v boju za svoje narodnostne pravice

Na občnem zboru Zveze slovenskih organizacij, ki je bil 14. t.m. v Celovcu, je predsednik dr. Franzi Zwitter podal izrečno poročilo o trenutnem političnem položaju koroških Slovencev danes in o političnih stališčih Zveze slovenskih organizacij glede bistvenih vprašanj, s katerimi se danes soočajo koroški Slovenci v boju za svoje pravice. Zaradi njegove zanimivosti objavljamo poročilo dr. Zwittra v daljšem izvlečku:

Dr. Zwitter je v uvodu govoril najprej o tem, v koliko je ZSO izpolnila konkretno naloge, ki si jih je zadala na zadnjem občnem zboru, potem pa je prešel na odnose ZSO z drugo koroško slovensko osrednjo manjšinsko organizacijo, Narodnim svetom koroških Slovencev, in dejal:

V skupnih narodnih zadevah je ZSO vedno kontaktirala z NSKS, kar je prišlo do izraza ne le v skupnih izjavah, marveč tudi v skupnih zborovanjih, akcijah in sklepih — npr. glede sodelovanja ali nesodelovanja v tako imenovani študijski komisiji, v kontaktnem komiteju in pri načrtovanem «koroškem omizju». Posebno vidno in učinkovito pa je prišlo to sodelovanje do izraza v skupnih obiskih pri izvršnih svetih Slovenije in Jugoslavije, pri jugoslovanskem zunanjem ministru in pri vodstvih SZDL v vseh republikah in pokrajinah Jugoslavije s ciljem in namenom čim bolj točnega informiranja o našem položaju. **«Lahko trdimo,»** je naglasil dr. Zwitter, **«da so bile te aktivitete izredno uspešne in potrebne in smo prejeli vsepovsod zagotovila solidarnostne pomoči in podpore v naši borbi. Mislim, da je naša dolžnost, da se matičnemu narodu in vsem jugoslovanskim narodom in narodnostim iskreno zahvalimo za nudeno moralno in dejansko pomoč. Izrecno pa bi ob tej priložnosti poudaril, da pri teh svojih obiskih in informacijah avstrijske domovine nismo difamirali niti na kakršen koli način želeli izzvati provokacije; nismo pa mogli prikazati položaja drugače kakršen je.»**

Spričo nesprejemljivih načrtov ugotavljanja ali preštevanja in drugih oblik nedemokratičnega reševanja odprtih vprašanj naše narodne skupnosti bomo morali v tej smeri tudi v bodoče nadaljevati naše napore, **da informiramo vso svetovno javnost — ne v želji zaostritve položaja, marveč v iskreni želji, da bi se reševanje našega vprašanja, ki je postalo tudi predmet mednarodnega zanimanja in razpravljanja, premaknilo z mrtve točke in bi prišlo do znosne sporazumne rešitve!**

Kot najbolj pomemben znak in dokaz sodelovanja obeh osrednjih organizacij je predsednik upravnega odbora ZSO omenil «Spomenico koroških Slovencev ob 20-letnici podpisa državne pogodbe».

Dr. Zwitter je nato govoril o šolskih vprašanjih, ko pa je prešel na politični razvoj v zadnjih letih je najprej ugotovil, da je po dosegi absolutne večine socialistične stranke pri deželnozborskih volitvah 22. februarja 1970 in pri državnozborskih volitvah 10. oktobra 1971 marsikaj kazalo, da je na Koroškem po pol stoletja obstoja avstrijske republike v nekaterih avstrijskih političnih strukturah, med njimi zlasti v socialistični stranki, prišlo do določene pozitivne spremembe gledanja in odnosov, ki zadevajo našo narodno skupnost. **V izvolitvi zavednega člana slovenske narodne skupnosti na listi te stranke v koroški deželni zbor smo upravičeno videli prvi vidni uspeh našega dvajsetletnega prizadevanja, da s podporo naprednih sil v deželi in državi in še posebej vodilne stranke, ki v vsej zgodovini svojega obstoja — ne nazadnje zaradi njenih čestokrat revolucionarnih podvigov — zajema pretežni del avstrijskega delovnega ljudstva, pridemo iz izolacije, ki je bila nezdrava posledica povojnih dogodkov in še posebej kominformske opredelitve avstrijske komunistične partije, ter dosežemo spet povezavo z avstrijskimi naprednimi silami, ki je bila nadvse pomembna komponenta v skupnem antifašističnem in glede na priključitev republike Avstrije k velikonemškem rajhu tudi skupnem narodnoosvobodilnem boju.**

«V tej luči gledano, je ZSO zato z razumljivim zanosom pozdravila in podpirala omenjeni razvoj in dosegla tudi določene uspehe. Tako je po dolgoletni vztrajni borbi prejela kmetijska šola v Podravljah pravico javnosti; po več kot petnajstletnem zavlačevanju je v deželi in državi vodilna stranka pristopila vsaj do malenkostnega in skromnega reševanja vprašanja enakopravnosti slovenskega jezika v obliki zakona o dvojezičnih topografskih napisih, ki smo ga kljub minimalnosti in razkosanosti krajevnega območja pozdravili kot prvi korak reševanja tega in drugih vprašanj; z zadovoljstvom smo vzeli na znanje zagotovilo zveznega kanclerja, da uvidi odpor slovenske narodnostne skupnosti proti tako imenovanemu ugotavljanju manjšine in da ga zato vlada proti volji manjšine ne bo izvedla; čeprav še tako skromno upoštevanje teženj slovenske narodne skupnosti v državnem proračunu, je bilo po dolgoletnih prizadevanjih prvi znak priznanja njenega obstoja sploh in v koroškem deželnem zboru smo prvič v večinski stranki in s tem z njeno podporo lahko po lastnem zastopniku spregovoril kritično k negativnim pojavom v zvezi z našim vprašanjem in postavljali svoje narodne zahteve.»

V nadaljevanju poročila je dr. Zwitter omenil prizadevanja slovenskega poslanca Hanzija Ogrisa na socialistični listi v pretekli zakonodajni dobi za ugodno rešitev vrste vprašanj in ugotovil, da so tu njegovi posegi nedvomno predstavljali določene uspehe politike ZSO v korist slovenske manjšine.

Dr. Zwitter je potem takole nadaljeval:

«Nemški nacionalisti namreč takega razvoja manjšinske politike na Koroškem nikakor niso pozdravljali in še manj želeli. Zaradi tega je prišlo do njihovega napada, ki ga neprenehoma doživljamo od tako imenovanega Tafelsturma preko hujskaških prireditev vse do zadnjih resnih načrtov izvedbe ugotavljanja manjšine. Tragika je v tem, da jim je dala možnost obnovitve in konsolidacije prav tista struktura v socialistični stranki, ki je po drugi strani poskušala preusmeriti koroško manjšinsko politiko, jo iztrgati iz rok nemških šovinističnih, domovinskih združenj ter jo prenesti v reševanje edino pristojne vlade. Dejstvo namreč je, da brez 10. oktobra 1970, ko so se na pobudo in s pomočjo vlade spet obnovile in združile ter javno manifestirale svojo moč vse nacionalistične sile, ne bi prišlo do razvoja, ki je strmoglavil tedanje vodstvo SPÖ.»

Govornik je v tej zvezi opozoril, da je igra z nacionalističnimi silami v SPÖ latentna od njenih začetkov in predstavlja eno bistvenih hib tako imenovane avstromarksistične ideologije, ki prav zaradi tega že v monarhiji ni bila sposobna, da bi s svojo «socialno mobilizacijo» aktivirala tudi sile nacionalnega prebujanja drugih narodov. Razvoj zadnjih let kaže, da se v tem oziru ni nič spremenilo in da se socialistična stranka tudi spričo številnih primerov današnjih narodnoosvobodilnih gibanj v svetu ni dokopala do spoznanja, da ima svoboda nacionalnega življenja in vsestransko podpiranega razvoja narodnih skupnosti kot dejavnik splošnega družbenega napredka velik pomen za izgradnjo napredne družbe.

«To spoznanje in razvoj odnosov SPÖ do nas — da ne omenjam številnih osebnih in zlasti splošnopolitičnih spodrsljajev vodilnih ljudi te stranke v zadnjem času — sta vzrok, da je prišlo tudi z naše strani do jasno diferenciranih odnosov do te stranke, nikakor pa ne do spremembe naše politične usmeritve, ki ima svoje korenine že v narodnoosvobodilni borbi,» je poudaril dr. Zwitter **«Kakor je namreč naravnost imperativ, da ob taki koreniti peripetiji SPÖ, ki danes spet izvaja narodnostno politiko nacionalističnih sil, ne moremo podpirati take politike, sta po drugi strani globoko spoznanje in ena bistvenih pridobitev NOB, da je nacionalna borba tesno povezana s socialno in da je treba zato združiti nacionalne in socialne komponente enotnega demokratičnega procesa proti vsem poskusom nazadnjaškega, razdvajajočega nacionalizma.**

Zato naša reakcija na nacionalistični razvoj ni mogla biti podobno nacionalistična, marveč le v zavarovanju naprednega reševanja nacionalnega vprašanja, ki so mu temelji bili položeni v narodnoosvobodilni borbi, to se pravi v prizadevanju za povezavo vseh naprednih sil proti zlorabi laži nacionalnih gesel, za skupno borbo proti socialnemu in nacionalnemu izkoriščanju ter za uresničitev in učvrstitev resnično demokratičnih načel in enakopravnih medčloveških odnosov v deželi in državi ter v svetu sploh.

V okviru tega načelnega gledanja na obliko reševanja nacionalnih konfliktov in nacionalnega vprašanja sploh je dr. Zwitter obrazložil stališče ZSO do Koroške enotne liste KEL ob zadnjih volitvah in razloge zakaj jo je, čeprav je ni sooblikovala, priporočala kot alternativo in jo podprla.

Predsednik Zwitter je nato dejel, da ZSO ni treba spreminjati svoje politike, ker socialističnih načel nismo spremenili mi, marveč je kapituliralo pred nacionalisti novo vodstvo SPÖ. To pa nikakor ne pomeni, da gre v vodstvu te stranke in še manj v članstvu za homogeno mišljenje in homogena stališča v odnosih do Zveze slovenskih organizacij in slovenske narodne skupnosti. V dokaz je govornik opozoril na posameznike in skupine, zlasti pa na mlade sile v socialistični stranki, ki se nikakor ne strinjajo s trenutno nacionalistično politiko ter nam zagotavljajo svojo solidarnost in podporo za dosego pravic, ki nam gredo.

«Na žalost pa so zadnje deželnozborske volitve ponovno nadvse otipljivo potrdile zgodovinsko spoznanje, da ima v ozračju nacionalistične evforije vedno največ uspeha tisti, ki čimbolj brezobzirno izziva iracionalno sovraštvo do tistih, ki so baje obtoženi, da baje ogrožajo 'domovino', in ki na vso moč licitira z nacionalnimi gesli in pritiski. Nacionalistične trobente so namreč kot zvok čarobne piščali sposobne poklicati v življenje vso negativno dediščino preteklosti, da mobilizirajo in aktivirajo na svoji strani širok in raznovrsten krog družbenih skupin in institucij ter povzročajo dejanske nacionalistične spopade in konflikte, kakor smo jih doživeli in jih doživljamo dan za dnem s strani nemških nacionalistov.»

Na žalost vse kaže, je dejal dr. Zwitter, kakor da so te sile res uspele v vseh v deželnem zboru in v parlamentu zastopanih strankah. Le tako je mogoče razumeti, da zvezni kancler sedaj tako vehementno zagovarja in forsira preštevanje manjšine, čeprav je svoječasno prepričevalno izjavljal, da je po njegovem ugotavljanje manjšine nesmiselno in neizvedljivo, če ga manjšina odklanja.

Odklanjamo vsakršno preštevanje!

«Zato na zadnjo napoved kancleria, da je preštevanje tehnično že pripravljeno in izvedljivo ter da bo izvedeno, ponovno nedvoumno in odločno izjavljamo: koroški Slovenci vsakršno preštevanje v kakršnikoli obliki zavestno odklanjamo in bomo v dani situaciji tej zavestni odločitvi dosledno in odgovarjajoče ravnali in ukrepali,» je poudaril predsednik ZSO. Ta naša odločitev sloni na tehtnih premislekih in spoznanjih.

V državni pogodbi ni predviden nobeno ugotavljanje manjšine kot pogoj za uresničitev določil v korist manjšin. Nasprotno je iz geneze državne pogodbe znano, da so zavezniške sile odklonile predlog britanske delegacije, da bi vnesli določilo o 'pomembnem številu' in sprejele sovjetski predlog, ki predvideva pravice brez pogoja znatnega odnosa pomembnega števila. Zaradi tega bi izvedba ugotavljanja pomenila spremembo državne pogodbe s ciljem zmanjšanja in okrnitve pravic, ki nam gredo, ter zmanjšanje in zožitev krajevnega območja zakonov v izvedbo člena 7 državne pogodbe.

Pri pogajanjih za državno pogodbo in v času podpisa tega mednarodnega dokumenta so pogodbeniki točno vedeli, za katero ozemlje na Koroškem gre. Ne smemo namreč prezreti, da je hkrati z borbo za državno pogodbo tekla tudi borba za mejo in so tako avstrijski kot jugoslovanski predstavniki predložili v svojih dokumentih tudi karte s točno označenim spornim odnosno dvojezičnim ozemljem.

Dr. Zwitter je dejal še, da so kraji, kjer bivajo Slovenci na Koroškem, dobro znani, da je to ozemlje država točno označila s šolsko odredbo iz leta 1945 in v zakonih iz leta 1959 o pospeševanju gospodarstva, da je to ozemlje točno orisal Himmler v svojem odloku iz leta 1943 in da so bili ti kraji dobro znani tudi leta 1942 ob nasilni izselitvi Slovencev. Nadalje je govornik poudaril, da imajo koroški Slovenci hude izkušnje pri raznih ljudskih štetjih, saj je v mnogih primerih šlo za navadne falsifikate.

V takem vzdušju govoriti o tajnosti preštevanja — je dejal Zwitter — in o možnosti svobodne odločitve odvisnega človeka, je norčevanje z usodo koroških Slovencev.

«Na tem ničesar ne spremeni tudi dejstvo, da namerava vlada ugotavljanje združiti s posebnim zakonom o narodnih skupnostih, ki bo baje vseboval neke pospeševalne ukrepe v korist manjšine. Obljub smo namreč že vajeni in smo ravno pred kratkim doživeli, da zakoni enostavno niso izvedljivi, če tega noče nemška nacionalistična družba. Kdo jamči, da bo v tem primeru drugače? In če govorijo, da ugotavljanje ne bo služilo kot osnova za reševanje člena 7, zakaj je potem sploh potrebno? Za statistične podatke bi vendar zadostovalo redno štetje leta 1980 in ne bi bilo treba številnih pogovorov predsednikov strank, kako bi najbolje in čimprej ugodili zahtevi nemških nacionalističnih sil po ugotavljanju.

Ne, tako naivni koroški Slovenci nismo in bomo zato o naših utemeljenih pomislekih proti ugotavljanju ter o nedemokratični vsebini in igri tega psevdodemokratičnega načrta preštevanja obvestili tudi demokratične ustanove in sile v svetu.

Dr. Zwitter je v nadaljevanju svojega govora poudaril, da so koroški Slovenci kljub temu za dialog z vlado, da pa v načelnih vprašanjih ne morejo, ne smejo in ne bodo popuščali.

Zato pa je potrebna široka podpora vse slovenske koroške javnosti, pa tudi podpora in pomoč demokratičnih sil večinskega naroda v vseh demokratičnih oblikah, še posebej v obliki Solidarnostnega komiteja za pravice koroških Slovencev.

Če naj bo to široka platforma za našo skupno borbo z demokratičnimi silami tudi večinskega naroda — in to mora biti — potem je treba opustiti vse malenkostne osebne in strankarsko politične ali svetovno nazorne partikularistične interese, tu morajo šteti in veljati samo interesi naše narodne skupnosti in skupni interesi za zagotovitev mirnega in enakopravnega sožitja!»

Ob zaključku svojega govora je dr. Zwitter odločno poudaril, da v skupnih narodnih zadevah med koroškimi Slovenci, kjerkoli so že našli svoje politično mesto, ne more in niti ne sme biti različnih gledanj in partikularističnih stremljenj.

«Če oblastniki mislijo, da bodo med našim ljudstvom našli kvizlinge ali Robake, se motijo,» je dejal dr. Zwitter. **«Časi so minili, ko so oblastniki lahko po mili volji postavljali in odstavljali zastopnike odvisne in brezpravne raje, kakor se to vidi in uveljavlja tudi v OZN. Le enotni in strnjeni v lastnih vrstah ter združeni v demokrati in prijatelji večinskega naroda bomo uspeli v tej težki, usodepolni borbi, ki se je z naklepom ugotavljanja, izigravanja raznih skupin in posameznikov ter podobnimi triki politike, 'deli in vladaj' že pričela. Koroški Slovenci ne bomo klonili. Z zaupanjem v lastno moč, v podporo demokratičnih sil večinskega naroda, v pomoč matičnega naroda in njegove države ter vseh sorodnih gibanj in ustanov v svetu bomo v tej konfrontaciji brez ugotavljanja izpričali svojo življenjsko voljo in s tem svojo nacionalno identiteto.»**

VELOX S.a.r.l
IMPORT - EXPORT RAPPRESENTANZE
43133 TRST, Ul. Rismondo 9 - Tel. 761-884 - 761-819
Ekskluzivna glavna zaloga:
ROGAŠKA mineralna voda - vrelec DONAT
RADENSKA mineralna voda - TRI SRCA
BRIŠKA in DALMATINSKA VINA - KRAŠKI PRŠUT
PIVO: PUNTIGAM in REININGHAUS - GRAZ - AUSTRIA

Božič 1975
DARWIL
VAŠA DARILA NAJ TRAJAJO
KUPITE JIH PRI NAS
NJIHOVA VREDNOST BO VEČJA
ker vam nudimo cene brez poviška
in še VELIKE POPUSTE
nakit — ročne ure —
dragulji — barometri —
dragi kamni:
čisti garantirani BRILJANTI
visokokvalitetni SMARAGDI
pravi RUBINI iz Burme
plavi SAFIRI iz Kašmira
biseri — dragocena darila
IZLOŽBA in RAZSTAVA
TRST - Trg sv. Antona 4
prvo in drugo nadstropje

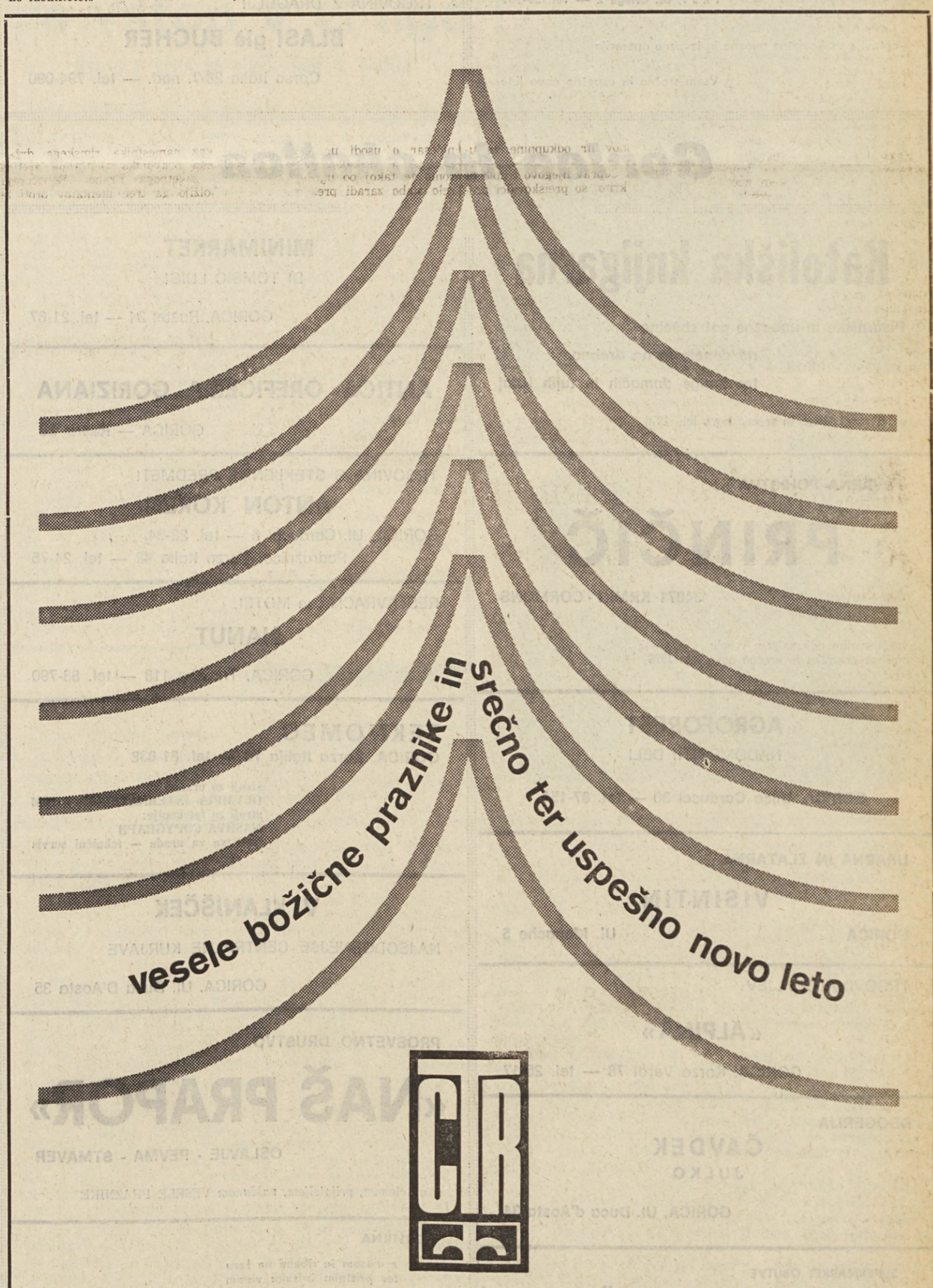

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE ŽELIJO

Trst in okolica

bosutti
Trg Stare mitnice št. 6 TRST

LUCE E TECNICA
LESTENCI
Ul. del Bosco 1 Tel. 744-700
Ul. S. Marco 4 Tel. 762-428

MALLARDI & Co.
Mednarodni prevozi
TRST, Ul. Roma 15 — Tel. 37-823, 36-370, 61-082
Telex: 46-078 MALLSPED
VSE CARINSKE OPERACIJE — VKRCAVANJE — IZKRCAVANJE — KONTROLA BLAGA
Vsem poslovnim prijateljem srečno in uspešno novo leto

GOSTILNA **«PRI POŠTI»**
BAZOVICA 95 - Tel. 22-61-25
vabi na SILVESTROVANJE - Igra ansambel «Kondor»
PROSIMO REZERVACIJE *Vsem klientom srečno novo leto*

IMPORT — EXPORT
TECHNA
TRST, Ul. Ghega 2 — Tel. 35-907
opravlja vsakovrstne uvozne in izvozne operacije
Vsem srečno in uspešno novo leto

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO — STROJI VSEH VRST
KMETIJSKA ZADRUGA - Trst
z o. j.
SEDEŽ: Trst, Ulica Foscolo 1
Tel. 794-386
POSLOVALNICE: Trst, Ul. Flavia 62 — Tel. 812-397
Milje, Trg Curiel 3 — Tel. 272-494
(pri avtobusni postaji)

KRANJSKE KLOBASE IN KRAŠKI TERAN V
BIFEJU TOMAŽIČ
TRST, Ul. Cassa di Risparmio 3 — tel. 35-301

TRGOVINA ČEVLJEV
ALTAMODA
TRST — ULICA G. GALLINA 3
vošči vsem vesel božič in uspešno novo leto!

A. Nimmerrichter
KORZO ITALIA 10 ELEGANTNA OBUTEV

MENJALNICA
Tarabocchia
Ulica Genova 14 — tel. 34-095

TRGOVINA Z DRAGULJI
BLASI già BUCHER
Corso Italia 28/I. nad. — tel. 794-090

TEHNICE - MESOREZNICE
BIZERBA
Ul. F. Crispi 42 — tel. 796-709

TRISPAN
TRISPAN
želi svojim odjemalcem vesel Božič

GIOVANNI MANZIN
«L'ARTIGIANALE»
SKLADIŠČE NA DEBELO
ŠUNKA - SUHO MESO - SIR IN JESTVINE
Tel. 795-534 UL. S. CILINO 52
Telefon št. 231-782 PREBENEG 13
Tel. (dom) št. 751-060 DOLINA 41

OBUTVE
CHRISTIAN
Drev. XX Settembre 30/c
želi vesel Božič in srečno Novo leto

KRZNA
ELEGANTNI MODELI — VIŠJA KAKOVOST — VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
Viale XX Settembre št. 16/III — TRST — tel. 796-301

SPD «IGO GRUDEN» in ŠD «SOKOL» - NABREŽINA
želita vesel Božič in srečno novo leto vsem članom in prijateljem ter vsem zamejskim Slovencem

PD in ŠD «PRIMOREC» TREBČE
želita vesele praznike in polno uspehov v letu 1976

GOSPODARSKO DRUŠTVO KONTOVEL
vošči vsem članom ter klientom vesele praznike in srečno novo leto!

Vesele božične praznike in uspehov polno leto 1976 želi članom, sotrudnikom ter sorodnim organizacijam
KONZORCIJ PRIDELOVALCEV VIN TRŽAŠKE OBČINE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO želi svojim cenjenim abonentom in zvestim obiskovalcem, prizadevnim sodelavcem, dragim prijateljem in vsem, ki jim kakorkoli dolguje zahvalo za svoje plodno delo in umetniško rast
STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Gorica in okolica

Katoliška knjigarna
Pisarniške in nabožne potrebščine
na debelo in na drobno
ter knjige domačih in tujih izdaj
vošči vesel Božič in srečno novo leto 1976

TOVARNA POHIŠTVA
PRINČIČ
34071 KRMIN - CORMONS
vošči svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto 1976

AGROFOREST
NADOMESTNI DELI
GORICA, Ulica Carducci 30 — tel. 87-154

URARNA IN ZLATARNA
VISINTIN
GORICA Ul. Monache 5

TRGOVINA ČEVLJEV
«ALPINA»
GORICA, Korzo Verdi 78 — tel. 25-17

DROGERIJA
ČAVDEK JULKO
GORICA, Ul. Duca d'Aosta 34

SUPERMARKET OBUTVE
BENEDIKT KOSIČ
GORICA
Ul. Rastello 5-7 — Telefon 5162

MINIMARKET
DI TOMSIC LUIGI
GORICA, Raštel 24 — tel. 21-67

ANTICA OREFICERIA GORIZIANA
GORICA — Raštel 26

TRGOVINA S STEKLENIMI PREDMETI
ANTON KOREN
GORICA, Ul. Carducci 6 — tel. 22-34
Podružnica: Korzo Italia 42 — tel. 24-75

RESTAVRACIJA in MOTEL
NANUT
GORICA, Tržaška 118 — tel. 83-790

TEKNOMEC
GORICA, Korzo Italija 76 — tel. 81-032
stroji za urade:
OLYMPIA INTERNATIONAL - IBM
stroji za fotokopije:
NASHVA COPYGRAPH
pohištvo za urade — tehnični servis

V. KLANJŠČEK
NAJSODOBNEJŠE CENTRALNE KURJAVE
GORICA, Ul. Duca D'Aosta 35

PROSVETNO DRUŠTVO
«NAŠ PRAPOR»
OSLAVJE - PEVMA - ŠTMAVER
vošči članom, prijateljem, vaščanom VESELE PRAZNIKE

GOSTILNA
z mesom in ribami na žaru
ter pristnim briškim vinom
PRI MIRKOTU
vabi vse na SILVESTROVANJE
GORICA, Grojna 2

MIZARSKA DELAVNICA
MILAN KOVAČIČ
TRST
Ul. Cunicoli 13 — tel. 726-212

TRGOVINA TORBIC
BORSAMARKET
SELF SERVICE
ULICA IMBRIANI 8

TRGOVINA JESTVIN
JERKIČ ALOJZ
TRST
Str. Vecchia dell'Istria 64
Tel. 810-210

BRIVSKI SALON
STANKO DEVETAK
NABREŽINA 156
želi vesel Božič in srečno Novo leto

ŠPORTNA OPREMA
STARC
PROSEK 551

KLOBUČARNA
LEBAN
GORICA, Raštel 54 - tel. 83-907

TRGOVINA JESTVIN — KRUH
TEODOR VELIŠČEK
GORICA
Svetogorska 123 — tel. 83-285

Elektromaterial, gospodinjski stroji, vodne inštalacije
STANKO KOREN
GORICA, Ul. Mattioli 11
tel. 83-271

VELIKA RAZSTAVA POHIŠTVA

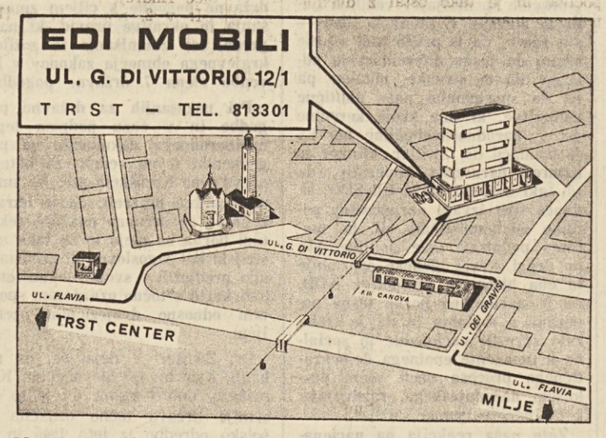

SPALNICE
DNEVNE SOBE
SPREJEMNICE
KUHINJE
VHODI

Vse za sodobno opremo in stilno pohištvo - Izbrani artikli
UGODNE CENE!
KVALIFICIRANO OSEBJE ZA SERVIS IN GARANCIJO
Odkup rabljenega pohištva po ugodnih cenah

NAŠE BOŽIČNO DARILO!

Moški plašči, jope, jopiči	popust 20%
Ženski plašči, kostimi, jope in jopiči	popust 20%
Otroški plašči, jope in jopiči	popust 20%
Plašči in jope iz umetnega krzna	popust 20%
Krzneni plašči iz nerza, perzijanerja, bobra in oposuma	popust 20%
Vsi neoznačeni artikli konfekcije	popust 10%

izredne ponudbe ob zaključku serij:

Ženski oddelek	popust 50%
Oddelek pletenin	popust 50%
Moški oddelek	popust 50%
Športni oddelek	popust 50%
Oddelek ženskih jop iz imitacije kože	popust 50%

N.B. Navedeni popusti absorbirajo vse druge popuste.

CONFEZIONI **Godina**
UL. CARDUCCI 10 - UL. ORIANI 3

ZA NOGOMETNO TEKMO Z GRČIJO V FIRENCAH

V izbrani reprezentanci tudi Scirea in La Palma

V torek zadnji nastop kapetana Giacinta Facchettija?

RIM, 23. — Trojka italijanskih nogometnih trenerjev je izbrala reprezentante za meddržavno prijateljsko tekmo Italija — Grčija, ki bo 30. decembra v Firencah.

Reprezentanti pa so:

Antognoni (Fiorentina), Bellugi (Inter), Bettega (Juventus), Capello (Juventus), Castellini (Torino), Causio (Juventus), Facchetti (Inter), Gentile (Juventus), Graziani (Torino), La Palma (Napoli), Paolino Pulici (Torino), Rocca (Roma), Roggi (Fiorentina), Savoldi (Napoli), Scirea (Juventus), Zaccarelli (Torino), Zoff (Juventus).

Trener: Enzo Bearzot. Zdravnika: prof. Leonardo Vecchiet in dr. Fino Fini. Maserja: Giancarlo Della Casa (Inter) in Carlo Tresoldi (Milan).

Kot vidimo, ni bistvenih sprememb pri sklicanju reprezentantov. Luigi Riva, ki je s «svojim» Cagliarijem na zadnjem mestu na lestvici, ni na seznamu najboljših. Tudi Chinaglie ni, čeprav je v zadnjem času v dobri formi. Vse kaže, da ne bo več v reprezentanci ne Mazzole in niti Juliana, čeprav sta najboljša pri Interju in Napoliju. Če je «trojka» vključila v seznam Scireo, to pa tudi pomeni, da je Facchetti na tem, da zapusti reprezentanco.

Verjetno bo Bearzot proti Grčiji poslal na igrišče naslednjo postavo: Zoff, Gentile, Rocca, Bellugi, Scirea, Benetti, Causio, Capello, Savoldi, Antognoni in Bettega.

Vsi sklicani reprezentanti se bodo sestali v soboto, 27. decembra, v Covercianu.

Capello (Juventus) je tudi standardni član italijanske nogometne reprezentance

«Under 21»

V okviru bodočih srečanj italijanske nogometne reprezentance «Under 21» je italijanska nogometna zveza pozvala za trening tekmo z Modeno, ki bo v ponedeljek, 29. decembra, ob 14.30 te nogometaše:

Agostinelli (Lazio), Bini (Inter), Chiodi (Bologna), Fontolan (Como), Giordano (Lazio), Guidolin (Verona), Iachini (Como), Lo Gozzo (Ascoli), Nicolini (Sampdoria), Pallavicini (Torino), Punziano (Napoli), Patrizio Sala (Torino), Tancredi (Milan), Venturelli (Cesena), Vincenzi (Milan), Virdis (Cagliari).

Trenerja: Vicini in Trevisan.

Zdravnik: dr. Marradini. Maser. Selvi.

KOŠARKA

V 1. ITALIJANSKI LIGI

Lahka zmaga Goričanov

Patriarca — Ausonia 93:85 (53:47)

PATRIARCA: Savio 1, Furlan 1, Marušić, Garrett 21, Soro 4, Ardessi 18, Fortunato 19, Flebus 4, Cortinovis, Bruni 25.

AUSONIA: Veretta 4, Buscaglia, Natali 8, Kirckland 31, Scartozzi 26, Billeri 8, Marinardo, Marcacci 5, Malamina 3, Pironti.

Patriarca je sinoči s precejšnjo lahkoto odpravila ekipo Ausonie iz Genove, ki je imela le v Kircklandu in Scartozziju človeka, ki sta lahko kljubovala Goričanom. Tokrat je pri domačinih razočaral Garrett, ki je zaigral dobro le v prvem delu srečanja, medtem ko je v nadaljevanju igre zaigral pod svojimi sposobnostmi in je zaradi petih osebnih napak predčasno zapustil igrišče. Namesto njega pa so se tokrat izkazali Ardessi, Bruni in Fortunato.

Kronika srečanja ni zabeležila senzacionalnih dogodkov, saj so Goričani že od vsega začetka prevzeli vodstvo, ki so ga obdržali do konca srečanja.

* * *

Izidi 8. kola italijanskega prvoligaškega košarkarskega prvenstva so taki:

A-1

IZIDI

Sapori — Forst	80:74
Jollycolombani — Mobilquattro	83:72
Cinzano — IBP	78:77
Mobilgirgi — Chinamartini	115:62
Sinudyne — Brill	83:81
Snaidero — Brina	84:83

LESTVICA

Mobilgirgi 34, Forst 30, Sinudyne 24, IBP 20, Mobilquattro, Jolly in Sapori 18, Brill 16, Chinamartini in Snaidero 14, Brina in Cinzano 10.

A-2

IZIDI

Lazio — Pall. Trieste	92:58
Canon — Pintinox	89:66
Alco — Duco	72:63
Libertas — FAG	82:80
Juventus — Scavolini	63:61
Patriarca — Ausonia	93:85

LESTVICA

Canon 34, Alco 30, Patriarca 24, FAG 20, Pintinox, Duco in Lazio 18, Juventus 16, Scavolini in PALL. TS 14, Ausonia 12, Libertas 10.

KOŠARKA

V NEDELJSKIH MLADINSKIH PRVENSTVENIH NASTOPIH

Med mladinci borovci in poletovci zmagali Klavdij Starc (Kontovel) dosegel kar 50 pik

V naraščajniškem prvenstvu so poletovci odpravili Don Bosco, Kontovelci pa Ferroviario

MLADINCI

Bor — SABA 92:72 (48:45)

BOR: Klobas 24, Ražem 8, Žerjal 20, Sancin 17, Perco, Sestan, Lukša 9, Parovel 2, Mazzucca 12, Marassi.

SABA: Checchi 9, Mecchi 15, Parigi 24, Pindozzi, Pisetta, Pittini 12, Svara 10, Botton, Spaletti 2.

SODNIKA: Spizzamiglio in Franco.

PM: Bor 6:12, SABA 10:20.

PON: Mecchi.

«Plavi» so, kljub odsotnosti kapetana ter režiserja Vatovca in Košute, odpravili SABA z visoko prednostjo. Naj ne vara rezultat, kajti tekma je bila ves čas zelo napeta in šele v drugem polčasu so borovci uspeli razliko zvečati.

Tekma je bila v prvem polčasu zelo napeta, kajti ekipi sta si bili enakovredni. SABA je dalj časa vodila in njena največja prednost je znašala pet točk. Z nezgrešljivim Parigijem so nasprotniki zadevali od vsepovsod in «plavi» niso znali enakovredno odgovarjati. Vseeno pa se je Boru, po zaslugi Sancina, le odprlo, tako da so naši končali prvi polčas z minimalno prednostjo.

V drugem polčasu je kazalo, da bo tekma potekala po istem tiru, toda borovci so začeli uspešno braniti in s hitrimi protinapadi zmedli nasprotnika. SABA ni mogla enakovredno odgovarjati kajti njihov najboljši igralec Parigi je bil povsem onemogočen. Tudi v napadu so «plavi» z neverjetno točnostjo zadevali iz razdalje in tako spravili v velike škripce nasprotnika. V tem delu so bili zelo uspešni Mazzucca, Žerjal in seveda Klobas. Peter

Polet — Servolana 87:51 (44:22)

POLET: Danev 10, Škabar 11, Taučer 5, Sosič 33, Tavčar 4, Piccini, Vitez 24.

SERVOLANA. Margon, Di Bin 11, Semenič 11, Ginaldi 4, Sivini 9, Gec 4, Redolfi 8, Cuperlo 4.

PM: Polet 11:16, Servolana 7:14.

PON: v 16. min. d.p. Sivini.

SODNIKA: Zucchi in Borean, Trst.

Po vrsti porazov so poletovci zopet dosegli par točk, to pa doma proti Servolani, ki je trenutno na dnu lestvice. Openci so končno zaigrali dobro in tako prišli do važne zmage, ki bo lahko v njihovih vrstah vlila novega poguma za nadaljnja srečanja.

Na začetku srečanja so prvi šli v vodstvo gostje (6:0), a so ga obdržali le do sedme minute. «Oranžni», ki so medtem uredili svoje vrste, so si nato s serijo zaporednih košev pridobili prednost, ki se je od tedaj dalje neprestano večala. Po prvem polčasu, ki se je zaključil z 22 točkami razlike so poletovci morali le obdržati zasluženo prednost, kar ni bilo izredno težavno.

Openci so tokrat prikazali lepo skupno igro in so v glavnem zadovoljili. Poleg Sosiča je treba med posamezniki omeniti predvsem Viteza in Škabarja, medtem ko se je po dolgi odsotnosti vrnil na igrišče tudi Taučer, ki je dobro opravil svojo nalogo.

Naj omenimo še, da je bil zaradi napake na zapisniku uradni končni izid 84:53.

Lota

NARAŠČAJNIKI

Polet — Don Bosco 58:44 (28:22)

POLET: Piccini, Gabrijelčič, Sosič (k) 10, Filipčič, Petje 5, Berdon 2, Grgič 10, Vitez 30, Pisani 1.

DON BOSCO; Del Ben, Tome 6, Velicognia, Sodomaco 10, Cecchini, Cutazzo, Scabini 8, Brusadin (k) 20, Costantino.

PM: Polet 6:20, Don Bosco 2:12.

PON: v 13. min. d.p. Scabini.

SODNIKA: Zucchi in Borean, Trst.

Z zmago nad Don Boscom doma so Poletovi naraščajniki zaključili prvenstvo, v katerem so se izkazali nad predvidevanjem. Uvrstili so se tako med favorite in se za las niso kvalificirali v finale.

Toda povrnimo se k srečanju. S hitrim ritmom so si poletovci takoj na začetku tekme priborili kar 14 točk prednosti in kazalo je, da bo naloga «oranžnih» izredno lahka. Naposled pa se je v vrstah domačinov pojavila kriza, ki so jo gostje izkoristili in se približali na dve točki.

Na srečo pa so Openci na začetku drugega polčasa spet prijeli v roke vajeti srečanja in se oddaljili za 17 točk; pridobljeno prednost so si nato s pametno igro obdržali do konca.

Tokrat je treba pohvaliti celotno opensko moštvo, ki se je borilo do konca srečanja, tudi ko so stopili na igrišče rezervni igralci; med posamezniki pa se je izkazal predvsem Vitez.

Lota

Ferroviario — Kontovel 61:62 (29:24)

KONTOVEL: Majovski, Prašelj 5, Zuppin, K. Starc 50, Bukavec 6, Ban 1.

SODNIKA: Tommasi in Tamaro.

PROSTI METI 4:11.

PON: Bukavec (24:29).

Če so hoteli Kontovelovi naraščajniki ostati v boju za drugo mesto na končni lestvici, so morali nujno premagati prvouvrščenega in nepremaganega Ferroviaria. Zato je kazalo, da bo zmaga skorajda nemogoča. Mladi košarkarji Kontovela pa so nas prijetno presenetili in so v tej tekmi zasluženo zmagali. Sedaj bodo morali igrati še tretjo tekmo z Interjem 1904.

Srečanje na splošno ni bilo posebno zanimivo, saj sta obe ekipi storili preveliko napak. Vsekakor pa so bili slabši Kontovelci, saj so posebno v «kroženju žoge» proti coni izgubili precej žog. Rezultat pa je bil vseeno vedno izenačen, kajti K. Starc je odlično metal od daleč. Na koncu polčasa pa, ker je slovenska peterka zgubila zaradi petih osebnih napak Bukavca, je postala zmaga še težavnejša.

V nadaljevanju pa se je razigral Klavdij Starc, ki je v drugem delu dosegel kar 32 košev, poleg tega pa je uspešno lovil odbite žoge. Gotovo je bil junak srečanja, saj je zlasti v napadu igral sam proti petim nasprotnikom.

Štiri minute pred koncem so Tržačani še vodili s sedmimi točkami razlike, na koncu pa so Kontovelci le napeli svoje sile in so v dramatičnem finalu premagali nasprotnike z minimalno prednostjo.

I. S.

«POMLAD»

Kontovel — POM Tržič 74:64 (50:35)

KONTOVEL: Čuk 26, Ivančič, Kosovel 6, Nabergoj, Perini 10, I. Starc 30, Regent 2, Danieli.

SODNIKA: Policastro in Bellini.

PROSTI METI 10:26.

PON: Nabergoj (52:49).

Kontovelci so v zadnji tekmi prvenstva premagali še tretjeuvrščeni POM iz Tržiča. Tekma ni imela več nobene važnosti za končno lestvico, kajti Kontovel se je že uvrstil v finale.

Domačini so tokrat igrali zelo sproščeno zlasti v napadu, popolnoma pa so razočarali v obrambi. Pripomniti pa je treba, da sta manjkala dva ključna igralca: K. Starc in Ban. Kontovelska peterka je dobro začela srečanje in je takoj prevzela vodstvo. Prednost se je stalno višala, predvsem po zaslugi Čuka in I. Starca. Tako so domačini imeli na koncu prvega dela igre že 16 točk naskoka.

Drugi polčas pa se je za domačine slabo začel. Tržičani so s «pressingom» nadoknadili zamujeno že v prvih petih minutah igre, zato je postala tekma privlačnejša. Kontovelci so uspeli umiriti ritem igre, zato so kmalu prišli na svoj račun s protinapadi. Rezultat je tako ostal še dalj časa izenačen, proti koncu pa so domačini le uspeli oddaljiti se in so tako zasluženo zmagali.

I. S.

Dečki: Breg — Bor 64:73

Včeraj sta se v Dolini spoprijeli ekipi dečkov Brega in Bora. Zmagali so borovci s 73:64. Tekma je bila v okviru priprav na bližnje prvenstvo dečkov, ki se bo pričelo 11. januarja 1976.

Bor — Itala (odpadlo)

Košarkarsko srečanje promocijskega prvenstva med Borom in Italo iz Gradišča, ki bi moralo biti na sporedu danes, je odpadlo, ker se ekipa iz Gradišča ni predstavila sodnikoma na igrišču.

NOGOMET

V 3. AMATERSKI LIGI

Trebenski Primorec ponovno sam na vrhu

Dokaj zapleten položaj na dnu lestvice

Z visoko in zanesljivo zmago proti Sampvitu (4:0) se je trebenski Primorec povzpel na sam vrh lestvice. Trebenci so tako osamljeni na vrhu tudi zato, ker je GMT počival in je tako ostal z dvema točkama manj.

Slovenski derbi na Općinah med Bregom in Gajo se je zaključil v korist domačinov, ki so prav v zadnji minuti s prostim strelom dosegli zmagotoviti gol in s tem tudi osvojili dragoceni par točk. Brežani so tako na odličnem drugem mestu skupno z GMT in nevarno ekipo S. Andream, ki je to pot v gosteh premagala Kras.

Zanimivo je tudi dejstvo, da le bore štiri točke ločijo prvega od šestega na lestvici, kar daje temu prvenstvu še posebno izenačenost in navsezadnje je zanimanje za to skupino povsem upravičeno.

Če je na vrhu lestvice položaj dokaj zapleten, pa je stanje na dnu še povsem nejasno. Kar štiri ekipe so namreč na «repu» s štirimi točkami,

IZIDI 10. KOLA

Primorec — Sampvito	4:0
Ginnastica — Domio	1:4
Union — Don Bosco	1:1
Kras — S. Andrea	0:1
Breg — Gaja	1:0

LESTVICA

Primorec 15; Breg, S. Andrea in GMT 13; Gaja in Domio 11; Union 5; Kras, Sampvito, Ginnastica in Don Bosco 4.

Prihodnje kolo bo na sporedu 11. januarja zaradi božičnih in novoletnih praznikov.

B. R.

Primorec — Sampvito 4:0 (2:0)

PRIMOREC: Maglica, Sosič, Teodor Možina, Fortezza, Manzuto, Morgan, Križmančič (Sluga), Papatico, Valdi Možina, Boris Kralj, Mauro Kralj, 12 Vladimir Kralj.

SAMPVITO: Gagliussi, Del Piano, Lodi, Ceglar, Cherin, Crassi, Zorzut, Checchi, Bon, Sergio Riosa, C. Riosa, 13 Race Andrej.

STRELCI: v 2. min. p.p. iz 11-metrovke Mauro Kralj; v 7. min. p.p. Mauro Kralj; v 2. min. d.p. Boris Kralj; v 10. min. d.p. Boris Kralj.

SODNIK: Pegan.

GLEDALCEV: okoli 100.

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva je Primorec z lahkoto premagal enajsterico Sampvita. V Primorčevih vrstah je zopet zablestel napad, kateri je bil kar štirikrat uspešen. Že po začetnem žvižgu je Primorec prišel v vodstvo in to z enajstmetrovko, ki jo je lepo realiziral Mauro Kralj. Čez pet minut je Boris Kralj lepo podal žogo Mauru Kralju in ta je z lepim strelom ukanil Galiussija in tako podvojil rezultat.

V drugem polčasu pa je Boris Kralj še dvakrat potisnil usnje v mrežo in to v drugi in deseti minuti. Do konca tekme je sledilo še nešteto napadov, a malo zaradi smole niso Primorčevi nogometaši prišli do zadetka.

SMUČANJE

Umrl od napora

CORTINA D'AMPEZZO, 23. — Na smučišču v Cortini je danes umrl 44-letni Salvatore Giardina s Sicilije, ki je bil na zimovanju v tem letoviškem kraju. Po obilnem kosilu se je podal takoj na smučišče (ki sicer ni prav nič zahtevno) in kmalu se je zrušil. Prepeljali so ga v bolnišnico, vendar je že med potjo izdihnil. Zaradi napora, na katerega ni bil navajen, (in tudi ker se je smučal s polnim želodcem) ga je zadela kap.

ODBOJKA

PRVENSTVO D LIGE

Kras z Grilancem za vstop v C ligo

Krasovo vrsto bo ojačil tudi I. Guštin

Moška odbojkarska ekipa Krasa iz zgoniške občine, ki je po toliko letih nastopanja v C ligi na koncu lanske sezone nesrečno izpadla, bo letos nastopila v prvenstvu D lige, ki se prične 17. januarja. Prav z letošnjo tekmovalno sezono je odbojkarska federacija FIPAV uvedla vrsto novosti v zvezi z vsemi državnimi prvenstvi, kar bo privedlo do temeljite spremembe organikov posameznih lig. Sezona 1975-76 je le prehodnega značaja in iz vsake skupine D lige, ki štejejo po osem ekip, bo napredovalo v tretjo ligo kar prvih sedem šesterk, se pravi, da ima Kras napredovanje v C ligo tako rekoč že v žepu. Vendar je boleča ugotovitev, da tudi iz tretje lige napredujejo praktično vse ekipe (devet na deset), torej je po krivdi nekaterih napak v lanski sezoni Kras zamudil vlak za B ligo, v katero bodo skušali predstavniki zgoniške občine napredovati v najkrajšem času, se pravi v roku dvet let.

V D ligi bo moral Kras obračunati s sledečimi ekipami (4 iz naše dežele in 3 iz Veneta): Ginnastica Pordenon, PAV Natisonia, Torriana Gradišče, S. Giacomo Trst, De Vecchi Belluno, Altair Vicenza in CSI S. Giorgio Chirignago (Venezia). Dejanske moči navedenih moštev dobro ne poznamo, vendar upoštevajoč dejstvo, da bo kar sedem ekip napredovalo in da se je Kras ojačil, lahko mirne duše trdimo, da imajo krasovci že v žepu vizum za C ligo.

Poglejmo si še igralski kader, na katerega lahko trener F. Drasič računa. Poleg odbojkarjev, ki so že v lanski sezoni sestavljali ost ekipe, se je letos vrnil v Krasovo četo Božič Grilanc, ki si je v toliko letih nastopanja v vrstah tržaškega prvoligaša nabral veliko izkušenj in je za «belo-rdeče» nedvomno velika pridobitev. Grilanc, ki je prevzel tudi trenerske posle pri mladinski ekipi Krasa, bi se moral z lahkoto vključiti v sistem igre, tako da lahko računamo na njegov odločilen doprinos. Drugo novost in ojačitev za Krasovo vrsto predstavlja Igor Guštin, ki se je po nekaj letih spet vrnil v športno areno in je že dosegel odlično formo.

Koledar domačih tekem, ki jih bo Kras odigral v nabrežinski občinski telovadnici, je sledeč:

17. 1.: ob 20.30
Kras — Altair Vicenza
7. 2.: ob 20.30
Kras — De Vecchi Belluno
21. 2.: ob 20.30
Kras — S. Giacomo Trst
20. 3.: ob 18. uri
Kras — Torriana Gradišče
27. 3.: ob 18. uri
Kras — Ginnastica Pordenone
10. 4.: ob 18. uri
Kras — CSI S. Giorgio
1. 5.: 18. uri
Kras — PAV Natisonia

—bs—

Športno društvo
KONTOVEL

želi vsem svojim članom, atletom, podpornikom ter vsem slovenskim športnikom vesel Božič in srečno novo leto 1976

ATLETIKA

RIM, 23. — Na trgu pred Kolosejem v Rimu bo v nedeljo start tradicionalnega množičnega maratonskega teka, ki ga vsako leto prireja rimski CUS. Proga bo merila 42,195 km.

Lani je na tem tekmovanju nastopilo več kot 5.000 tekačev.

Domači športni album

Peter Žerjal je bil tudi v zadnji tekmi s SABA med najboljšimi Borovimi mladinci. Na sliki: Žerjal v skoku meče na koš med derbijem s Poletom

Trebenski Primorec se je prerinil na sam vrh «P skupine» 3. AL. Na sliki: posnetek tekme Primorec — Sampvito (4:0)

Grgič in Rismondo, obetajoča mladinca Zarje

Dušan Željeznov

Maj v deželi Sovjetov

ONKRAJ KAVKAZA 52.

«Odpotoval sem v Bojano, da bi si ogledal freske iz trinajstega stoletja. Umetnostni zgodovinarji dolgo niso opazili slovanske renesanse in pripisovali slikarstvo Bolgarije in Makedonije bizantinski umetnosti. Toda portreti Bojane ali Ohrida se razlikujejo od abstraktnosti, surovosti in logičnosti bizantiskega slikarstva kot dela Andreja Rubljova od njegovega učitelja Feofana Greka. Rubljov je videl starogrške vaze in poznal je helensko literaturo. Južni Slovani so imeli pred svojimi očmi spomenike antičnega sveta. Bizanc ni bil učitelj, prej je bil pismonoša.

(Ob koncu štiridesetih let, ko so po Stalinovih navodilih gojili pri nas «originalnost», so se spomnili celo kneza Jurija Dolgorukova, niso pa se spomnili velikega slikarja iz začetka petnajstega stoletja Andreja Rubljova).

Potem sem na obali Ohridskega jezera, v okolici Prilepa in Skopja, videl freske iz enajstega in dvanajstega stoletja. To slikarstvo je za sto do dvesto let starejše od Giottovih fresk v Padovi. Žalostno je, da je imela slovanska renesansa samo jutro — ob koncu štirinajstega stoletja so Turki zavzeli Bolgarijo in Srbijo.

Jugoslavija je tisto jesen preživljala ponos osvoboditve: ljudje so bili svečani, klepetavi, bili so navdušeni in nemogoče je bilo, da bi se ne prepustil notranjemu veselju, ki je zajelo ljudstvo, ne glede na žrtve, ruševine in lakoto. Videl sem svojevrstno deželo ali natančneje, nekaj dežel v eni sami deželi. Mar je bilo mogoče ne zaljubiti se v mehko lepoto Dalmacije, v renesančne dvorce, v tekmeca Benetkam — Dubrovnik, v zagrebške načičkane baročne vile z ozadjem okrastih in bledo rumenih gričev, v čisto, urejeno Ljubljano, to sorodnico Krakova in Prage, v tragično Črno goro? Spominjam se tega meseca, ko sem potoval po neprehodnih jugoslovanskih cestah, kot meseca ponosa, gorja in lepote.

Naravno je, da so se morale v takšni deželi razcveteti likovne umetnosti. Z užitkom sem gledal platna Lubarde, Tartalje in drugih slikarjev ter hodil po slikarskih ateljejih; včasih se mi je zazdelo, da sem v Parizu svoje mladosti. V Ljubljani sem videl dela umetnikov-grafikov; v Sloveniji je bila knjigi z njeno visoko kulturno ravnijo posvečena še posebna skrb.

Z Ivom Andrićem sem se bil seznanil že v Bolgariji in oba sva takoj razumela drug drugega. Bil je zadržan, molčal je, ko so se začeli neskončni spori med Zogovićem in Davičom, molčal je ali pa poskušal ublažiti ton prepira, kadil cigaro in se komaj zaznavno smehljal. Trdno je stal na zemlji, morda ne na tisti, na kateri so se pred nekaj dnevi odigrali zgodovinski dogodki, temveč na tleh umetnosti; ne na lavi, temveč na gori. Oba sva istih let in vedno sem z občudovanjem ter celo z zavistjo razmišljal o svojem sovrstniku, ki je v najburnejših letih molčal in pisal, pisal in molčal. Ko sem prebral njegove romane, sem ugledal tistega Andriča, s katerim sem besedoval. Prišla so grenka leta državnih prepirov. Aprila 1949. sva se srečala z Andrićem na pariškem mirovnem kongresu; srečala sva se kot prijatelja; nato ga dolgo vrsto let nisem videl, toda vedno sem izkoristil priložnost, da sem mu poslal pozdrav.

Drugi veliki jugoslovanski pisatelj je Krleža. Tu sem videl nekaj, kar mi je bilo že znano: prizadevali so si, da bi ga ne omenili. V Zagrebu so mi mestni voditelji nekaj šepetali. Zdaj je Krleža spoštovan, toda takrat mu je bilo težko.

Ko sem v Dubrovniku stal na hribu, je pristopil k meni starejši človek v haveloku: «Kaj me ne poznate?» Bil je prijatelj iz moje mladosti, poljski skladatelj Rogovski. Srečaval sem se z njim v Parizu, potem pa v Bruslju. Bil je romantik in takšen je ostal do konca; usoda ga je bila zanesla v Dubrovnik in o mestu je pripovedoval z navdušenjem, čeprav njegovo življenje ni bilo niti malo lahko.

Rogovski mi je pripovedoval o nekem zakonu, ki ga je bila sprejela dubrovniška vlada v dvanajstem stoletju: sleherni človek, ki se je hotel poročiti, je moral posaditi petinsedemdeset oljčnih dreves — oljka pa dolgo živi, tristo, štiristo let — in oblasti republike so menile, da je treba delati tudi za prihodnost. Nato sem se v svojih mislih nemalokrat vračal k temu staremu zakonu.

Črna gora me je prevzela s svojo nepopustljivostjo, ponosom in trdnostjo. Ljudje so prinesli prgišče zemlje na kamenje in drobna polja so bila podobna zabojčkom s prstjo. Črnogorci so mnogo stoletij branili to nerodovitno področje. Vsakokrat, kadar so odhajali na vojne, so poljubljali prag domačih hiš.

Ponoči mi je v mračni cetinjski krčmi moj slučajni sopotnik bral verze Petra Njegoša. Takrat sem si dobesedno zapisal, ne da bi modroval okrog stila, verze, ki so me vzburili: «Ta svet je tiran celo za tirana in dvakrat težji je za plemenita srca. Morje se bojuje z obalo, vročina z mrazom, veter z vetrom, zver z zverjo in ljudstvo z ljudstvom, človek s človekom...» Premetavalo me je v avtomobilu in ponavljal sem grenke besede: vojna me očitno ni hotela pustiti pri miru.»

Potem sva prešla na konkretne probleme. Pojasnil sem mu, da bi pri nas radi izdali izbor iz njegovih spominov. Pritrdilno je prikimal, potem pa dejal:

«Tudi na Japonskem so poleg celotnih spominov izdali še poseben izbor iz njih. Njihov izbor se mi zdi posrečen. V njem so namreč ponatisnili portrete mojih sodobnikov. Kaj, ko bi nekaj podobnega storili tudi vi. Poglejmo!»

Vzel je svinčnik ter začel pisati na listič papirja ter polglasno ponavljati: «Baljmont, Modigliani, Rivera, Brjusov, Majakovski, Tolstoj, Toller, Hemingway, Istrati, Tairov, Majerhold, Tuwim, Gide, Iljf-Petrov, Babelj, Falk, Neruda, Einstein» — in pisal dalje sama zveneča imena pisateljev, slikarjev in znanstvenikov, s katerimi se je srečal v svojem dolgem življenju. Prenehal je s pisanjem, mi izročil listek in dodal:

«Gotovo sem kakega svojega sodobnika izpustil, saj veste, toliko ljudi sem srečal v svojem dolgem življenju. Res, srečo sem imel, da sem se družil s tolikimi pomembnimi, ljubeznivimi in velikimi ljudmi, med katerimi sem imel tudi dobre prijatelje.»

Ponovno si je prižgal cigareto, bila je francoska Gauloises (kljub visoki starosti precej kadi), me zvedavo pogledal z drobnimi, sinjimi očmi in me nehote prisilil, da sem ga vprašal:

«Ilja Grigorjevič, toliko ste že napisali v svojem življenju, zato mi časnikarska žilica ne da miru, da vas ne bi vprašal: katero svoje delo štejete za najboljše?»

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 1.750 lir — vnaprej: polletna 9.500 lir, celoletna 17.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 23.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan»
V SFRJ številka 1.50 din, ob nedeljah 2.— din, za zasebnike mesečno 24.—
letno 240.— din, za organizacije in podjetja mesečno 30.—, letno 300.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 10 24. decembra 1975

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 250, finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir. «Mali oglasi» 100 lir beseda. IVA 12%. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE
za vse naročnike «Primorskega dnevnika»
ki poravnajo celoletno naročnino do 29. februarja 1976

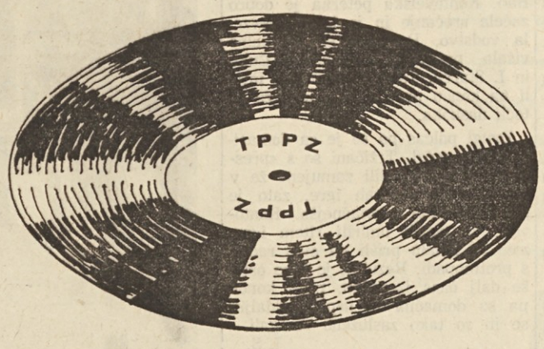

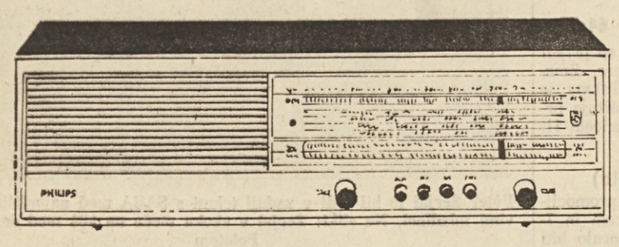

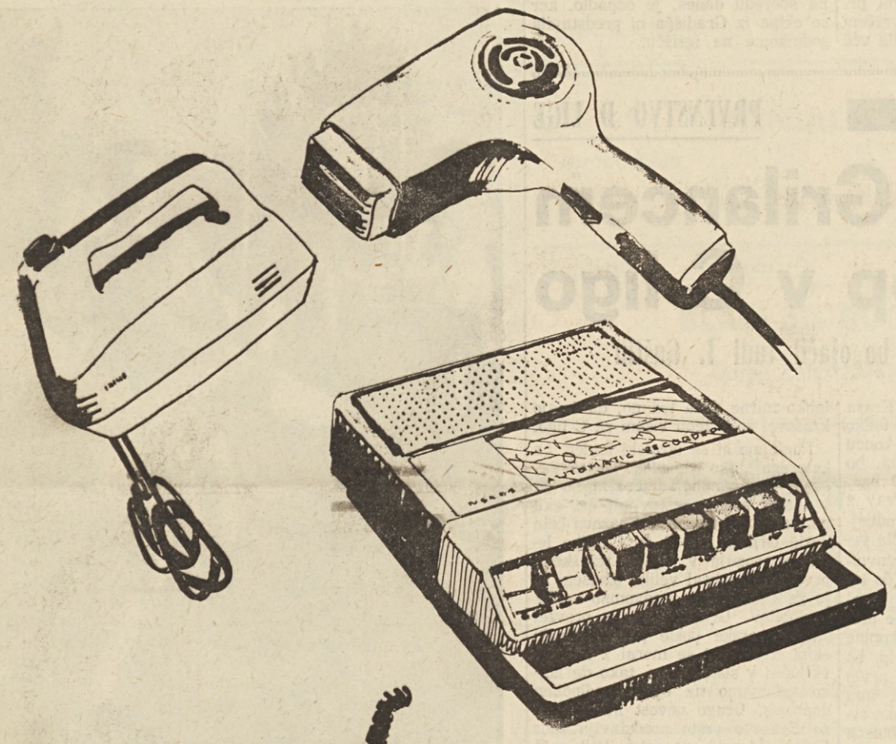

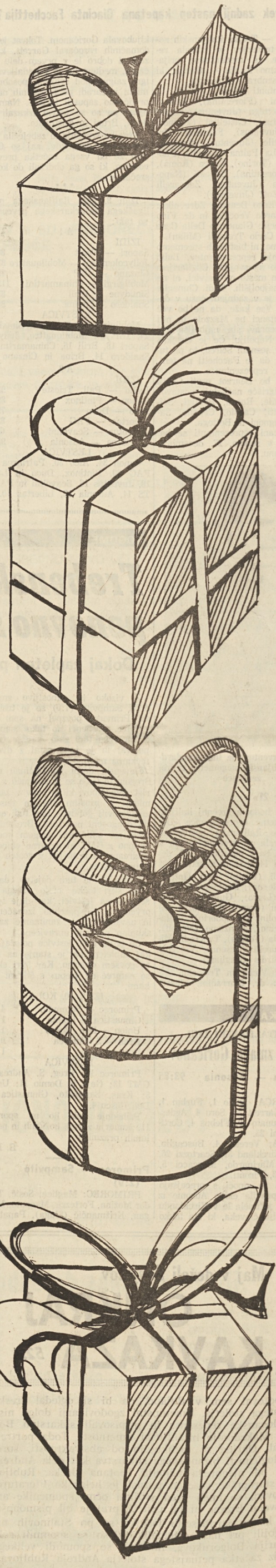

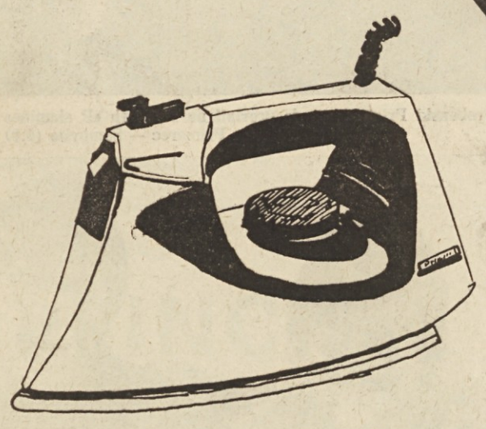

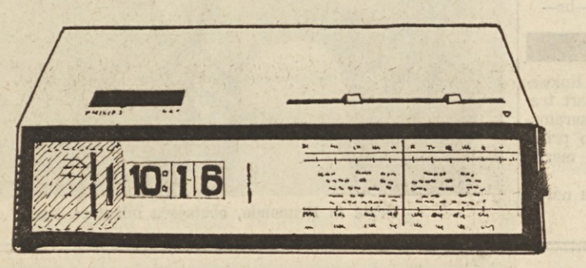

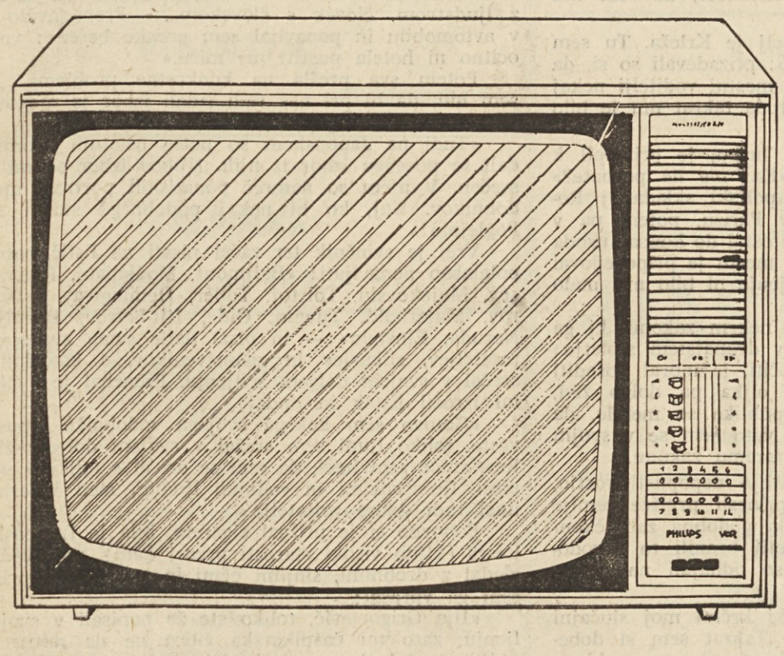

Kaj ga muči?

PLAČAL JE CELOLETNO NAROČNINO ZA PRIMORSKI DNEVNIK. VSAK MESEC BO PREJEMAL REVIJO D A N, SEDAJ PA GA SKRBI, KAJ MU BO NAMENIL ŽREB: BARVNI TELEVIZOR, HLAVATYJEV AKVAREL ALI MAPO GRAFIČNIH LISTOV? ČRNO - BELI TELEVIZOR ALI KOMPLETNO GUBČEVO KNJIŽNICO? MORDA SE BO NASLAJAL OB SMETANOVI PRODANI NEVESTI, ALI GASIL ŽEJO Z IZVRSTNIMI BRIŠKIMI VINI? RES JE, UTEGNE SE TUDI ZGODITI, DA GA «ZLA» USODA POŽENE V SVET, AMPAK Z VESELO DRUŠČINO, KI SE VSAKO LETO PODAJA NA IZLETE PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Delite z njim njegove skrbi!

KOMUR USODA NI NAMENILA ENE OD NAVEDENIH NAGRAD, PA SE BO LAHKO TOLAŽIL Z ENO IZMED NASLEDNJIH: ZLOŽLJIVO KOLO GRAZIELLA, ELEKTRONSKI RAČUNALNIK, USNJEN ALBUM ZA SLIKE Z NARODNIM MOTIVOM, ALBUM PLOŠČ ANSAMBLA AVSENIK, MAGNETOFON . . .

SKUPNO 40 BOGATIH NAGRAD

ZATO PA ČIMPREJ PORAVNAJTE NAROČNINO ZA

PRIMORSKI DNEVNIK